

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

WYNIKI PRODUKCJI ROŚLINNEJ W 2007 R.

**Informacje
i opracowania
statystyczne**

Warszawa 2008

Opracowanie publikacji

GUS, Departament Rolnictwa
i Gospodarki Żywnościowej

Preparation of the publication

*CSO, Agriculture and Food
Economy Division*

kierujący
supervisor

Marek Osiński
Dyrektor Departamentu
Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej
*Director of the Agriculture
and Food Economy Division*

zespół
team

Ewa Cypelt
Kazimierz Dziubiński
Anna Kupidura
Joanna Konopka
Dariusz Miziołek
Stanisław Niszczoła
Wiesława Rafa
Zofia Ruszkowska
Wioletta Burda
Tomasz Milewski

wykresy i mapy
graphs and maps

Dariusz Miziołek

Projekt okładki
Cover design

Zakład Wydawnictw Statystycznych
Statistical Publishing Establishment

ISSN 1507 – 9678

Publikacja dostępna na <http://www.stat.gov.pl/>

Publication available on <http://www.stat.gov.pl/>

PRZEDMOWA

Publikacja zawiera podstawowe dane wynikowego szacunku produkcji głównych ziemiopłodów rolnych, warzyw i owoców oraz upraw pastewnych w 2007 r. z uwzględnieniem reprezentacyjnych badań w zakresie powierzchni i plonów upraw.

Dla zilustrowania przemian i tendencji w produkcji roślinnej, dane krajowe z produkcji podstawowych upraw podano na tle średnich wyników z lat 2001–2005 oraz na tle lat 2005 i 2006, natomiast informacje o produkcji poszczególnych ziemiopłodów w układzie sektorowym zestawiono w porównaniu z analogicznymi danymi roku poprzedniego.

Publikacja składa się z uwag metodycznych, dwóch działów analitycznych oraz działu III zawierającego część tabelaryczną.

W uwagach metodycznych, oprócz wyjaśnienia podstawowych kwestii terminologicznych i zakresowych podano informacje o badaniach reprezentacyjnych plonów zbóż i niektórych upraw innych niż zboża, a w szczególności – zasady losowania próby i uogólniania wyników oraz informacje o precyzji wyników, które zostały opracowane przez Bronisława Lednickiego, konsultanta w Departamencie Metodologii, Standardów i Rejestrów GUS.

- Dział I – "Charakterystyka wyników produkcji roślinnej w 2007 r.", zawiera szczegółową analizę wyników produkcji roślinnej na tle warunków agrometeorologicznych.
- Dział II – „Przebieg siewów oraz ocena stanu zasiewów ozimin z listopada 2007 r.”
- Dział III – „Tablice” – zawiera tabelaryczne zestawienie informacji, ujmujące powierzchnię, plony i zbiory podstawowych upraw rolnych i ogrodnich dla rolnictwa ogółem, według sektorów oraz dla gospodarstw indywidualnych.

Dane według województw, w szczegółowym ujęciu według sektorów i dla gospodarstw indywidualnych zostaną opublikowane w końcu kwietnia 2008 r., w zeszycie „Produkcja upraw rolnych i ogrodnich w 2007 r.” wydanym w serii „Materiały źródłowe”.

Publikacja została opracowana w Wydziale Produkcji Roślinnej i Użytkowania Gruntów – pod kierunkiem Ewy Cypelt – naczelnika Wydziału.

Dyrektor Departamentu
Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej
Marek Osiński

Warszawa, kwiecień 2008 r.

PREFACE

The publication contains basic data regarding the final estimation of the production of the main agricultural crops, vegetables, fruits and fodder crops in 2007, taking into account the results of sample surveys of crops area and yields.

In order to illustrate changes and tendencies in crop output, the national data on main crops output are presented in comparison with average results from the period of 2001-2005, as well as years 2005 and 2006. Information on the output of individual crops according to sectors was compared with the analogous data from previous year.

The publication consists of methodological notes, two analytical sections and section III including tables.

Beside the explanation of basic terminology and scope-related issues, the methodological notes contain information on sample surveys of yields of cereals and some crops other than cereals, in particular – sampling scheme, generalizing the results and information on accuracy of the results, which was compiled by Bronisław Lednicki, a consultant in Methodology, Standards and Registers Division of the CSO.

- Section I – „Crops production characteristic in 2007” contains a detailed analysis of the results of crop output in relation to agrometeorological conditions.
- Section II – “Sowings and evaluation of the stage (conditions) of winter crops as of November 2007”.
- Section III – “Tables” – includes information in tabular form on area, yields and production of main agricultural and horticultural crops, total for agriculture, for sectors and for private farms.

Data by voivodships, by sectors and for private farms, will be published at the end of April 2008 in volume entitled „Production of agricultural and horticultural crops in 2007”, issued in a series “Source materials”.

The publication was prepared in Crop Production and Land Use Section – under the supervision of Ewa Cypelt – Head of Section.

Director of the Agriculture
and Food Economy Division
Marek Osiński

Warsaw, April 2008

SPIS TREŚCI

Tabl. Str.

PRZEDMOWA	X	3
-----------------	---	---

UWAGI METODYCZNE.....	X	9
-----------------------	---	---

DZIAŁ I. CHARAKTERYSTYKA WYNIKÓW PRODUKCJI ROŚLINNEJ W 2007 r.

1. Ogólne wyniki produkcji na tle warunków agrometeorologicznych	X	29
2. Zboża.....	X	37
3. Ziemniaki	X	50
4. Buraki cukrowe	X	54
5. Rośliny oleiste	X	58
6. Strączkowe jadalne.....	X	64
7. Len oraz inne przemysłowe	X	67
8. Uprawy pastewne	X	69
9. Warzywa.....	X	77
10. Owoce z drzew i krzewów owocowych oraz plantacji jagodowych.....	X	83

DZIAŁ II.

Przebieg siewów oraz ocena stanu zasiewów w listopadzie 2007 r.....	X	93
---	---	----

DZIAŁ III. TABLICE

Produkcja zbóż, oleistych i buraków cukrowych według sektorów	1/44	95
Produkcja ziemniaków, kukurydzy na zielonkę i z trwałych użytków zielonych według sektorów	2/45	96
Produkcja ziemiopłodów rolnych i ogrodnich – A. ogółem.....	3/46	97
Produkcja ziemiopłodów rolnych i ogrodnich – B. sektor prywatny	3/46	100
Produkcja ziemiopłodów rolnych i ogrodnich – C. gospodarstwa indywidualne	3/46	103
Produkcja ziemiopłodów rolnych i ogrodnich – D. sektor publiczny	3/46	106
Powierzchnia, plony i zbiory głównych ziemiopłodów wg regionów	4/47	109
Plony zbóż i ziemniaków na tle niektórych czynników produkcji.	5/48	110

MAPKI I WYKRESY

Str.

Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi	43
Plony kukurydzy na ziarno.....	44
Udział zbiorów poszczególnych zbóż w zbiorach zbóż ogółem.....	47
Plony ziemniaków	52
Plony buraków cukrowych.....	56
Plony roślin oleistych.....	60
Plony rzepaku i rzepiku.....	63
Plony strączkowych jadalnych.....	66
Plony warzyw gruntowych.....	80
Plony owoców	89
Zbiory warzyw gruntowych, owoców z drzew i owoców jagodowych.....	91

CONTENTS

Table Page

PREFACE X 4

METHODOLOGICAL NOTES..... X 19

SECTION I. CROPS PRODUCTION CHARACTERISTIC IN 2007

1. Production results presented in relation to agrometeorological conditions X 29

2. Cereals X 37

3. Potatoes X 50

4. Sugar beets X 54

5. Oilseeds X 58

6. Edible pulses X 64

7. Flax and other industrial crops X 67

8. Fodder crops..... X 69

9. Vegetables X 77

10. Fruits from fruit trees, fruit bushes and berry plantations..... X 83

SECTION II.

Sowings and evaluation of the stage (conditions) of winter crops as of November 2007 X 93

SECTION III TABLES

Cereals, oilseeds and sugar beets production by sectors..... 1/44 95

Potatoes, maize for fodder and permanent grassland production by sectors 2/45 96

Agricultural and horticultural crops production – A. total..... 3/46 97

Agricultural and horticultural crops production – B. private sector 3/46 100

Agricultural and horticultural crops production – C. private farms 3/46 103

Agricultural and horticultural crops production – D. public sector 3/46 106

Area, yields and production of main agricultural crops by regions 4/47 109

Yields of cereals and potatoes presented in comparison to selected factors of production 5/48 110

MAPS AND FIGURES

Page

Yields of basic cereals and mixed cereals	43
Yields of maize for grain.....	44
Share of yields of particular cereals in total cereals yields	47
Yields of potatoes.....	52
Yields of sugar beets	56
Yields of oilseeds	60
Yields of rape and turnip rape	63
Yields of edible pulses	66
Yields of ground vegetables.....	80
Yields of fruits.....	89
Production of ground vegetables, tree fruits and berries.....	91

UWAGI METODYCZNE

I. Uwagi ogólne

Dane zawarte w niniejszej publikacji opracowano na podstawie wynikowego szacunku produkcji roślinnej.

Do obliczenia wynikowych wielkości produkcji roślinnej wykorzystano:

- wyniki reprezentacyjnego badania struktury gospodarstw rolnych przeprowadzonego w ok. 200 tys. gospodarstw indywidualnych w czerwcu 2007 r., oraz pełnej sprawozdawczości z zakresu struktury gospodarstw rolnych w gospodarstwach rolnych osób prawnych,
- wyniki źródłowego badania reprezentacyjnego plonów i zbiorów zbóż, przeprowadzonego na przełomie sierpnia i września 2007 r., w ok. 16 tys. gospodarstw indywidualnych,
- wyniki źródłowego badania reprezentacyjnego niektórych ziemioplodów rolnych przeprowadzonego w październiku 2007 r. w ok. 14 tys. gospodarstw indywidualnych,
- wyniki sprawozdawczości z gospodarstw państwowych, spółdzielczych i pozostałych,
- oceny i ekspertyzy rzeczoznawców GUS d/s produkcji roślinnej z listopada 2007 r.

W publikacji uwzględniono podział na następujące sektory:

- sektor prywatny,
- sektor publiczny.

W sektorze prywatnym podstawowymi formami są: własność prywatna krajowa (m. in. gospodarstwa indywidualne, gospodarstwa spółdzielcze i spółki prywatne), własność zagraniczna i własność mieszana (spółki z przewagą mienia prywatnego).

Do sektora publicznego zaliczono gospodarstwa własności państwowej (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), gospodarstwa będące własnością samorządową oraz gospodarstwa stanowiące własność mieszaną (z przewagą mienia publicznego).

W publikacji w ramach sektora prywatnego opracowano dane dla gospodarstw indywidualnych.

Zbiorczy szacunek wynikowy produkcji zbóż i ziemniaków zweryfikowano symulacyjnym rozliczeniem wielkości zbiorów według kierunków rozdysponowania produkcji na: sprzedaż, siew/sadzenie, paszę i samozaopatrzenie konsumpcyjne. Szacunek wynikowy buraków cukrowych, rzepaku i rzepiku oraz niektórych gatunków roślin przemysłowych zweryfikowano wynikami skupu tych ziemioplodów.

Szacunek produkcji upraw pastewnych w gospodarstwach indywidualnych, przeprowadzony przez rzeczoznawców terenowych GUS, również został dodatkowo zweryfikowany rozliczeniem zbiorów upraw pastewnych według kierunków użytkowania.

Ogólna powierzchnia paszowa obejmuje powierzchnię łąk, pastwisk i pastewnych upraw polowych przeznaczonych na paszę. W powierzchni tej nie uwzględniono areалу zbóż, ziemniaków i innych ziemioplodów, z których część zbiorów bezpośrednio lub pośrednio przeznaczono na paszę.

Powierzchnia zasianych pastewnych upraw polowych obejmuje powierzchnię zasiewów motylkowych: strączkowych pastewnych i motylkowych drobnonasiennych z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowych pastewnych i kukurydzy na zielonkę.

W szacunkach Głównego Urzędu Statystycznego obowiązuje zasada obliczania plonów przeciętnych, jako średnich ważonych, gdzie wagą jest powierzchnia danej uprawy. Uwzględnione są przy tym powierzchnie, z których uzyskano wysokie, jak też i niskie plony oraz powierzchnie, z których plonów nie zebrano (zostały zniszczone w wyniku gradobicia, powodzi itp.).

W rolnictwie pod pojęciem "plon" przyjmuje się ilość jednostek wagowych (dt) danego ziemioplodu (tzw. netto) zebranych z jednostki powierzchni (ha). Również w ogrodnictwie (dla upraw warzyw, owoców z drzew i owoców jagodowych) pod pojęciem "plon" przyjmuje się ilość jednostek wagowych (dt) poszczególnych gatunków zebranych z jednostki powierzchni (ha i a)*.

Do przeliczenia zielonek na siano przyjęto, że 5 dt zielonki = 1 dt siana.

Przy szacowaniu plonów zbóż uwzględnia się ziarno półsuche, tj. zawierające 15,1% – 16,0% wody, a przy szacowaniu plonów rzepaku – nasiona o zawartości 13,0% wody.

W tablicach ujmujących sumaryczne dane dotyczące powierzchni upraw i zbiorów mogą wystąpić pewne nieścisłości rachunkowe wynikające z zaokrągleń. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym. Dynamikę powierzchni i plony dla upraw ogrodniczych liczono uwzględniając wielkości w hektarach i arach.

Dane dla buraków cukrowych, tytoniu i chmielu mają charakter nieostateczny.

W przypadku, gdy dynamika przekracza 1000% użyto określenia – wielokrotnie.

* Do roku 1997 plony owoców z drzew prezentowano w kg owoców zebranych z 1 drzewa owocującego, a plony porzeczek, agrestu i „pozostałych jagodowych” – w kg owoców zebranych z 1 krzewu.

II. Schemat losowania próby

1. Reprezentacyjne badanie plonów zbóż

Celem badania było zebranie informacji o wysokości plonów, a także o powierzchni zasiewów oraz uzyskanych zbiorach zbóż według województw. Badana populacja liczyła ok. 2855 tys. gospodarstw, a założona liczebność próby ok. 16000.

1.1 Operat losowania

Jako operat losowania wykorzystano zbiór indywidualnych wyników przeprowadzonego w 2002 roku Powszechnego Spisu Rolnego z późniejszymi uaktualnieniami. Dla każdego gospodarstwa w operacie zapisane zostały następujące informacje:

- identyfikator gospodarstwa,
- cechy adresowe,
- powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie,
- powierzchnia zasiewów zbóż,

1.2 Schemat losowania

W celu wylosowania próby zastosowany został schemat losowania warstwowego, zaś za cechy warstwujące przyjęto:

- powierzchnię zasiewów zbóż,
- powierzchnię użytków rolnych.

Przystępując do losowania próby z tej kategorii gospodarstw przyjęto następujące założenia:

- (1) liczebność próby n ustalona jest dla populacji gospodarstw w Polsce, a nie dla poszczególnych województw, przy czym n liczy ok. 16 tys. jednostek losowania,
- (2) w poszczególnych województwach próba losowana jest według schematu losowania Neymana tj. warstwowego-optimalnego,
- (3) w każdym województwie dokonywany jest najpierw podział populacji na 7 warstw ($h = 1, 2, \dots, 7$), po czym dokonuje się alokacji próby pomiędzy warstwy,
- (4) w każdym województwie do warstwy nr 7 (tj. $h = 7$) zaliczane są jednostki losowania, które dla zmiennych przyjętych za podstawę warstwowania mają

wartość powyżej określonego progu. Utworzona w ten sposób tzw. górna warstwa zawiera jednostki, które nie są losowane, lecz wszystkie zaliczane są do próby,

- (5) przyjęto, że oczekiwana precyzja wyników badania, mierzona współczynnikami zmienności powierzchni użytków rolnych oraz powierzchni zasiewów zbóż, będzie jednakowa dla każdego województwa i w przybliżeniu równa będzie 1,6%.

Powyższy problem rozwiązany został przy wykorzystaniu metod optymalizacji numerycznej¹. Granice warstw ze względu na powierzchnię zasiewów zbóż zostały przedstawione w tablicy nr 1. Do próby z warstw od 1 do 7 wylosowano we wszystkich województwach 16045 gospodarstwa, w tym z warstw górnych 4475.

1.3 Metoda uogólniania wyników i oceny precyzji

Podstawowym parametrem szacowanym w tym badaniu jest plon danej uprawy. Parametr ten ma postać ilorazu zmiennych losowych tj.:

$$(1) R = \frac{X}{Y},$$

gdzie:

X – zbiory danej uprawy,

Y – powierzchnia zasiana dla danej uprawy.

Wartość oszacowania X dla w -tego województwa obliczana jest wzoru:

$$(2) \hat{x}_w = \sum_h \sum_i \frac{N_{wh}}{n_{wh}} * x_{whi}, \quad (i = 1, 2, \dots, n_{wh}; h = 1, 2, \dots, 7)$$

gdzie:

x_{whi} – wartość zmiennej X w i -tym gospodarstwie (jednostce losowania) wylosowanym z h -tej warstwy w w -tym województwie,

N_{wh} – liczba jednostek losowania w h -tej warstwie w -tego województwa,

n_{wh} – liczba jednostek losowania wylosowanych do próby z h -tej warstwy w -tego województwa,

W analogiczny sposób szacujemy sumę wartości zmiennej Y dla w -tego województwa, po czym szacujemy wartość r_w wg wzoru:

$$(3) r_w = \frac{\hat{x}_w}{\hat{y}_w}.$$

¹ Metoda ta została opisana w pracy B. Lednickiego i R. Wieczorkowskiego „Optimal Stratification and Sample Allocation Between Subpopulations and Strata”. STATISTICS IN TRANSITION. *Journal of the Polish Statistical Association*. Volume 6, Number 2, October 2003

Ocena sumy zmiennej X i Y dla Polski jest sumą wartości oszacowanych dla województw tj.:

$$(4) \hat{x} = \sum_w \hat{x}_w,$$

$$(5) \hat{y} = \sum_w \hat{y}_w, \quad (w = 1, 2, \dots, 16)$$

$$(6) r = \frac{\hat{x}}{\hat{y}}.$$

Dla wybranych ważniejszych zmiennych oszacowane zostały, jako miary precyzji, współczynniki zmienności odnoszące się do plonów, zbiorów i powierzchni upraw. Przy obliczaniu precyzji wykorzystano wzory właściwe dla schematu losowania warstwowego. W tablicy nr 4 podane zostały niektóre z oszacowanych współczynników zmienności (względnych błędów standardowych).

Tabl. 1. Granice warstw w poszczególnych województwach (w ha) w badaniu w 2007 r.

U – powierzchnia użytków rolnych, Z – powierzchnia zasiewów zbóż.

Woj.	U/Z	b ₁	b ₂	b ₃	b ₄	b ₅	b ₆
02	U	3,33	16,60	16,87	27,18	58,57	164,95
	Z	1,67	1,70	5,16	11,00	25,46	105,68
04	U	3,48	13,46	20,17	34,97	87,75	189,17
	Z	1,86	4,27	9,42	17,01	35,83	132,23
06	U	3,05	9,02	9,12	22,34	26,82	129,55
	Z	1,44	1,53	3,83	6,55	15,44	91,54
08	U	2,52	7,42	26,93	27,24	64,90	129,86
	Z	0,66	3,20	3,45	10,30	23,46	77,00
10	U	2,35	5,39	13,61	13,83	29,10	93,35
	Z	0,57	2,44	2,46	5,52	11,50	63,49
12	U	1,22	4,27	4,31	16,41	18,00	52,19
	Z	0,35	0,38	1,38	1,38	3,82	22,55
14	U	2,68	7,09	16,09	16,22	29,82	153,89
	Z	0,45	2,18	2,19	5,13	11,24	81,10
16	U	2,39	5,81	21,13	21,31	71,99	154,47
	Z	0,78	2,80	6,06	12,82	28,70	97,63
18	U	1,55	4,68	4,75	17,24	19,09	58,19
	Z	0,37	0,53	1,61	1,62	4,32	26,87
20	U	2,97	7,57	18,74	19,24	35,62	111,83
	Z	0,90	2,80	2,85	6,38	12,70	61,13
22	U	4,44	9,16	31,61	31,66	86,68	173,73
	Z	1,03	4,49	5,49	13,53	30,90	114,63
24	U	1,20	3,74	12,34	12,77	25,76	67,88
	Z	0,16	1,17	1,19	3,65	10,11	43,81
26	U	1,60	4,05	11,86	11,87	16,43	60,94
	Z	0,27	1,30	1,33	3,21	6,91	33,86
28	U	3,83	14,43	38,98	39,43	90,85	197,47
	Z	1,55	4,14	6,44	14,59	32,29	107,97
30	U	3,32	14,74	14,78	36,56	59,21	233,30
	Z	1,94	3,79	7,61	13,71	33,17	162,25
32	U	3,24	11,20	37,88	37,96	100,89	216,27
	Z	1,41	3,54	6,04	14,96	35,38	118,96

2. Reprezentacyjne badanie plonów niektórych ziemiopłodów rolnych

Celem badania było zebranie informacji o wysokości plonów, powierzchni zasiewów oraz uzyskanych zbiorach niektórych ziemiopłodów tj. ziemniaków, buraków cukrowych, rzepaku i rzepiku, strączkowych jadalnych, a także o powierzchni łąk. Badana populacja liczyła ok. 2855 tys. gospodarstw (indywidualne gospodarstwa rolne z PSR 2002 z późniejszymi uaktualnieniami). Ze względu na ograniczoną liczebność próby – 14 tys. gospodarstw zdecydowano, że wyniki badania w odniesieniu do łąk i ziemniaków będą prezentowane w przekroju wojewódzkim, zaś dla pozostałych zmiennych tylko dla Polski.

Operat losowania

Przy tworzeniu operatu losowania wykorzystano indywidualne wyniki Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 roku oraz przeprowadzonego jednocześnie Powszechnego Spisu Rolnego. Dla każdego gospodarstwa rolnego zapisane zostały następujące informacje:

- cechy adresowe,
- powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie,
- powierzchnia łąk trwałych,
- powierzchnia zasiewów ziemniaków,
- powierzchnia zasiewów buraków cukrowych,
- powierzchnia zasiewów strączkowych jadalnych,
- powierzchnia zasiewów rzepaku i rzepiku.

Schemat losowania

W celu wylosowania próby zastosowany został schemat losowania warstwowego.

W pierwszym etapie jednostki losowania podzielone zostały na trzy grupy:

- (1) gospodarstwa o powierzchni łąk trwałych lub powierzchni zasiewów ziemniaków co najmniej 50 arów i więcej i jednocześnie o powierzchni zasiewów buraków cukrowych, strączkowych jadalnych, rzepaku i rzepiku równej 0,
- (2) gospodarstwa o powierzchni zasiewów buraków cukrowych, strączkowych jadalnych, rzepaku i rzepiku większej od 0,
- (3) pozostałe gospodarstwa,

Gospodarstwa zaliczone do grupy (1) w liczbie ok. 1254 tys. jednostek losowania powarstwowane zostały, oddzielnie w każdym województwie, według 5 warstw. Jako kryterium warstwowania przyjęto dwie zmienne tj. powierzchnię łąk trwałych i powierzchnię zasiewów ziemniaków.

Przystępując do losowania próby z tej kategorii gospodarstw przyjęto następujące założenia:

- (1) liczebność próby n ustalona jest dla populacji gospodarstw w Polsce, a nie dla poszczególnych regionów, przy czym n liczy ok. 5,5 tys. jednostek losowania,
- (2) w poszczególnych województwach próba losowana jest według schematu losowania warstwowego-optimalnego metodą Neymana,
- (3) w każdym regionie dokonywany jest najpierw podział populacji na 5 warstw ($h = 01, 02, \dots, 05$), po czym dokonuje się alokacji próby pomiędzy warstwy,
- (4) w każdym województwie do warstwy nr 5 (tj. $h = 05$) zaliczane są jednostki losowania, które przynajmniej dla jednej zmiennej przyjętej za podstawę warstwowania mają wartość powyżej określonego progu. Utworzona w ten sposób tzw. górna warstwa zawiera jednostki, które nie są losowane, lecz wszystkie zaliczane są do próby,
- (5) przyjęto, że oczekiwana precyzja wyników badania, mierzona współczynnikiem zmienności powierzchni łąk i powierzchni zasiewów ziemniaków, będzie jednakowa dla każdego regionu i w przybliżeniu równa 4%.

Powyższy problem rozwiązany został, podobnie jak w przypadku alokacji próby do badania plonów zbóż, przy wykorzystaniu metod optymalizacji numerycznej. Granice warstw ze względu na powierzchnię łąk i powierzchnię zasiewów ziemniaków podane zostały w tablicy nr 2.

Tabl. 2. Granice górne warstw 01 – 04 (w ha) w badaniu plonów ziemiopłodów w 2007 r.

Woj.	zmienna: x – ziemniaki y – łąki	b ₁	b ₂	b ₃	b ₄
02	x	0,46	1,57	1,61	14,29
	y	2,21	2,21	8,61	45,03
04	x	0,57	1,58	1,58	11,80
	y	1,95	1,96	6,88	28,80
06	x	0,54	0,55	2,01	14,65
	y	1,66	5,42	5,44	43,34
08	x	0,20	0,68	1,31	8,63
	y	2,70	2,78	11,36	40,85
10	x	0,67	1,96	1,97	21,04
	y	1,79	1,79	7,15	28,70
12	x	0,19	0,78	0,79	11,73
	y	1,48	1,49	4,90	37,84
14	x	0,45	1,22	1,22	19,19
	y	2,75	2,75	9,73	51,60
16	x	0,18	0,69	0,69	7,31
	y	1,58	1,59	4,75	16,78
18	x	0,46	0,46	1,73	10,86
	y	0,74	2,38	2,38	29,36
20	x	0,38	0,85	2,24	14,61
	y	3,08	8,69	8,71	65,68
22	x	0,78	1,96	1,97	15,97
	y	2,87	2,87	9,13	37,52
24	x	0,18	0,63	0,63	9,70
	y	1,47	1,47	5,13	22,43
26	x	0,18	0,77	0,79	9,42
	y	1,22	1,22	3,82	20,08
28	x	0,43	1,37	1,38	10,37
	y	4,84	4,86	16,44	68,97
30	x	0,85	0,86	3,31	27,14
	y	2,75	10,40	10,54	65,26
32	x	0,18	0,93	2,00	12,79
	y	2,95	2,95	11,35	43,34

Z warstw od 01 do 05 wylosowano we wszystkich województwach 5574 gospodarstwa.

Gospodarstwa w grupie (2) powarstwowane zostały według 10 warstw ($h = 06, 07, \dots, 15$) ze względu na pięć następujących zmiennych: powierzchnia zasiewów ziemniaków, powierzchnia łąk, powierzchnie zasiewów buraków cukrowych, strączkowych jadalnych, rzepaku i rzepiku. Warstwowanie i alokacja próby została przeprowadzona dla wszystkich gospodarstw tej grupy w Polsce. Założono, że liczebność próby wynosić będzie ok. 6,3 tys. gospodarstw z populacji liczącej 161958 jednostek. Warstwę 15 ustanowiono jako tzw. warstwę górną, która badana będzie w 100%. Dla wszystkich pięciu zmiennych przyjęto precyzję mierzoną współczynnikiem zmienności równą 1,7%. Podobnie jak w przypadku grupy (1) granice warstw i alokacja próby ustalone zostały przy wykorzystaniu metod optymalizacji numerycznej.

Granice warstw w tej grupie gospodarstw ze względu na zmienne przyjęte jako kryteria warstwowania podane zostały w tablicy nr 3.

Tabl. 3. Granice górne warstw 06 – 14 (w ha) w badaniu plonów ziemiopłodów w 2007 r.

Nr warstwy	x ziemniaki	y łąki	z buraki cukrowe	u strączkowe jadalne	v rzepak
06	0,23	0,53	0,61	0,09	0,78
07	0,51	1,06	1,28	0,26	2,58
08	0,92	2,08	2,24	0,45	4,08
09	1,53	3,60	3,60	0,70	6,58
10	2,63	5,86	5,86	1,08	12,82
11	4,31	10,88	9,75	1,59	19,59
12	7,41	21,76	17,63	2,35	22,05
13	13,44	44,83	36,52	3,71	42,60
14	29,88	111,73	86,76	18,10	111,73

Następnie, w każdej warstwie dokonano proporcjonalnej alokacji próby pomiędzy województwa. Z grupy tej wylosowano 6337 gospodarstw, w tym w warstwie górnej, w tym 500 gospodarstw zaliczono do próby bez losowania z warstwy 15.

W grupie (3) liczącej ok. 1439 tys. gospodarstw utworzono 5 warstw w każdym województwie ($h = 16, 17 \dots, 20$) ze względu na powierzchnię użytków rolnych tj.: do 1.00 ha, 1,01 – 5,00, 5,01 – 20,00, 20,01 – 100,00, powyżej 100 ha. W poszczególnych warstwach zastosowano następujące frakcje losowania: $f_{16} = 0.001$, $f_{17} = 0.001$, $f_{18} = 0.0011$, $f_{19} = 0.042$ i $f_{20} = 0.5$. Z grupy tej wylosowano 2089 gospodarstw.

Łącznie wylosowano do próby 14 000 indywidualnych gospodarstw rolnych.

Metoda uogólniania wyników i oceny precyzji.

Wyniki badania były uogólniane w sposób analogiczny do wyników badania plonów zbóż. Także analogiczną metodę zastosowano w odniesieniu do oceny precyzji.

Tabl. 4. Względne błędy standardowe plonów dla Polski

Nr kolejny cechy	Nazwa cechy	Względny błąd standardowy $v(r)$ w %
1	pszenica ozima	0,7
2	pszenica jara	1,8
3	żyto	1,0
4	jęczmień ozimy	1,4
5	jęczmień jary	0,7
6	owies	1,1
7	pszenżyto ozime	0,8
8	pszenżyto jare	2,8
9	mieszanki zbożowe ozime	2,1
10	mieszanki zbożowe jare	0,7
11	kukurydza na ziarno	1,3
12	ziemniaki	1,0
13	łąki trwałe	2,3

METHODOLOGICAL NOTES

I. General notes

Data in this publication were prepared on the basis of final estimation of crop output.

For calculation of the ultimate quantity of the crop output the following were used:

- results of the sample farm survey structure, conducted in about 200 thousand private farms in June 2007 and full reporting of the farm structure in farms of legal persons.
- results of source sample survey of Yields and production of cereals, conducted between August and September 2007 in about 16 thousand private farms,
- results of source sample survey of some agricultural crops, conducted in October 2007 in about 14 thousand private farms,
- results of reporting from state owned farms, cooperative farms and other,
- estimations and assessments of CSO experts in crop production as of November 2007.

The publication includes the breakdown into the following sectors:

- private sector,
- public sector.

The main forms in private sector are: domestic private ownership (*inter alia* private farms, co-operative farms and private companies), foreign ownership and mixed ownership (companies with a predominance of private ownership).

The public sector consists of: state owned farms (of the State Treasury and state legal persons), farms owned by local governments and farms with mixed ownership (with a predominance of public ownership).

In publication, within the private sector data for private farms were elaborated.

Overall final estimation of cereals and potatoes output was verified by means of simulative calculation of crops quantity according to the distribution of output between: sale, sowing/planting, fodder and self consumption. Final estimation of sugar beets, rape and turnip rape, and some species of industrial crops were verified with procurement data for these agricultural crops.

Estimation of fodder crops output in private farms, conducted by local experts of CSO, was additionally verified by the calculation of fodder crops according to the directions of their use. Total area of fodder crops comprises the area of meadows, pastures and field crops for fodder. This area does not include the area of cereals, potatoes, and other agricultural crops, a part of which was directly or indirectly used for fodder.

The sown area of field crops for fodder includes the sown area of legumes: pulses for fodder and legumes with other fodder crops and grasses, as well as root plants and maize for green fodder.

In the estimations of Central Statistical Office the average yields are calculated as weighted averages, where the weight is the area of a given crop. The areas considered are those which gave both high and low yields and the areas from which yields were not harvested (crops destroyed in hailstorm, flood, etc.).

In agriculture the term “yield” means the amount of weight units (dt) of a given agricultural crop (so called “net yield”) harvested from a unit of surface (*ha*). Also in horticulture (for vegetable crops, tree fruits and berry fruits) the term “yield” is assumed to denote the number of weight units (dt) of given species harvested from a unit of surface (*ha* and *a*)*

For converting green fodder into hay it was assumed that 5 dt of green fodder = 1 dt of hay.

Calculation of yields of cereals includes semi-dry grain, i.e. grain containing 15,1% – 16,0% of water, and calculation of yields of rape – seeds containing 13,0% of water.

Tables presenting summary data on the crops area and production may include some inaccuracies in calculation resulting from rounding. The values are substantially correct. Values in hectares and ares were used in calculation of horticultural crops area indices and yields.

The data for sugar beets, tobacco and hop are not final.

Where the growth indices exceed 1000%, the expression used is “many times”.

* By 1997 yields of fruit from fruit-bearing trees were presented in kg of fruit harvested from 1 fruit-bearing tree, while yields of currants, gooseberries and „other berries” – in kg of berries harvested from 1 bush.

II. Sampling scheme

1. Yields of cereals sample survey

The aim of the survey was to collect data on yields and sown area, as well as on production of cereals by voivodships. The surveyed population was about 2855 thousand farms, and assumed sample size was about 16000.

1.1 Sampling frame

The sampling frame used was the set of individual results of 2002 Agricultural Census with subsequent updates. For each farm in the frame the following information was recorded:

- farm's id,
- address data,
- agricultural land area of the farm (or farms),
- sown area of cereals,

1.2 Sampling scheme

In order to draw a sample a stratified sampling scheme was used, and the stratifying characteristics assumed were:

- sown area of cereals,
- agricultural land area.

In sampling from this category of farms the following assumptions were made:

- (1) the sample size n is established for a population of holdings in Poland, and not for individual voivodships, where n consists of about 16 thousand sampling units,
- (2) in individual voivodships the sample is drawn according to the Neyman sampling scheme, i.e. stratified and optimal sampling scheme,
- (3) in each voivodship the population is first divided into 7 strata ($h = 1, 2, \dots, 7$) and then the sample is allocated between the strata,
- (4) in each voivodship, stratum no 7 (i.e. $h = 7$) includes sampling units which - for the variables assumed as a stratification basis - have the value above a specified threshold. The so called upper stratum, created this way, includes units which are not drawn but that are all included in the sample,

- (5) it was assumed that the expected accuracy of the survey results, measured by means of the variation coefficients of the area of agricultural land and sown area of cereals, will be the same for every voivodship and will approx. be equal to 1,6%.

The above problem was solved by means of numerical optimization methods¹. Delimitation of strata on the basis of sown area is presented in table 1. The sample in strata 1 to 7 contained 16045 farms, including 4475 from upper strata.

1.3 Parameters estimation and accuracy of the results assessment methods

The basic parameter estimated in this survey is the yield of a given crop. This parameter is a quotient of random variables, i.e.:

$$(1) R = \frac{X}{Y},$$

where:

X – production of a given crop,

Y – sown area for a given crop.

Estimation value X for the w-th voivodship is counted according to formula:

$$(2) \hat{x}_w = \sum_h \sum_i \frac{N_{wh}}{n_{wh}} * x_{whi}, \quad (i = 1, 2, \dots, n_{wh}; h = 1, 2, \dots, 7)$$

where:

x_{whi} – value of X variable in i-th farm (sampling unit) drawn from the h-th stratum in w-th voivodship,

N_{wh} – number of sampling units in h-th stratum of w-th voivodship,

n_{wh} – number of sampling units drawn for the sample from h-th stratum of w-th voivodship.

The sum of values of Y variable for the w-th voivodship is calculated analogically, and then the r_w value is estimated according to the following formula:

$$(3) r_w = \frac{\hat{x}_w}{\hat{y}_w}.$$

Estimation of sum of variables X and Y for Poland is constituted by the sum of the values estimated for voivodships, i.e.

¹ The method is described in B. Lednicki and R. Wieczorkowski “Optimal Stratification and Sample Allocation Between Subpopulations and Strata”. STATISTICS IN TRANSITION. *Journal of the Polish Statistical Association*. Volume 6, Number 2, October 2003

$$(4) \hat{x} = \sum_w \hat{x}_w,$$

$$(5) \hat{y} = \sum_w \hat{y}_w, \quad (w = 1, 2, \dots, 16)$$

$$(6) r = \frac{\hat{x}}{\hat{y}}.$$

For selected important variables there were estimations made, as precision measures, of variation coefficient related to yields, production and crops area. Calculation of precision involved formulas appropriate for stratified sampling scheme. Table 4 includes some estimated variation coefficients (relative standard error).

Table 1. Delimitation of strata in particular voivodships (in hectares) in the 2007 survey.

U – agricultural land area, Z – sown area of cereals.

Voivodship	U/Z	b₁	b₂	b₃	b₄	b₅	b₆
02	U	3,33	16,60	16,87	27,18	58,57	164,95
	Z	1,67	1,70	5,16	11,00	25,46	105,68
04	U	3,48	13,46	20,17	34,97	87,75	189,17
	Z	1,86	4,27	9,42	17,01	35,83	132,23
06	U	3,05	9,02	9,12	22,34	26,82	129,55
	Z	1,44	1,53	3,83	6,55	15,44	91,54
08	U	2,52	7,42	26,93	27,24	64,90	129,86
	Z	0,66	3,20	3,45	10,30	23,46	77,00
10	U	2,35	5,39	13,61	13,83	29,10	93,35
	Z	0,57	2,44	2,46	5,52	11,50	63,49
12	U	1,22	4,27	4,31	16,41	18,00	52,19
	Z	0,35	0,38	1,38	1,38	3,82	22,55
14	U	2,68	7,09	16,09	16,22	29,82	153,89
	Z	0,45	2,18	2,19	5,13	11,24	81,10
16	U	2,39	5,81	21,13	21,31	71,99	154,47
	Z	0,78	2,80	6,06	12,82	28,70	97,63
18	U	1,55	4,68	4,75	17,24	19,09	58,19
	Z	0,37	0,53	1,61	1,62	4,32	26,87
20	U	2,97	7,57	18,74	19,24	35,62	111,83
	Z	0,90	2,80	2,85	6,38	12,70	61,13
22	U	4,44	9,16	31,61	31,66	86,68	173,73
	Z	1,03	4,49	5,49	13,53	30,90	114,63
24	U	1,20	3,74	12,34	12,77	25,76	67,88
	Z	0,16	1,17	1,19	3,65	10,11	43,81
26	U	1,60	4,05	11,86	11,87	16,43	60,94
	Z	0,27	1,30	1,33	3,21	6,91	33,86
28	U	3,83	14,43	38,98	39,43	90,85	197,47
	Z	1,55	4,14	6,44	14,59	32,29	107,97
30	U	3,32	14,74	14,78	36,56	59,21	233,30
	Z	1,94	3,79	7,61	13,71	33,17	162,25
32	U	3,24	11,20	37,88	37,96	100,89	216,27
	Z	1,41	3,54	6,04	14,96	35,38	118,96

2. Sample survey of yields of selected agricultural crops

The aim of the survey was to collect data on yields and sown area as well as production of selected crops, i.e. potatoes, sugar beets, rape and agrimony, edible pulses, as well as on area of meadows. The surveyed population was about 2855 thousand farms (private farms in Agricultural Census 2002 with subsequent updates). Due to limited sample size – 14 thousand farms – decision was taken to present the results for meadows and potatoes by voivodships, and for the other variables only for Poland total.

Sampling frame

In establishing the sampling frame the individual results from 2002 National Census and simultaneous Agricultural Census were used. For each farm the following characteristics were recorded:

- address data,
- agricultural land area of the farm,
- area of permanent meadows,
- sown area of potatoes,
- sown area of sugar beets,
- sown area of edible pulses,
- sown area of rape and turnip rape.

Sampling scheme

In drawing a sample there was a stratified sampling scheme used.

In the first stage the sampling units were divided into three groups:

- (1) farms with the area of permanent meadows or sown area of potatoes of at least 50 ares, and simultaneously with the sown area of sugar beets, edible pulses, rape and turnip rape amounting to 0,
- (2) farms with non-zero sown area of sugar beets, edible pulses, rape and turnip rape,
- (3) other farms,

Farms included in group (1), in the amount of 1254 thousand sampling units, were stratified, separately in each voivodship, into 5 strata. The assumed criterion of stratification was based on two variables, i.e. area of permanent meadows and sown area of potatoes.

When sampling from this category of farms, the following assumptions were made:

- (1) the sample size n is established for a population of holdings in Poland, not for individual regions, where n consists of about 5,5 thousand sampling units,
- (2) in individual voivodships the sample is drawn according to the Neyman stratified and optimal sampling scheme,
- (3) first the population in each region is divided into 5 strata ($h = 01, 02, \dots, 05$), and then the sample is allocated between strata,
- (4) in each voivodship, stratum no 5 (i.e. $h = 05$) includes sampling units which, for at least one variable that is assumed as a stratification basis, have the value above a specified threshold. The so called upper stratum, created this way, includes units which are not drawn but all included in the sample,
- (5) it was assumed that the expected accuracy of the survey results, measured by means of the variation coefficient of the meadows and pastures area and sown area of potatoes, will be the same for every region and will approx. be equal to 4%.

The above problem was solved like in the case of allocation of a sample for the cereals' yields survey by means of numerical optimization methods. Delimitation of strata on the basis of area of meadows and sown area of potatoes is presented in table 2.

Table 2. Upper boundaries for strata 01 – 04 (in hectares) in yields of crops survey in 2007.

Voivod- ship	variable: x – potatoes y - meadows	b₁	b₂	b₃	b₄
02	x	0,46	1,57	1,61	14,29
	y	2,21	2,21	8,61	45,03
04	x	0,57	1,58	1,58	11,80
	y	1,95	1,96	6,88	28,80
06	x	0,54	0,55	2,01	14,65
	y	1,66	5,42	5,44	43,34
08	x	0,20	0,68	1,31	8,63
	y	2,70	2,78	11,36	40,85
10	x	0,67	1,96	1,97	21,04
	y	1,79	1,79	7,15	28,70
12	x	0,19	0,78	0,79	11,73
	y	1,48	1,49	4,90	37,84
14	x	0,45	1,22	1,22	19,19
	y	2,75	2,75	9,73	51,60
16	x	0,18	0,69	0,69	7,31
	y	1,58	1,59	4,75	16,78
18	x	0,46	0,46	1,73	10,86
	y	0,74	2,38	2,38	29,36
20	x	0,38	0,85	2,24	14,61
	y	3,08	8,69	8,71	65,68
22	x	0,78	1,96	1,97	15,97
	y	2,87	2,87	9,13	37,52
24	x	0,18	0,63	0,63	9,70
	y	1,47	1,47	5,13	22,43
26	x	0,18	0,77	0,79	9,42
	y	1,22	1,22	3,82	20,08
28	x	0,43	1,37	1,38	10,37
	y	4,84	4,86	16,44	68,97
30	x	0,85	0,86	3,31	27,14
	y	2,75	10,40	10,54	65,26
32	x	0,18	0,93	2,00	12,79
	y	2,95	2,95	11,35	43,34

From strata 01 to 05 there were 5574 farms drawn in all voivodships.

Farms in group (2) were stratified into 10 strata ($h = 06, 07, \dots, 15$) on the basis of the following five variables: sown area of potatoes, area of meadows, sown area of sugar beets, edible pulses, rape and turnip rape. Stratification and sample allocation was conducted for all farms in this group in Poland. It was assumed that sample size will be 6,3 thousand households in population of 161958 units. Stratum 15 was established as the so called upper stratum, all included in the survey. For all five variables the precision assumed was measured by variation coefficient of 1,7%. Similarly as for group (1) the delimitation of strata and allocation of sample were established by means of numerical optimality methods.

Delimitation of strata in this group of farms on the basis of variables assumed as stratification criteria are presented in table 3.

Table 3. Upper boundaries for strata 06 – 14 (in hectares) in yields of crops 2007 survey.

No. of stratum	x potatoes	y meadows	z beets	u edible pulses	v rape
06	0,23	0,53	0,61	0,09	0,78
07	0,51	1,06	1,28	0,26	2,58
08	0,92	2,08	2,24	0,45	4,08
09	1,53	3,60	3,60	0,70	6,58
10	2,63	5,86	5,86	1,08	12,82
11	4,31	10,88	9,75	1,59	19,59
12	7,41	21,76	17,63	2,35	22,05
13	13,44	44,83	36,52	3,71	42,60
14	29,88	111,73	86,76	18,10	111,73

Subsequently in each stratum there was made a proportional allocation of sample between voivodships. From this group 6337 farms were drawn, including those in upper stratum, of which 500 farms from stratum 15 were included in the sample without drawing.

In group (3) amounting to about 1439 farms there were 5 strata created in each voivodship ($h = 16, 17 \dots, 20$) on the basis of agricultural land area of the farm, i.e. up to 1.00 ha, 1.01 – 5.00, 5.01 – 20.00, 20.01 – 100.00, more than 100 ha. In particular strata the following sampling fractions were observed: $f_{16} = 0.001$, $f_{17} = 0.001$, $f_{18} = 0.0011$, $f_{19} = 0.042$ and $f_{20} = 0.5$. There were 2089 farms drawn in this group.

The total number of private farms drawn to the sample was 14000.

2.3 Parameters estimation and accuracy of the results assessment method.

The results of survey was generalised like results of yields of cereals survey.
Analogous way used for accuracy of the results assessment.

Table 4. Relative standard errors for yields in Poland

No. of characteristic	Name of the characteristic	Relative standard error cv(r) in %
1	winter wheat	0,7
2	spring wheat	1,8
3	rye	1,0
4	winter barley	1,4
5	spring barley	0,7
6	oats	1,1
7	winter triticale	0,8
8	spring triticale	2,8
9	winter cereal mixed	2,1
10	spring cereal mixed	0,7
11	maize for grain	1,3
12	potatoes	1,0
13	permanent meadows	2,3

Dział I. CHARAKTERYSTYKA WYNIKÓW PRODUKCJI ROŚLINNEJ W 2007 r.

1. OGÓLNE WYNIKI PRODUKCJI NA TLE WARUNKÓW AGROMETEOROLOGICZNYCH

Ogólna powierzchnia zasiewów wyniosła w 2007 r. 11,5 mln ha i była mniejsza tylko o ok. 9,2 tys. ha (o 0,1%) od ubiegłorocznej. W porównaniu do roku ubiegłego **zmniejszyła się** powierzchnia uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi o 0,4% (w tym pszenicy o 2,9%, mieszanek zbożowych o 2,5% oraz żyta o 0,1%). Zmniejszeniu w porównaniu do roku ubiegłego uległ też areał uprawy: buraków cukrowych o 5,6%, kukurydzy na ziarno o 13,5 %, okopowych pastewnych o 17,0%, strączkowych pastewnych na zielonkę o 37,4%, motylkowych na zielonkę o 21,9%.

W porównaniu do 2006 r. **wzrosła** powierzchnia upraw przemysłowych o 17,5%, w tym powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku o 27,7%, a także areał uprawy kukurydzy na zielonkę o 3,3%.

W ogólnej powierzchni zasiewów nieco **zmniejszył się** udział powierzchni zasiewów zbóż ogółem do 72,9% (spadek o 0,2 p. p.) oraz buraków cukrowych do 2,2% (spadek o 0,1 p.p.). Zmniejszył się także udział powierzchni uprawy ziemniaków do 5,0% (zmniejszenie o 0,2 p.p.).

Zwiększeniu uległ udział powierzchni zasiewów rzepaku i rzepiku do 7,0% (wzrost o 1,6 p.p.).

Wyniki produkcji podstawowych upraw rolnych i ogrodnich w 2007 r. przedstawiają się następująco:

- **zbóż ogółem** zebrano 27,1 mln t tj. o 24,6% więcej od produkcji ubiegłorocznej,
 - w tym **zbóż podstawowych z mieszankami** – 25,3 mln t, tj. o 23,8 % więcej od ubiegłorocznych,
- **rzepaku i rzepiku** zebrano ok. 2,1 mln t, tj. o 29,0% więcej od zbiorów uzyskanych w roku ubiegłym,
- **ziemniaków** zebrano 11,8 mln t, tj. o 31,3% więcej od zbiorów uzyskanych w roku ubiegłym,
- zbiory **buraków cukrowych** wyniosły ok. 12,7 mln t, tj. o 10,5% więcej od uzyskanych w 2006 r.,
- **warzyw gruntowych** zebrano blisko 5,0 mln t, tj. o 13,1% więcej od zbiorów uzyskanych w 2006 r.,
- **owoców ogółem** zebrano niespełna 1,7 mln t, tj. o 47,2% mniej od zbiorów uzyskanych w 2006 r.,
- zbiory z **trwałych użytków zielonych** (po przeliczeniu na siano, bez względu na sposób użytkowania) wyniosły 15,7 mln t, tj. o 36,7% więcej niż w 2006 r.

WARUNKI AGROMETEOROLOGICZNE

JESIEŃ 2006

W końcu lata i jesienią 2006 r. - a więc w okresie siewów upraw ozimych pod zbiory 2007 r. warunki termiczno-wilgotnościowe były zróżnicowane. Występujące w wielu rejonach kraju w sierpniu intensywne, nawracające deszcze utrudniały prowadzenie prac późniejszych i siew rzepaku ozimego. Ciepły, słoneczny i suchy wrzesień spowodował, że na glebach lżejszych odnotowano niedostateczne uwilgotnienie gruntu, utrudniające siewy i kiełkowanie ozimin. Na początku września dobiegł końca siew rzepaku ozimego i rozpoczęto siewy zbóż ozimych, które powszechnie wykonywano w drugiej i trzeciej dekadzie września, a kończono w październiku. Trwająca w październiku ciepła i słoneczna pogoda z opadami poniżej średniej wieloletniej wpływała niekorzystnie na stan uwilgotnienia gruntu. W październiku w całym kraju obserwowano wschody zbóż ozimych; na terenach, gdzie występowało przesuszenie gruntu wzrost roślin był powolny. Zboża wysiewane we wrześniu rozpoczęły w październiku fazę krzewienia.

Występujące na początku listopada ochłodzenie oraz opady śniegu, a rejonami deszczu ze śniegiem spowodowały przejściowe zahamowanie procesów życiowych roślin. Znaczne spadki temperatury były krótkotrwałe i nie spowodowały uszkodzenia upraw. Utrzymująca się w drugiej i trzeciej dekadzie listopada wysoka jak na tę porę roku temperatura powietrza i gleby wpłynęła na przedłużenie wegetacji. Długa i ciepła jesień zrekompensowała skutki jesiennych niedoborów wilgoci w glebie.

Rośliny w końcowej fazie jesiennego wzrostu były bardzo dobrze wyrośnięte i rozkrzewione. W I połowie grudnia trwał jeszcze ich powolny rozwój.

ZIMA 2006/2007

Utrzymująca się w grudniu wysoka jak na tę porę roku temperatura powietrza, osiągająca w pierwszej dekadzie miesiąca powyżej 10°C podtrzymywała rejonami wegetację roślin. Pomimo zmienności warunków termicznych pogoda panująca w grudniu nie stwarzała większego zagrożenia dla upraw ozimych. Występujące w II połowie grudnia spadki temperatury powietrza przy powierzchni gruntu dochodzące do -10°C były krótkotrwałe i nie spowodowały nadmiernego wychłodzenia gleby. Temperatura gruntu na głębokości węzła krzewienia utrzymywała się wówczas powyżej wartości krytycznych dla roślin. Występujące w całym kraju w połowie trzeciej dekady grudnia znaczne spadki temperatury powietrza i miejscami intensywne opady śniegu zahamowały wegetację roślin powodując ich

wejście w stan zimowego spoczynku. Spadki temperatury powietrza przy gruncie, dzięki zalegającej prawie w całym kraju pokrywie śnieżnej nie spowodowały jednak start w uprawach.

Notowane w pierwszej i drugiej dekadzie stycznia wysokie temperatury powietrza powodowały przejściowe rozhartowanie ozimin, powodujące jednocześnie zmniejszenie ich mrozoodporności. Znaczne spadki temperatury w trzeciej dekadzie stycznia, dzięki zalegającej prawie w całym kraju dość grubej pokrywie śnieżnej nie spowodowały nadmiernego wychłodzenia gleby na głębokości węzła krzewienia. Występujące w styczniu silne, porywiste wiatry przy ujemnej temperaturze powietrza lokalnie powodowały przemieszczanie śniegu, odkrywanie roślin i ich niewielkie uszkodzenia wywołane wysmalaniem.

W lutym występujące głównie we wschodniej i północo-wschodniej Polsce spadki temperatury powietrza przy gruncie do -15°C , dzięki nadal utrzymującej się pokrywie śnieżnej nie spowodowały uszkodzenia ozimin. W niektórych rejonach kraju uszkodzenia mogły powodować dobowe wahania temperatury powietrza powodujące rozmarzanie i zamarzanie wierzchniej warstwy gruntu.

Rzeczoznawcy terenowi GUS informowali o uszkodzeniach ozimin spowodowanych przede wszystkim tworzeniem się na polach zastoisk wody, występowaniem chorób grzybowych, a także w mniejszym stopniu wysmalaniem roślin wywołanym silnymi wiatrami, uszkodzeniami wywołanymi rozmarzaniem i zamarzaniem wierzchniej warstwy gleby.

WIOSNA 2007

Przebieg pogody w pierwszej dekadzie marca przyczynił się do bardzo wczesnego ruszenia wegetacji początkowo w zachodniej części Polski, a dalsze ocieplenie i słoneczna pogoda w drugiej dekadzie tego miesiąca wywołała ruszenie wegetacji na obszarze całego kraju.

Korzystne warunki agrometeorologiczne przyspieszyły wiosenne prace polowe. Do siewów i sadzenia roślin uprawnych przystąpiono o ponad 2 tygodnie wcześniej niż zwykle, a o ponad miesiąc wcześniej niż w roku ubiegłym, gdy prace polowe były znacznie opóźnione w stosunku do przeciętnych terminów agrotechnicznych.

Korzystne warunki agrotechniczne umożliwiły prowadzenie już w pierwszej dekadzie marca wiosennych prac polowych. W zachodnich rejonach Polski w drugiej dekadzie marca,

a na przeważającym obszarze kraju w trzeciej dekadzie marca przeprowadzono siewy zbóż jarych, które zakończono w pierwszej dekadzie kwietnia. Wegetacja roślin w pierwszej i drugiej dekadzie kwietnia przebiegała na ogół bez zakłóceń, w sprzyjających warunkach agrometeorologicznych. Lokalnie w pierwszej, a na znacznym obszarze kraju w drugiej dekadzie kwietnia żyto i pszenżyto ozime, a nieco później pszenica ozima oraz trawy łąkowe weszły w fazę strzelania w źdźbło. W niektórych rejonach kraju w pierwszej dekadzie kwietnia, a na ogół w drugiej dekadzie, zaczęły pojawiać się wschody zbóż jarych.

W drugiej i trzeciej dekadzie kwietnia sadzono ziemniaki, wykonywano siew buraków cukrowych oraz rozpoczęto siew kukurydzy uprawianej na zielonkę i na ziarno. Na przełomie kwietnia i maja obserwowano kwitnienie rzepaku ozimego. Lokalnie na plantacjach wystąpiły uszkodzenia przymrozkowe kwiatów na głównych pędach rzepaku ozimego spowodowane spadkiem temperatury w pierwszych dniach maja. W końcu kwietnia rozpoczęły kwitnienie trawy łąkowe. Występujący na przeważającym obszarze kraju niedobór opadów przyczynił się do pogorszenia warunków wilgotnościowych gleby, które jeszcze w pierwszej dekadzie maja nie uległy zasadniczej poprawie. Wzrost zbóż ozimych i jarych w okresie ich dużego zapotrzebowania na wodę przebiegał w wielu rejonach kraju w warunkach niedostatecznego uwilgotnienia gleby. W drugiej dekadzie kwietnia rozpoczęło się kwitnienie drzew owocowych, a występujące na początku trzeciej dekady kwietnia spadki temperatury spowodowały pierwsze uszkodzenia pąków i kwiatów. W pierwszych dniach maja na przeważającym obszarze kraju spadki temperatury powietrza w nocy (do -7°C , a w niektórych rejonach kraju nawet do -9°C) spowodowały bardzo duże uszkodzenia pąków kwiatowych, kwiatów, a także pierwszych zawiązków owoców na drzewach owocowych. Nieco mniejsze, ale znaczące uszkodzenia pąków kwiatowych i kwiatów wystąpiły na krzewach owocowych. Uszkodzeniom uległy także pąki i kwiaty wczesnych odmian truskawek oraz pierwsze szczytowe kwiaty odmian późniejszych. W drugiej dekadzie maja warunki wilgotnościowe uległy poprawie, jednak zmienne warunki termiczne, na ogół zimne noce występujące do połowy maja hamowały wegetację upraw.

LATO 2007

Ciepła i słoneczna pogoda w czerwcu była na ogół korzystna dla wzrostu i rozwoju roślin. Notowane w ciągu miesiąca opady deszczu, miejscami intensywne, przyczyniły się do poprawy uwilgotnienia ornej warstwy gleby i korzystnie wpłynęły na wzrost i rozwój roślin okopowych oraz trwałych użytków zielonych, natomiast utrudniały prowadzenie prac polowych, zwłaszcza sianokosów.

Na początku czerwca obserwowano kwitnienie żyta i pszenżyta ozimego, a w pierwszej połowie czerwca - pszenicy ozimej. Na przełomie drugiej i trzeciej dekady miesiąca żyto i pszenżyto ozime weszły w fazę dojrzewania, a pod koniec czerwca w fazę tę weszła pszenica ozima.

W pierwszej dekadzie czerwca zboża jare zakończyły fazę kłoszenia. W drugiej połowie miesiąca rozpoczęło się kwitnienie pszenicy jarej, jęczmienia jarego i owsa, a lokalnie pod koniec czerwca zboża te weszły w fazę dojrzewania.

Na plantacjach roślin okopowych przeprowadzano zabiegi pielęgnacyjne. Prawie w całym kraju w trzeciej dekadzie miesiąca zakwitły ziemniaki, a kukurydza uprawiana na ziarno i zielonkę rozpoczęła fazę wykształcania kolb, dojrzewał rzepak ozimy, wykonywano zbiór pierwszego pokosu traw łąkowych.

Pomimo częstych opadów deszczu utrudniających dosuszanie i zbiór siana, prace te na ogół zakończono w czerwcu. Po zbiorze pierwszego pokosu siana z łąk trwałych warunki odrostu roślinności na trwałych użytkach zielonych były bardzo dobre.

Pierwsza połowa lipca charakteryzowała się pogodą chłodną, deszczową i wietrzną, co nie sprzyjało prowadzeniu zbioru rzepaku ozimego i jęczmienia ozimego. Trwało dojrzewanie zbóż, które jednak w wielu rejonach kraju wyległy na skutek intensywnych, zlewnych opadów, czy lokalnych gradobić połączonych z silnym wiatrem.

Poprawa warunków agrometeorologicznych pozwalająca na zintensyfikowanie prac żniwnych i zbioru II pokosu traw łąkowych nastąpiła w całej Polsce od 14 lipca.

Wykorzystując poprawę warunków agrometeorologicznych, powszechnie i z dużym zaangażowaniem sił przystąpiono do zbioru rzepaku ozimego, zbóż ozimych, a także do sprzętu II pokosu siana łąkowego. Bardzo duży i gwałtowny wzrost temperatury powietrza powodował osypywanie się ziarna z dojrzałych, dobrze wypełnionych łuszczyń rzepaku, które już w I dekadzie lipca znajdowały się w fazie pełnej dojrzałości. Na początku żniw warunki agrometeorologiczne na ogół sprzyjały zbiorom zbóż.

Notowane również w sierpniu częste opady deszczu miały korzystny wpływ na uwilgotnienie gleby, wzrost i rozwój roślin okopowych oraz trwałych użytków zielonych, natomiast utrudniały prowadzenie prac późniejszych i sianokosów.

Rozpoczęte na początku lipca żniwa rzepaku zakończono w pierwszych dniach sierpnia, natomiast sprzęt zbóż rozpoczęty na przełomie pierwszej i drugiej dekady lipca zakończono dopiero w trzeciej dekadzie sierpnia. Na polach prowadzono uprawy późniejsze, wykonywano podorywki oraz orki przedsiewne, wysiewano poplony ścierniskowe.

W sierpniu trwał zbiór liści tytoniu. Kukurydza uprawiana na zielonkę i na ziarno na początku sierpnia znajdowała się w fazie wykształcania kolb. W trzeciej dekadzie miesiąca, głównie w południowych rejonach kraju, przystąpiono do zbioru kukurydzy na zielonkę.

Powszechnie od trzeciej dekady sierpnia prowadzono wykopki ziemniaków, których zbiory nasiliły się w pierwszej i drugiej dekadzie września.

W sierpniu na obszarze całego kraju prowadzono zbiór II lub III pokosu traw łąkowych i wieloletnich roślin motylkowych. Częste opady deszczu znacznie utrudniały dosuszanie i zbiór siana, korzystnie natomiast wpłynęły na wzrost roślinności łąkowej.

W połowie sierpnia rozpoczęto siewy rzepaku ozimego, pod koniec miesiąca prace te dobiegały końca; lokalnie w sierpniu obserwowano pierwsze wschody tych roślin.

JESIEŃ 2007

Notowane we wrześniu częste, rejonami obfite opady deszczu, przyczyniły się do dobrego, a lokalnie w województwach południowo-wschodniej, południowej i północnej Polski nadmiernego uwilgotnienia gleby, co utrudniało prowadzenie prac polowych, zbiór roślin okopowych i kolejnego pokosu traw łąkowych. Dobre uwilgotnienie gleby korzystnie wpłynęło natomiast na stan trwałych użytków zielonych i upraw poplonowych. W pierwszej dekadzie września ukończono siew rzepaku ozimego, wykonywano orki przedsiewne i rozpoczęto siewy zbóż ozimych. Warunki wilgotnościowe gleby sprzyjały szybkiemu kiełkowaniu ziarna i wschodom roślin. W ciągu pierwszej i drugiej dekady września kontynuowano wykopki ziemniaków, a w trzeciej dekadzie przystąpiono do sprzętu buraków cukrowych. W całym kraju w ciągu miesiąca prowadzono zbiór kukurydzy na zielonkę, a w trzeciej dekadzie września rozpoczęto zbiór kukurydzy na ziarno.

Warunki agrometeorologiczne w październiku były zróżnicowane. Przebieg pogody w pierwszej dekadzie miesiąca sprzyjał wykonywanym jeszcze siewom zbóż ozimych, kiełkowaniu ziarna, wschodom, wzrostowi i rozwojowi roślin oraz stwarzał korzystne warunki dla przeprowadzenia prac polowych, zwłaszcza zbioru roślin okopowych i pastewnych. Notowane w drugiej dekadzie miesiąca ochłodzenie spowolniło procesy życiowe roślin, a notowane wówczas przygruntowe przymrozki stanowiły zagrożenie dla wykopanych i niedostatecznie zabezpieczonych zbiorów roślin okopowych. Występujące w ciągu miesiąca okresy z dużymi wahaniami dobowej temperatury powietrza sprzyjały hartowaniu roślin.

W drugiej dekadzie miesiąca zakończono wykopki ziemniaków, a w końcu października prowadzono nadal sprzęt buraków cukrowych i zbiór kukurydzy na ziarno.

Na początku listopada dobiegał końca zbiór buraków cukrowych, poplonów ścierniskowych i kukurydzy na ziarno. W połowie listopada na ogół zakończono orki przedzimowe. Występujące w drugiej dekadzie listopada znaczne ochłodzenie oraz opady deszczu ze śniegiem i śniegu przyczyniły się początkowo do zwolnienia procesów życiowych roślin, a później do zahamowania wegetacji. Uprawy ozime w końcowej fazie wzrostu były dostatecznie wyrosnięte i rozkrzewione.

Utrzymująca się w pierwszej połowie grudnia wysoka, jak na tę porę roku temperatura powietrza powodowała zakłócenia w zimowym spoczynku roślin. W trzeciej dekadzie miesiąca zanotowano znaczne ochłodzenie, temperatury powietrza przy powierzchni gruntu obniżyły się do -10°C , a lokalnie nawet do -20°C . Tak duże spadki temperatury były na ogół krótkotrwałe i mimo niewielkiej pokrywy śnieżnej nie spowodowały nadmiernego wychłodzenia gleby na wysokości węzła krzewienia. W wyniku wahań temperatury między dniem i nocą uszkodzenia roślin mogły powstać na skutek powtarzających się procesów zamarzania i rozmarzania wierzchniej warstwy gleby.

WARUNKI AGROMETEOROLOGICZNE PRODUKCJI UPRAW GRODNICZYCH W 2007 R.

Po bardzo łagodnej zimie 2006/2007 r. nie zanotowano większych uszkodzeń w uprawach sadowniczych. Zaobserwowano zaś nasilenie występowania szkodników. Wcześniejsze ruszenie wegetacji wiosną 2007 r. przyspieszyło kwitnienie upraw sadowniczych, a występujące w pierwszych dniach maja ujemne temperatury powietrza spowodowały bardzo duże uszkodzenia pąków, kwiatów i zawiązków przede wszystkim na drzewach owocowych. Zdecydowanie mniejsze uszkodzenia wystąpiły na krzewach owocowych i na plantacjach truskawkach. Stopień uszkodzeń był zróżnicowany, w zależności od rejonu kraju, gatunku, odmiany, wieku drzew, położenia sadu, skłonu gruntu, faz rozwojowych kwiatostanu. Największe straty wystąpiły na Mazowszu, w Wielkopolsce, na Kujawach, Podkarpaciu oraz w województwie świętokrzyskim. Produkcja wszystkich gatunków owoców z drzew była znacznie niższa od ubiegłorocznej, lecz najbardziej zmniejszyły się zbiory jabłek i moreli.

Z uwagi na bardzo wczesną wiosnę w 2007 r. siewy warzyw gruntowych rozpoczęły się o około dwa tygodnie wcześniej niż w latach przeciętnych. Brak dostatecznej ilości opadów deszczu w kwietniu, a w konsekwencji niedobór wilgoci w glebie w wielu rejonach kraju nie sprzyjał wschodom i wzrostowi warzyw gruntowych. Począwszy od II dekady maja, warunki agrometeorologiczne znacznie się jednak poprawiły i były korzystne dla dalszej wegetacji roślin. Obserwowano ich intensywny wzrost. Plonowanie większości gatunków warzyw gruntowych, a szczególnie kapustnych i korzeniowych było bardzo dobre. Wysoka temperatura powietrza oraz wystarczającą ilość wilgoci w glebie sprzyjała także wzrostowi warzyw ciepłolubnych.

2. ZBOŻA

W 2007 r. powierzchnia uprawy **zbóż ogółem** wyniosła około 8,4 mln ha i w porównaniu do 2006 r. zmniejszyła się o 28,3 tys. ha (o 0,3%). Powierzchnia **zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi** wyniosła ponad 8,0 mln ha i była wyższa od ubiegłorocznej o 17,1 tys. ha (o 0,2%).

Zwiększeniu w porównaniu do 2006 r. uległa powierzchnia zasiewów:

- **jęczmienia** do 1232,4 tys. ha, tj. o 11,8 tys. ha (o 1,0%), z tego jęczmienia ozimego o 18,2 tys. ha (o 11,7%), natomiast zmniejszyła się powierzchnia zasiewów jęczmienia jarego o około 6,4 tys. ha (o 0,6%),
- **owsa** do 582,6 tys. ha, tj. o około 43,5 tys. ha (o 8,1%),
- **pszenżyta** do 1260,2 tys. ha, tj. o około 66,0 tys. ha (o 5,5%), w tym pszenżyta jarego o 8,4 tys. ha (o 7,1%) oraz pszenżyta ozimego o 57,6 tys. ha (o 5,4%),
- **prosa** do 6,8 tys. ha, tj. o około 2,1 tys. ha (o 46,5%),
- **pozostałych zbożowych** do 2,9 tys. ha, tj. o około 1,2 tys. ha (o 71,9%).

Zmniejszyła się natomiast w porównaniu do 2006 r. powierzchnia uprawy:

- **pszenicy** do 2112,0 tys. ha, tj. o około 63,7 tys. ha (o 2,9%), w tym pszenicy ozimej o 19,2 tys. ha (o 1,1%), a pszenicy jarej o 44,5 tys. ha (o 11,7%),
- **żyta** do 1316,2 tys. ha, tj. o około 1,8 tys. ha (o 0,1%),
- **mieszanek zbożowych** do 1505,2 tys. ha, tj. o około 38,6 tys. ha (o 2,5%), z tego powierzchnia mieszanek zbożowych jarych o 56,7 tys. ha (o 3,8%),
- **gryki** do 72,7 tys. ha, tj. o około 7,8 tys. ha (o 9,6%),
- **kukurydzy na ziarno** do 262,0 tys. ha, tj. o 41,0 tys. ha (o 13,5%),

Udział powierzchni uprawy poszczególnych gatunków zbóż w ogólnej powierzchni zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi przedstawia się następująco:

▪ pszenicy	—	26,4%
▪ żyta	—	16,4%
▪ jęczmienia	—	15,4%
▪ owsa	—	7,3%
▪ pszenżyta	—	15,7%
▪ mieszanek zbożowych	—	18,8%

W grupie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi powierzchnia uprawy **zbóż ozimych** wyniosła w 2007 r. około 4,5 mln ha i była większa niż w roku 2006 o 72,9 tys. ha (o 1,7%), a powierzchnia zasiewów **zbóż jarych** wyniosła około 3,5 mln ha i zmniejszyła się w porównaniu do poprzedniego roku o 55,8 tys. ha (o 1,6%).

Powierzchnia uprawy **zbóż intensywnych** (pszenicy, jęczmienia i pszenżyta) w porównaniu do 2006 r. była większa o około 14,0 tys. ha (o 0,3%). Zmniejszyła się powierzchnia zasiewów pszenicy ogółem o około 63,7 tys. ha (o 2,9%), w tym powierzchnia pszenicy ozimej była mniejsza o około 19,2 tys. ha (o 1,1%) oraz powierzchnia uprawy pszenicy jarej o 44,5 tys. ha (o 11,7%). Zwiększyła się powierzchnia uprawy pszenżyta ogółem o około 66,0 tys. ha (o 5,5%), przy czym wzrosła powierzchnia uprawy pszenżyta ozimego o około 57,6 tys. ha (o 5,4%) oraz powierzchnia uprawy pszenżyta jarego o 8,4 tys. ha (o 7,1%). Zwiększyła się powierzchnia uprawy jęczmienia ogółem o 11,8 tys. ha (o 1,0%), przy czym powierzchnia uprawy jęczmienia ozimego wzrosła o 18,2 tys. ha (o 11,7%), natomiast powierzchnia uprawy jęczmienia jarego zmniejszyła się o 6,4 tys. ha (o 0,6%).

Powierzchnia uprawy **zbóż ekstensywnych** (żyta, owsa i mieszanek zbożowych) w porównaniu do zasiewów ubiegłorocznych zwiększyła się o 3,1 tys. ha (o 0,1%), przy czym zmniejszyła się powierzchnia zasiewów mieszanek zbożowych ogółem o 38,6 tys. ha (o 2,5%), w tym powierzchnia zasiewów mieszanek zbożowych ozimych wzrosła o 18,1 tys. ha (o 26,7%), a powierzchnia zasiewów mieszanek zbożowych jarych zmniejszyła się o 56,7 tys. ha (o 3,8%). W nieznacznym stopniu - o około 1,8 tys. ha (o 0,1%) zmniejszyła się powierzchnia uprawy żyta. Znacznemu zwiększeniu uległa powierzchnia zasiewów owsa – o około 43,5 tys. ha (o 8,1%).

Plony **zbóż ogółem** wyniosły 32,5 dt/ha i były wyższe od uzyskanych w 2006 r. o 6,5 dt/ha (o 25,0%). Wszystkie gatunki zbóż plonowały znacznie wyżej w porównaniu z plonami uzyskanymi w roku ubiegłym, a największe procentowe zwiększenie plonów odnotowano w przypadku gryki (o 73,1%), kukurydzy na ziarno (o 57,9%) oraz prosa (o 54,5 %).

Plony **zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi** wyniosły 31,6 dt/ha i były wyższe od uzyskanych w 2006 r. o 6,0 dt/ha, tj. o 23,4% i wyższe o 0,7 dt/ha, tj. o 2,3% od średnich plonów z lat 2001-2005. W tej grupie zbóż największy procentowy wzrost plonów w porównaniu do roku ubiegłego i do średniej z lat 2001-2005 odnotowano w przypadku kukurydzy na ziarno (odpowiednio o 57,9% i 14,3%). We wszystkich województwach plony

zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi były wyższe niż w 2006 r., przy czym wszystkie województwa odnotowały wzrost plonowania poszczególnych gatunków zbóż wchodzących do grupy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi.

Wzrost plonów w porównaniu do poprzedniego sezonu wegetacji wystąpił zarówno dla **zbóż jarych ogółem** – o 6,4 dt/ha (o 28,3%) i dla **zbóż ozimych ogółem**, które plonowały wyżej o 5,7 dt/ha (o 20,4%).

Zboża intensywne ogółem plonowały wyżej niż w 2006 r. o 6,6 dt/ha (o 22,6%), a zboża **ekstensywne ogółem** wydały plony wyższe o 5,3 dt/ha (o 25,6%).

Tabl. 1. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory zbóż

Wyszczególnienie	2001– 2005 ^a	2005	2006	2007		
	w liczbach bezwzględnych				2001– 2005 ^a =100	2006= =100
Ogółem						
Powierzchnia w tys. ha	8397	8329	8381	8353	99,5	99,7
Plony z 1 ha w dt	31,9	32,3	26,0	32,5	101,9	125,0
Zbiory w tys. ton	26758	26928	21776	27143	101,4	124,6
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi						
Powierzchnia w tys. ha	8016	7917	7991	8009	99,9	100,2
Plony z 1 ha w dt	30,9	31,5	25,6	31,6	102,3	123,4
Zbiory w tys. ton	24800	24900	20453	25318	102,1	123,8

a Przeciętne roczne.

Największy wzrost plonów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi odnotowano w województwach: opolskim o 9,0 dt/ha (o 24,9%), świętokrzyskim o 8,3 dt/ha (o 41,7%), lubuskim o 8,2 dt/ha (o 40,2%) oraz śląskim o 8,0 dt/ha (o 32,3%). Najmniejszy wzrost plonowania zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi – o 3,8 dt/ha (o 12,8%), odnotowano w województwie zachodniopomorskim.

Najwyższe plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, odnotowano w województwach: opolskim (45,2 dt/ha), dolnośląskim (38,3 dt/ha), kujawsko-pomorskim (35,5 dt/ha) i pomorskim (35,2 dt/ha), natomiast najniższe plony, poniżej 26,0 dt/ha, odnotowano w województwie podlaskim (25,8 dt/ha) i mazowieckim (25,4 dt/ha).

Średni dla Polski plon **pszenicy ozimej** wyniósł 40,9 dt/ha i był o 6,9 dt/ha (o 20,3%) wyższy od uzyskanego w 2006 r. W 2 województwach uzyskano plony powyżej 45,0 dt/ha, tj. w opolskim (53,2 dt/ha) i pomorskim (47,7 dt/ha), natomiast plony najniższe odnotowano w województwie podlaskim (30,9 dt/ha).

Tabl. 2. Plony poszczególnych zbóż

Wyszczególnienie	2001– 2005 ^a	2005	2006	2007		
	z 1 ha w dt			2001– 2005 ^a =100	2006= =100	
O g ó ł e m	31,9	32,3	26,0	32,5	101,9	125,0
Pszenica: ozima	39,6	41,2	34,0	40,9	103,3	120,3
jara	31,1	31,0	24,9	31,5	101,3	126,5
Żyto	24,4	24,1	19,9	23,7	97,1	119,1
Jęczmień: ozimy	36,0	38,2	32,1	38,2	106,1	119,0
jary	31,0	31,3	25,0	31,6	101,9	126,4
Owies	24,7	24,6	19,2	25,1	101,6	130,7
Pszenżyto: ozime	32,9	33,3	27,4	33,5	101,8	122,3
jare	27,0	26,8	21,2	27,2	100,7	128,3
Mieszanki zbożowe: ozime	29,2	30,4	25,0	30,9	105,8	123,6
jare	27,4	27,1	21,7	28,1	102,6	129,5
Gryka ^b	.	10,7	6,7	11,6	.	173,1
Proso ^b	.	17,9	11,2	17,3	.	154,5
Pozostałe zbożowe ^b	.	22,8	16,9	22,9	.	135,5
Kukurydza na ziarno	57,5	57,3	41,6	65,7	114,3	157,9

a Przeciętne roczne. b Od 2002 r. wprowadzono badanie plonów oddzielnie dla gryki, prosa i pozostałych zbożowych.

Średni plon **pszenicy jarej** wyniósł 31,5 dt/ha i w porównaniu do 2006 r. był wyższy o 6,6 dt/ha (o 26,5%). Najwyższe plony pszenicy jarej zanotowano w województwie opolskim (39,5 dt/ha), a w 2 województwach plony tego gatunku były wyższe od 35,0 dt/ha, tj. w województwach: kujawsko-pomorskim (35,4 dt/ha) oraz pomorskim (35,1 dt/ha). Najniższe plony pszenicy jarej zanotowano w województwie lubuskim (26,4 dt/ha).

Średni plon **żyta** wyniósł 23,7 dt/ha i w porównaniu do 2006 r. był wyższy o 3,8 dt/ha (o 19,1%). W województwie opolskim plony żyta były najwyższe i wyniosły 33,8 dt/ha. Najniższe plony żyta, nie osiągające 22,0 dt/ha, odnotowano w 2 województwach: mazowieckim (20,1 dt/ha) i podlaskim (21,1 dt/ha).

Średni plon **jęczmienia ozimego** wyniósł 38,2 dt/ha i był o 6,1 dt/ha (o 19,0%) wyższy od plonu uzyskanego w 2006 r. Plony powyżej 42,0 dt/ha zanotowano w 2 województwach: opolskim (48,0 dt/ha) i dolnośląskim (42,3 dt/ha). Plony jęczmienia ozimego niższe od 30,0 dt/ha odnotowano w 3 województwach: podkarpackim (29,9 dt/ha), mazowieckim (29,2 dt/ha) i lubelskim (28,4 dt/ha).

Średni plon **jęczmienia jarego** oceniono na 31,6 dt/ha, tj. o 6,6 dt/ha (o 26,4%) wyżej od uzyskanego w 2006 r. Najwyższe plony jęczmienia jarego (powyżej 38,0 dt/ha), zanotowano w województwie opolskim (38,7 dt/ha), a w 2 województwach plony były wyższe od 34,0 dt/ha, tj. w województwach: wielkopolskim (34,7 dt/ha) oraz kujawsko-pomorskim (34,3 dt/ha). Najniższe plony jęczmienia jarego zanotowano w województwie lubuskim (26,7 dt/ha).

Średni dla Polski plon **owsa** wyniósł 25,1 dt/ha i był o 5,9 dt/ha (o 30,7%) wyższy niż w 2006 r. W 4 województwach plony owsa przekraczały 28,0 dt/ha, tj. w: opolskim (34,4 dt/ha), śląskim (28,8 dt/ha), zachodniopomorskim (28,7 dt/ha) i pomorskim (28,1 dt/ha). W 5 województwach plony owsa były niższe od 25,0 dt/ha, tj. w województwach: podlaskim (24,1 dt/ha), świętokrzyskim (23,3 dt/ha), lubelskim (22,9 dt/ha), lubuskim (22,8 dt/ha) i mazowieckim (21,5 dt/ha).

Średni plon **pszenżyta ozimego** wyniósł 33,5 dt/ha i był o 6,1 dt/ha (o 22,3%) wyższy od uzyskanego w 2006 r. W 3 województwach plony pszenżyta ozimego przekroczyły 37,0 dt/ha, tj. w: opolskim (41,8 dt/ha), wielkopolskim (37,7 dt/ha) i kujawsko-pomorskim (37,4 dt/ha), natomiast najniższe plony, wynoszące poniżej 29,0 dt/ha, odnotowano w województwach: małopolskim (28,8 dt/ha), świętokrzyskim (28,7 dt/ha), podkarpackim (28,4 dt/ha) oraz lubelskim (26,0 dt/ha).

Średni plon **pszenżyta jarego** wyniósł 27,2 dt/ha, tj. o 6,0 dt/ha (o 28,3%) więcej od uzyskanego w 2006 r. Najwyższe plony zanotowano w województwie opolskim (32,5 dt/ha), natomiast w 4 województwach plony były niższe od 26,0 dt/ha, tj. w województwach: lubuskim i mazowieckim (po 25,0 dt/ha), pomorskim (25,1 dt/ha) i lubelskim (25,6 dt/ha).

Średni plon **mieszanek zbożowych ozimych** wyniósł 30,9 dt/ha i był wyższy od uzyskanego w 2006 r. o 5,9 dt/ha (o 23,6%). Najwyższe plony mieszanek zbożowych ozimych (powyżej 32,0 dt/ha), zanotowano w województwach: opolskim (36,1 dt/ha), wielkopolskim (35,3 dt/ha), pomorskim (32,4 dt/ha) i kujawsko-pomorskim (32,2 dt/ha). Najniższe plony - poniżej 28,0 dt/ha zanotowano w województwach: lubelskim (25,5 dt/ha), mazowieckim (26,0 dt/ha) i świętokrzyskim (27,4 dt/ha).

Średni plon **mieszanek zbożowych jarych** (w powierzchni zasiewów mieszanek zbożowych razem – mieszanki zbożowe jare stanowią około 94,3%) wyniósł 28,1 dt/ha i był o 6,4 dt/ha (o 29,5%) wyższy od uzyskanego w 2006 r. Najwyższe plony mieszanek

zbożowych jarych zanotowano w województwie opolskim (34,9 dt/ha). Najniższe plony tych zbóż, nie osiągające 26,0 dt/ha, odnotowano w 3 województwach: lubuskim (25,5 dt/ha), mazowieckim (25,7 dt/ha) oraz podlaskim (25,8 dt/ha).

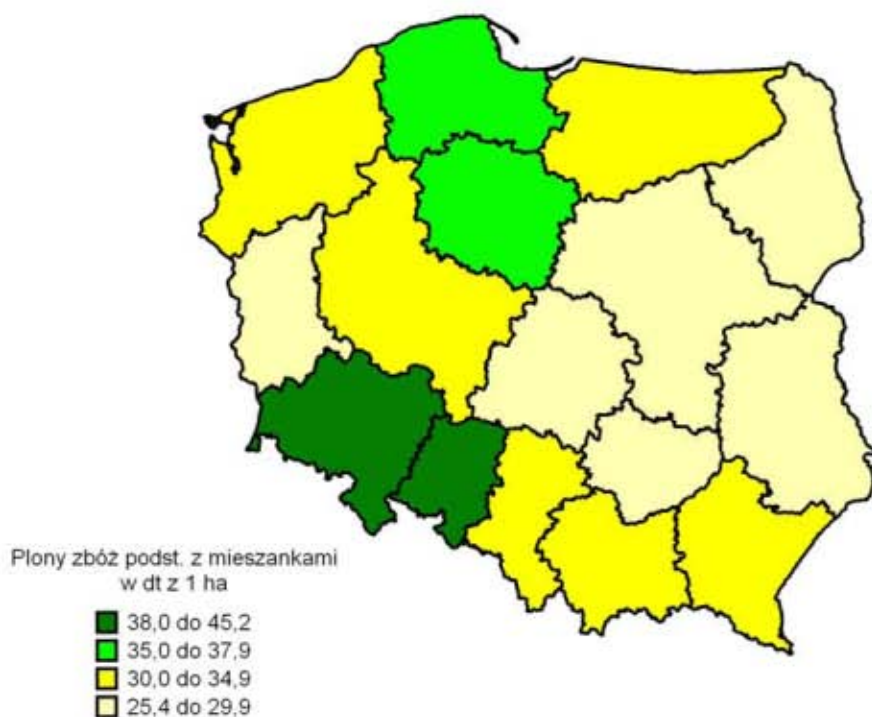
Średni plon **gryki** wyniósł 11,6 dt/ha i był o 4,9 dt/ha (o 73,1%) wyższy niż w roku poprzednim. W 5 województwach plony gryki przekroczyły 13,0 dt/ha, tj. w śląskim (14,5 dt/ha), podkarpackim (14,1 dt/ha), łódzkim (13,6 dt/ha), dolnośląskim i lubelskim (po 13,5 dt/ha). Plony gryki nieprzekraczające 10,0 dt/ha zanotowano w 4 województwach, tj. w mazowieckim (7,2 dt/ha), pomorskim (8,1 dt/ha), opolskim (9,0 dt/ha) i świętokrzyskim (9,8 dt/ha).

Średni plon **prosa** wyniósł 17,3 dt/ha i był wyższy od uzyskanego w 2006 r. o 6,1 dt/ha (o 54,5%). Najwyższe plony prosa osiągnięto w województwach: świętokrzyskim (20,9 dt/ha) i małopolskim (20,0 dt/ha), natomiast najniższe zanotowano w województwach: śląskim (9,0 dt/ha) i podlaskim (9,9 dt/ha). W województwach: pomorskim i warmińsko-mazurskim w 2007 r. prosa nie uprawiano.

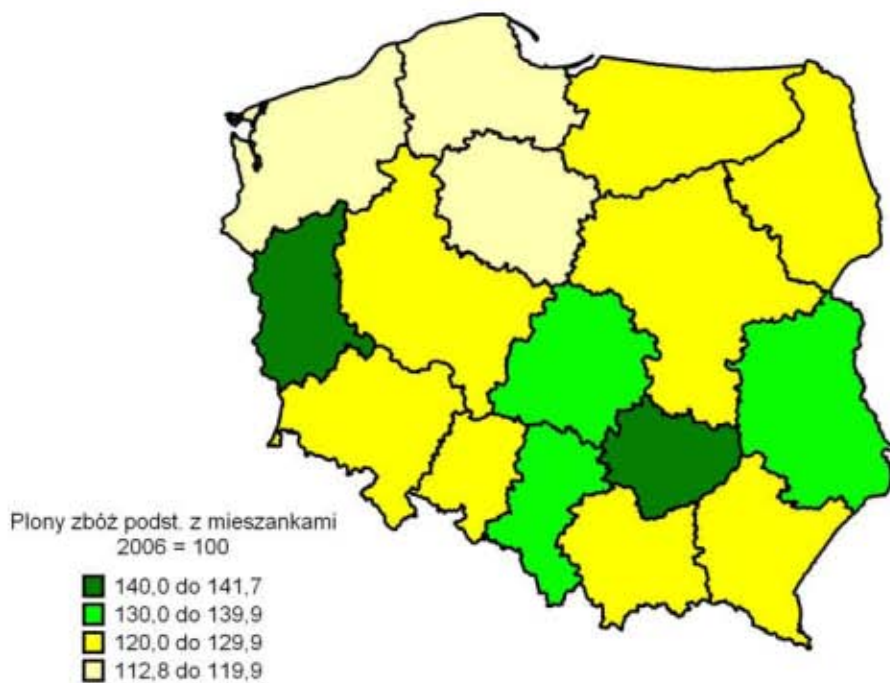
Średni plon **pozostałych zbożowych** wyniósł 22,9 dt/ha i w porównaniu z 2006 r. był wyższy o 6,0 dt/ha (o 35,5%). Rośliny zaliczane do pozostałych zbożowych uprawiano w 12 województwach. W 3 województwach plony roślin zaliczanych do grupy pozostałych zbożowych były wyższe od 25,0 dt/ha, tj. w województwach: opolskim (34,3 dt/ha), kujawsko-pomorskim (27,7 dt/ha) i mazowieckim (25,4 dt/ha). Najniższe plony roślin z grupy pozostałych zbożowych odnotowano w województwach: zachodniopomorskim (15,0 dt/ha), lubuskim (19,2 dt/ha) i łódzkim (20,0 dt/ha).

Średni plon **kukurydzy na ziarno** wyniósł 65,7 dt/ha i w porównaniu z 2006 r. był wyższy o 24,1 dt/ha (o 57,9%). Najwyższe plony kukurydzy na ziarno osiągnięto w województwach: śląskim (72,1 dt/ha), opolskim (71,6 dt/ha) oraz wielkopolskim (70,3 dt/ha). Najniższe plony kukurydzy na ziarno odnotowano w województwach: pomorskim (45,5 dt/ha), warmińsko-mazurskim (54,1 dt/ha) oraz lubelskim (54,8 dt/ha).

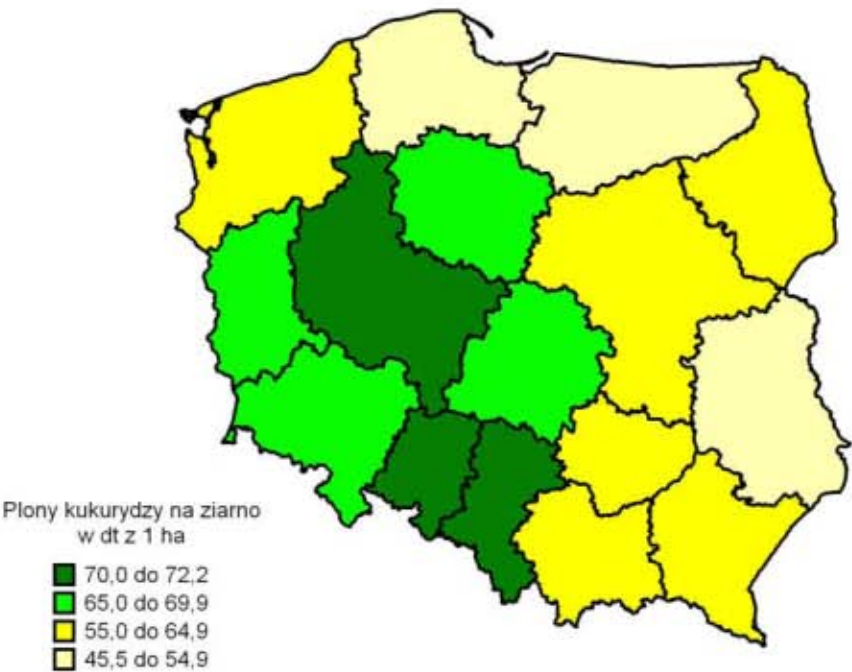
PLONY ZBÓŻ PODSTAWOWYCH Z MIESZANKAMI ZBOŻOWYMI

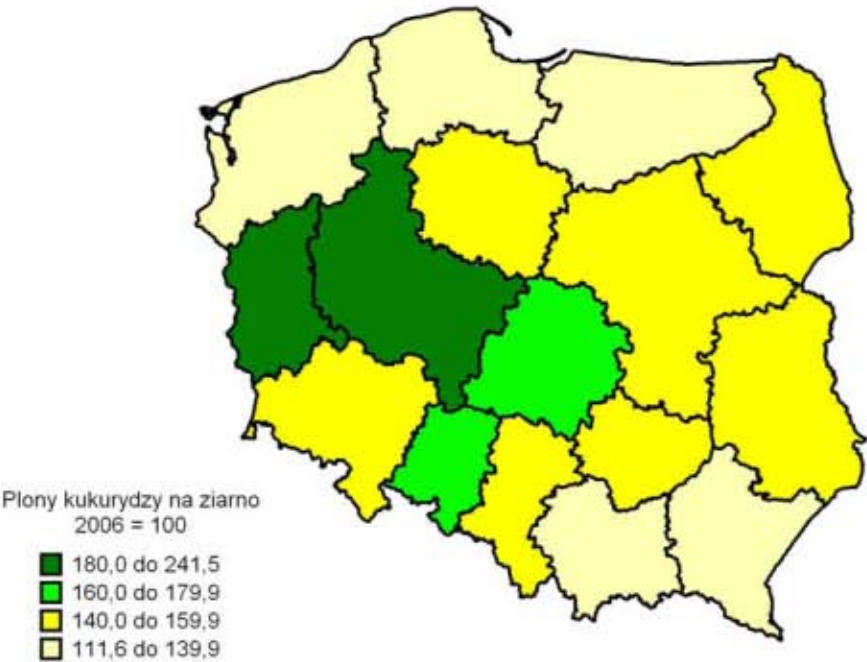
PLONY ZBÓŻ PODSTAWOWYCH Z MIESZANKAMI ZBOŻOWYMI 2006 = 100

PLONY KUKURYDZY NA ZIARNO

PLONY KUKURYDZY NA ZIARNO
2006 = 100

W sektorze prywatnym średnie plony zbóż ogółem wyniosły 32,3 dt/ha, zaś w sektorze publicznym - 49,9 dt/ha. Plony zbóż ogółem w sektorze publicznym były wyższe o 5,2 dt/ha (o 11,6%) niż w 2006 r. Stosunkowo wysokie plonowanie zbóż w gospodarstwach rolnych sektora publicznego nie miało większego wpływu na ogólną produkcję ziarna zbóż, ponieważ udział sektora publicznego w ogólnej powierzchni uprawy zbóż jest niewielki – w 2007 r. wyniósł 1,1%. W największej grupie producentów ziarna zbóż, tj. w gospodarstwach indywidualnych, których udział w ogólnej powierzchni uprawy zbóż wyniósł 91,3%, plony zbóż były najniższe i wyniosły 31,4 dt/ha, ale były one o 6,7 dt/ha (o 27,1%) wyższe od uzyskanych w 2006 r. W 2007 r. różnica między średnimi plonami zbóż ogółem uzyskanymi w sektorze publicznym, a średnimi plonami zbóż ogółem uzyskanymi w gospodarstwach indywidualnych wyniosła 18,5 dt/ha na korzyść sektora publicznego.

Tabl. 3. Plony zbóż ogółem według grup producentów

Wyszczególnienie	2001– 2005 ^a	2005	2006	2007		
	z 1 ha w dt			2001– 2005 ^a =100	2006= =100	
O g ó ł e m	31,9	32,3	26,0	32,5	101,9	125,0
Sektor prywatny	31,6	32,1	25,8	32,3	102,2	125,2
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	30,3	30,4	24,7	31,4	103,6	127,1
Sektor publiczny	49,8	54,5	44,7	49,9	100,2	111,6

a Przeciętne roczne.

Produkcja ziarna zbóż w 2007 r. wyniosła około 27,1 mln t i była większa od produkcji z poprzedniego roku o blisko 5,4 mln t (o 24,6%), a także większa od średniej z lat 2001 - 2005 o blisko 0,4 mln t (o 1,4%).

Zwiększenie produkcji ziarna zbóż ogółem w porównaniu do 2006 r., przy zmniejszonej łącznej powierzchni uprawy zbóż ogółem o około 28,3 tys. ha, tj. o 0,3% było wynikiem wzrostu plonowania o 6,5 dt/ha (o 25,0%).

Tabl. 4. Zbiory zbóż według grup producentów

Wyszczególnienie	2001– 2005 ^a	2005	2006	2007		
	w tysiącach ton				2001– 2005 ^a =100	2006= =100
O g ó ł e m	26758,3	26927,8	21775,9	27142,8	101,4	124,6
Sektor prywatny	26165,7	26376,8	21348,1	26669,4	101,9	124,9
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	22970,4	22882,4	18808,7	23919,9	104,1	127,2
Sektor publiczny	592,6	551,1	427,8	473,4	79,9	110,7

a Przeciętne roczne.

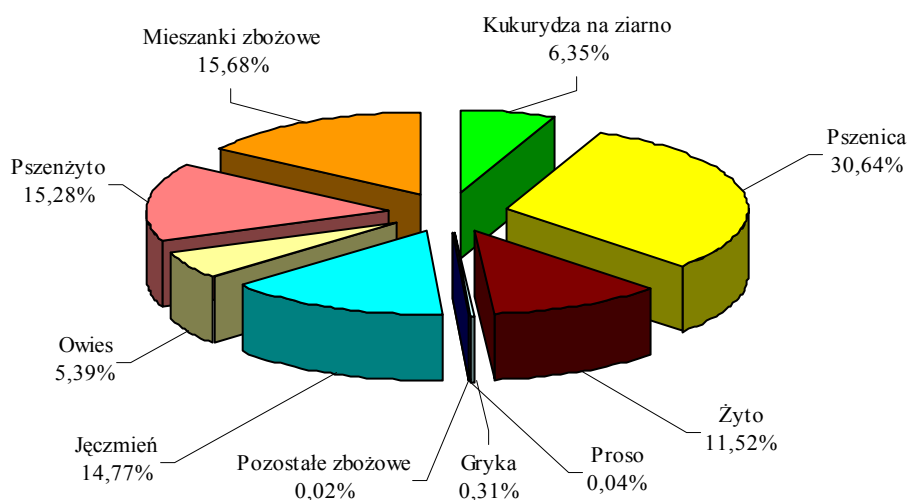
Tabl. 5. Zbiory poszczególnych zbóż

Wyszczególnienie	2001– 2005 ^a	2005	2006	2007		
	w tysiącach ton				2001– 2005 ^a =100	2006= =100
O g ó ł e m	26758,3	26927,8	21775,9	27142,8	101,4	124,6
Pszenica: ozima	7573,7	7632,1	6116,1	7263,3	95,9	118,8
jara	1448,2	1139,3	943,6	1054,0	72,8	111,7
Żyto	3910,4	3404,3	2621,6	3125,7	79,9	119,2
Jęczmień: ozimy	520,0	552,4	497,7	662,3	127,4	133,1
jary	2816,8	3028,8	2663,4	3345,8	118,8	125,6
Owies	1345,6	1324,1	1034,7	1462,3	108,7	141,3
Pszenżyto: ozime	2925,0	3585,4	2946,8	3803,7	130,0	129,1
jare	311,7	317,5	250,2	343,3	110,2	137,2
Mieszanki zbożowe: ozime	197,0	199,3	169,9	266,0	135,0	156,6
jare	3751,2	3717,0	3209,2	3991,4	106,4	124,4
Gryka ^b	.	72,1	54,2	84,2	.	155,5
Proso ^b	.	7,1	5,2	11,7	.	225,5
Pozostałe zbożowe ^b	.	3,0	2,9	6,7	.	233,6
Kukurydza na ziarno	1899,4	1945,4	1260,7	1722,3	90,7	136,6

a Przeciętne roczne. b Od 2002 r. wprowadzono badanie plonów oddzielnie dla gryki, prosa i pozostałych zbożowych.

Wzrost produkcji ziarna zbóż ogółem odnotowano we wszystkich województwach, a największy przekraczający 0,5 mln t w województwach: wielkopolskim (o 0,9 mln t) i lubelskim (o 0,8 mln t).

Wykres 1. Udział zbiorów poszczególnych zbóż w zbiorach zbóż ogółem

Zbiory zbóż ozimych wyniosły ponad 15,1 mln t, tj. o ok. 2769,0 tys. t (o 22,4%) więcej niż w 2006 r., z tego zbiory:

- **pszenicy ozimej** wyniosły około 7,3 mln t, tj. o 1147,2 tys. t (o 18,8%) więcej od zbiorów uzyskanych w 2006 r.,
- **żyta** ponad 3,1 mln t, tj. o 504,1 tys. t (o 19,2%) więcej niż w 2006 r.,
- **jęczmienia ozimego** prawie 0,7 mln t, tj. o 164,7 tys. t (o 33,1%) więcej,
- **pszenżyta ozimego** ponad 3,8 mln t, tj. więcej o 857,0 tys. t (o 29,1%),
- **mieszanek zbożowych ozimych** ok. 0,3 mln t, tj. o 96,2 tys. t (o 56,6%) więcej niż w 2006 r.

Zbiory zbóż jarych (bez gryki, prosa, pozostałych zbożowych i kukurydzy na ziarno) wyniosły niespełna 10,2 mln t, tj. o 2095,8 tys. t (o 25,9%) więcej od uzyskanych w 2006 r., z tego zbiory:

- **pszenicy jarej** wyniosły prawie 1,1 mln t, tj. o 110,4 tys. t (o 11,7%) więcej niż w 2006 r.,
- **jęczmienia jarego** ponad 3,3 mln t, tj. o 682,4 tys. t (o 25,6%) więcej,
- **owsa** prawie 1,5 mln t, tj. więcej o 427,6 tys. t (o 41,3%),
- **pszenżyta jarego** ponad 0,3 mln t, tj. więcej o 93,1 tys. t (o 37,2%),
- **mieszanek zbożowych jarych** prawie 4,0 mln t, tj. o 782,2 tys. t (o 24,4%) więcej niż w 2006 r.

W ogólnej produkcji ziarna zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi nieznacznie zmniejszył się udział **zbiorów zbóż intensywnych** (pszenicy, jęczmienia, pszenżyta) i wyniósł 65,1% (w 2006 r. – 65,6%), a udział **zbiorów zbóż ekstensywnych** (żyta, owsa, mieszanek zbożowych) uległ niewielkiemu zwiększeniu do 34,9 % (w 2006 r. – 34,4%).

Największe zbiory zbóż ogółem uzyskano w województwach: wielkopolskim (4008,9 tys. t), mazowieckim (2697,3 tys. t) i lubelskim (2601,1 tys. t), natomiast najniższą produkcję zbóż ogółem zanotowano w województwach: lubuskim (734,0 tys. t), śląskim (758,9 tys. t), świętokrzyskim (810,5 tys. t), małopolskim (853,4 tys. t) i podkarpackim (862,3 tys. t).

Tabl. 6. Zbiory zbóż według grup województw

Przedział wielkości produkcji w tys. ton	Liczba województw	Województwa
> 4000	1	wielkopolskie;
3000-2000	4	mazowieckie, lubelskie, kujawsko-pomorskie, dolnośląskie;
2000-1000	6	łódzkie, zachodniopomorskie, opolskie, warmińsko-mazurskie, pomorskie, podlaskie;
< 1000	5	podkarpackie, małopolskie, świętokrzyskie, śląskie, lubuskie.

Produkcja ziarna zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniosła ponad 25,3 mln t i była o około 4,9 mln t (o 23,8%) większa niż w 2006 r. i większa od średniej z lat 2001-2005 o ponad 0,5 mln t (o 2,1%).

Udział **zbiorów ziarna zbóż ozimych** łącznie z ozimymi mieszankami zbożowymi w ogólnej produkcji ziarna zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, zmniejszył się w porównaniu z rokiem ubiegłym i wyniósł 59,7% (w 2006 r. – 60,4%), natomiast udział **zbiorów zbóż jarych** zwiększył się do 40,3% (w 2006 r. – 39,6%). Wzrost udziału zbiorów zbóż jarych był spowodowany zwiększeniem plonów tej grupy zbóż o 28,3%, pomimo zmniejszenia powierzchni zasiewów zbóż jarych o 1,6%. Zmniejszenie udziału zbiorów zbóż ozimych w ogólnej produkcji zbóż spowodowane było znacznie większym wzrostem

plonowania zbóż jarych pomimo, że plony zbóż ozimych, a także powierzchnia zasiewów również wzrosły odpowiednio o 20,4% i o 1,7%.

Wzrost produkcji ziarna zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w porównaniu do 2006 roku odnotowano we wszystkich województwach, przy czym w województwach: dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, opolskim, podkarpackim, pomorskim, warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim wzrost ten był wynikiem wyższego plonowania zbóż, choć zmniejszeniu uległa powierzchnia ich uprawy, natomiast w pozostałych województwach zwiększenie produkcji nastąpiło wskutek wyższego plonowania zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi jak i zwiększenia powierzchni ich uprawy.

Najwyższe zbiory **pszenicy** uzyskano w województwach: dolnośląskim (1124,6 tys. t) i lubelskim (915,1 tys. t), natomiast najniższe w województwie podlaskim (109,3 tys. t).

Najwięcej **żyta** zebrano w województwach: mazowieckim (555,0 tys. t), wielkopolskim (525,6 tys. t) i łódzkim (406,4 tys. t), natomiast najniższe zbiory uzyskano w województwie małopolskim (23,8 tys. t).

Najwyższe zbiory **jęczmienia** zanotowano w województwach: wielkopolskim (656,3 tys. t), lubelskim (499,7 tys. t) i kujawsko-pomorskim (440,3 tys. t), natomiast najniższe, poniżej 100,0 tys. t w województwach: podlaskim (67,5 tys. t) i podkarpackim (93,0 tys. t).

Najwyższe zbiory **owsa** uzyskano w województwach: mazowieckim (234,3 tys. t), lubelskim (183,9 tys. t) i zachodniopomorskim (148,1 tys. t), a najniższe w województwach: opolskim (26,8 tys. t), lubuskim (31,3 tys. t) oraz kujawsko-pomorskim (36,2 tys. t).

Najwięcej **pszenżyta** zebrano w województwach: wielkopolskim (941,2 tys. t), mazowieckim (513,3 tys. t) i kujawsko-pomorskim (454,3 tys. t), natomiast najniższe zbiory, poniżej 60,0 tys. t zanotowano w województwach: małopolskim (43,4 tys. t) i podkarpackim (56,9 tys. t).

Najwięcej **mieszanek zbożowych** zebrano w województwach: wielkopolskim (696,4 tys. t), mazowieckim (632,5 tys. t), podlaskim (536,2 tys. t) i łódzkim (463,3 tys. t), natomiast najniższe zbiory mieszanek zbożowych poniżej 80,0 tys. t, zanotowano w województwach: lubuskim (60,0 tys. t), dolnośląskim (74,2 tys. t) i zachodniopomorskim (75,9 tys. t).

Najwyższe zbiory **gryki** zanotowano w województwach: lubelskim (23,2 tys. t) i dolnośląskim (15,0 tys. t), natomiast najniższe w województwach: małopolskim (0,1 tys. t), kujawsko-pomorskim (0,3 tys. t) oraz świętokrzyskim (0,7 tys. t).

Najwyższe zbiory **prosa** uzyskano w województwie świętokrzyskim (7,3 tys. t), natomiast najniższe, poniżej 0,02 tys. t uzyskano w województwie małopolskim.

Najwięcej **pozostałych zbożowych** zebrano w województwach: lubelskim i lubuskim (po 1,6 tys. t) oraz wielkopolskim (1,1 tys. t), natomiast zbiory poniżej 0,1 tys. t zanotowano w 2 województwach, przy czym najniższe w województwie łódzkim.

Najwięcej **kukurydzy na ziarno** zebrano w województwach: dolnośląskim (383,5 tys. t), wielkopolskim (294,0 tys. t) i opolskim (231,5 tys. t), natomiast najniższe zbiory, poniżej 25,0 tys. t zanotowano w województwach: świętokrzyskim (12,3 tys. t), podlaskim (19,9 tys. t) i pomorskim (23,1 tys. t).

3. ZIEMNIAKI

Powierzchnia uprawy ziemniaków w 2007 r. wynosiła 569,6 tys. ha i była mniejsza od ubiegłorocznej o 27,6 tys. ha, tj. o 4,6% i mniejsza o 243,4 tys. ha (o 29,9%) od średniej z lat 2001-2005.

W 2007 roku zmniejszenie powierzchni uprawy ziemniaków w porównaniu do ubiegłorocznej nastąpiło w 12 województwach przy czym największy spadek powierzchni uprawy ziemniaków wystąpił w województwach: mazowieckim o 17,4 tys. ha (o 17,5%), podlaskim o 4,9 tys. ha (o 16,1%) i wielkopolskim o 3,7 tys. ha (o 6,7%), a zwiększenie areалу uprawy wystąpiło w województwach: małopolskim o 5,3 tys. ha (o 11,9%), łódzkim o 2,5 tys. ha (o 4,1%), lubuskim o 0,6 tys. ha (o 4,7%) i dolnośląskim o 0,6 tys. ha (o 2,0%).

Przebieg warunków pogodowych w okresie wegetacji ziemniaków korzystnie wpłynął na wysokość plonowania ziemniaków.

Dobre wyrośnięcie bulw odmian średnio-późnych i późnych było wynikiem zadawalającego uwilgotnienia gleby w końcowym okresie wzrostu ziemniaków oraz przedłużeniem okresu ich wegetacji. Na dobre plonowanie miał również wpływ wzrost areálu plantacji towarowych, na których stosowana jest powszechnie prawidłowa ochrona roślin przed zarazą ziemniaka, wysoki poziom nawożenia, a także nawadnianie plantacji. Na uzyskanie wysokich plonów ziemniaków miało wpływ również to, że zbiór przebiegał na ogół w sprzyjających warunkach atmosferycznych i prowadzony był w optymalnym terminie agrotechnicznym, co ograniczyło straty podczas wykopów.

Zbiory ziemniaków w 2007 r. wyniosły około 11,8 mln t, a więc były wyższe o ponad 2,8 mln t (o 31,3%) od zbiorów poprzedniego roku, ale niższe o 2,8 mln t (o 19,2%) od średnich zbiorów z lat 2001-2005.

Tabl. 7. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory ziemniaków

Wyszczególnienie	2001– 2005 ^a	2005	2006	2007		
	w liczbach bezwzględnych				2001– 2005 ^a =100	2006= =100
Powierzchnia w tys. ha	813	588	597	570	70,1	95,4
Plony z 1 ha w dt	180	176	150	207	115,0	138,0
Zbiory w tys. ton	14600	10369	8982	11791	80,8	131,3

a Przeciętne roczne.

Plony ziemniaków w 2007 roku wyniosły 207 dt/ha, i były wyższe od plonów z roku poprzedniego o 57 dt/ha (o 38,0%) i wyższe o 27 dt/ha (o 15,0%) od średnich plonów z lat 2001-2005. Wzrost plonów w stosunku do roku ubiegłego odnotowano we wszystkich województwach, a największy przekraczający 70 dt/ha wystąpił w województwach: lubuskim o 96 dt/ha (o 88,9%), łódzkim o 86 dt/ha (o 60,6%) i wielkopolskim o 72 dt/ha (o 47,1%).

Tabl. 8. Plony ziemniaków według grup producentów

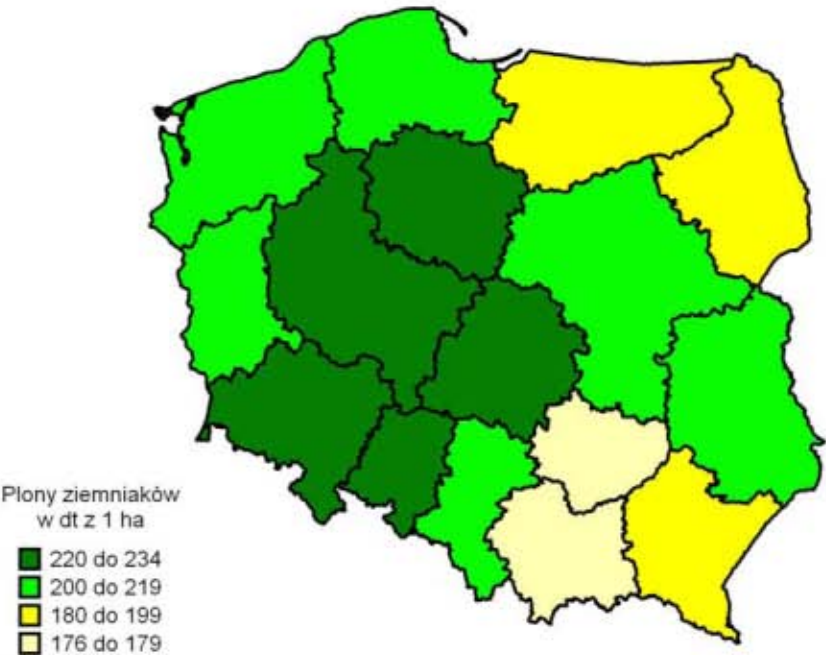
Wyszczególnienie	2001– 2005 ^a	2005	2006	2007		
	z 1 ha w dt				2001– 2005 ^a =100	2006= =100
O g ó ł e m	180	176	150	207	115,0	138,0
Sektor prywatny	179	176	150	207	115,6	138,0
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	178	174	147	204	114,6	138,8
Sektor publiczny	248	236	235	271	109,3	115,3

a Przeciętne roczne.

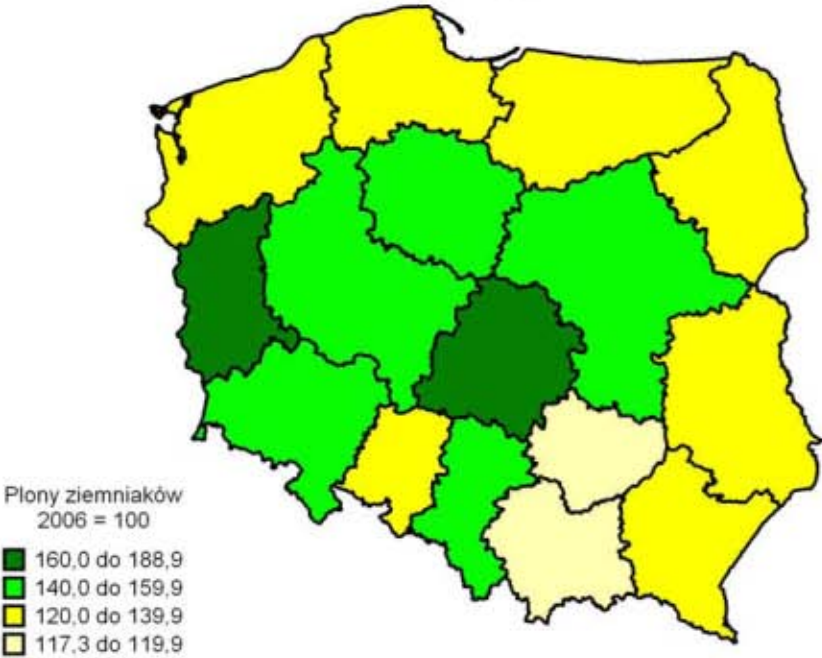
Najwyższe plony ziemniaków uzyskano w województwach: dolnośląskim (234 dt/ha), łódzkim (228 dt/ha), opolskim (227 dt/ha), kujawsko-pomorskim (226 dt/ha) i wielkopolskim (225 dt/ha), a najniższe w województwach: świętokrzyskim (176 dt/ha) i małopolskim (177 dt/ha).

W 2007 r. najwyższe plony ziemniaków uzyskały gospodarstwa rolne sektora publicznego – 271 dt/ha. W gospodarstwach tych odnotowano wzrost plonowania w stosunku do poprzedniego roku – o 36 dt/ha (o 15,3%), a także wzrost plonów w porównaniu do średniej z lat 2001-2005 – o 23 dt/ha (o 9,3%).

PLONY ZIEMNIAKÓW

PLONY ZIEMNIAKÓW
2006 = 100

Z uwagi na nieznaczny udział tego sektora w ogólnej powierzchni uprawy ziemniaków (0,4%), plony i zbiory osiągnięte w sektorze publicznym nie miały większego wpływu na ogólną wielkość produkcji ziemniaków w Polsce.

O wysokości produkcji ziemniaków zdecydowały gospodarstwa indywidualne, których udział w ogólnej powierzchni uprawy ziemniaków jest największy, w 2007 r. wyniósł 97,4% (w 2006 r. - 97,6%), chociaż średnie plony w gospodarstwach indywidualnych były niższe o 67 dt/ha niż średnie plony w gospodarstwach sektora publicznego.

Udział sektora prywatnego w ogólnej produkcji ziemniaków wyniósł 99,5%, w tym gospodarstw indywidualnych około 96,0%. Udział sektora publicznego w ogólnej produkcji ziemniaków wyniósł tylko 0,5%.

Tabl. 9. Zbiory ziemniaków według grup producentów

Wyszczególnienie	2001– 2005 ^a	2005	2006	2007		
	w tysiącach ton				2001– 2005 ^a =100	2006= =100
O g ó ł e m	14600,4	10369,3	8982,0	11791,1	80,8	131,3
Sektor prywatny	14529,5	10320,8	8930,8	11727,6	80,7	131,3
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	14186,3	9993,3	8590,0	11323,8	79,8	131,8
Sektor publiczny	70,9	48,4	51,2	63,5	89,5	124,0

a Przeciętne roczne.

Wzrost produkcji ziemniaków w porównaniu do 2006 r. wystąpił we wszystkich województwach przy czym największy wzrost odnotowano w województwach: łódzkim o 578,1 tys. t (o 66,8%), wielkopolskim o 312,9 tys. t (o 37,6%) i mazowieckim o 312,5 tys. t (o 23,3%).

Największą produkcję ziemniaków przekraczającą 1,0 mln t odnotowano w województwie mazowieckim (1,7 mln t), natomiast najniższe zbiory nie przekraczające 280,0 tys. t odnotowano w województwach: lubuskim (258,8 tys. t), opolskim (273,3 tys. t) i warmińsko-mazurskim (278,4 tys. t).

Tabl. 10. Zbiory ziemniaków według grup województw

Przedział wielkości produkcji w tys. ton	Liczba województw	Województwa
1656 - 1000	4	mazowieckie, łódzkie, wielkopolskie, podkarpackie;
999 - 750	2	lubelskie, małopolskie;
749 - 500	6	dolnośląskie, pomorskie, kujawsko-pomorskie, świętokrzyskie, podlaskie, zachodniopomorskie;
499 – 259	4	śląskie, warmińsko-mazurskie, opolskie, lubuskie.

Ziemniaki odmian późnych ze zbiorów bieżącego roku wykazują dość dobrą jakość, co może wpłynąć na niewielkie straty podczas ich przechowywania o ile zabezpieczone będą właściwe warunki ich przechowywania.

4. BURAKI CUKROWE

Powierzchnia buraków cukrowych w 2007 r. wyniosła 247,4 tys. ha i była o 14,6 tys. ha (o 5,6%) mniejsza od powierzchni uprawy w 2006 r. i o 50,6 tys. ha (o 17,0%) mniejsza od średniej z lat 2001-2005.

Tabl. 11. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory buraków cukrowych

Wyszczególnienie	2001– 2005 ^a	2005	2006	2007		
	w liczbach bezwzględnych			2001– 2005 ^a =100	2006= =100	
Powierzchnia w tys. ha	298,0	286,2	262,0	247,4	83,0	94,4
Plony z 1 ha w dt	411	416	438	513	124,8	117,1
Zbiory w tys. ton	12236,0	11912,4	11474,8	12681,6	103,6	110,5

a Przeciętne roczne.

Zbiory buraków cukrowych w bieżącym roku wyniosły 12,7 mln t i były wyższe o 1,2 mln t (o 10,5%) od zbiorów uzyskanych w roku 2006 i o 0,4 mln t (o 3,6%) wyższe od średniej z lat 2001-2005.

Zmniejszenie powierzchni uprawy buraków cukrowych odnotowano w sektorze prywatnym – o 14,7 tys. ha (5,8%) w tym w gospodarstwach indywidualnych o 13,0 tys. ha (6,0%).

W 15 województwach odnotowano zmniejszenie powierzchni uprawy buraków cukrowych, przy czym największe w województwach: lubelskim (3,5 tys. ha), dolnośląskim (2,7 tys. ha) i wielkopolskim (1,8 tys. ha). Zwiększenie powierzchni uprawy buraków cukrowych nastąpiło jedynie w województwie podkarpackim (o 0,6 tys. ha).

Plony buraków cukrowych w 2007 roku wyniosły 513 dt/ha i były wyższe o 75 dt/ha (o 17,1%) od uzyskanych w roku 2006 i wyższe o 102 dt/ha (o 24,8%) od średniej z lat 2001 – 2005. Najwyższe plony, przekraczające 550 dt/ha uzyskano w województwach: małopolskim (625 dt/ha), opolskim (576 dt/ha), śląskim (558 dt/ha) i kujawsko-pomorskim (556 dt/ha), a najniższe, poniżej 450 dt/ha w województwach: mazowieckim (432 dt/ha) i lubuskim (442 dt/ha).

Wzrost plonów w porównaniu do roku poprzedniego wystąpił w 14 województwach, a największy w województwie małopolskim o 154 dt/ha (o 32,7%), łódzkim o 150 dt/ha (o 37,6%) i lubuskim o 138 dt/ha (o 45,4%). Spadek plonów odnotowano w dwóch województwach: podkarpackim o 15 dt/ha (o 3,1%) i mazowieckim o 1dt/ha (o 0,2%).

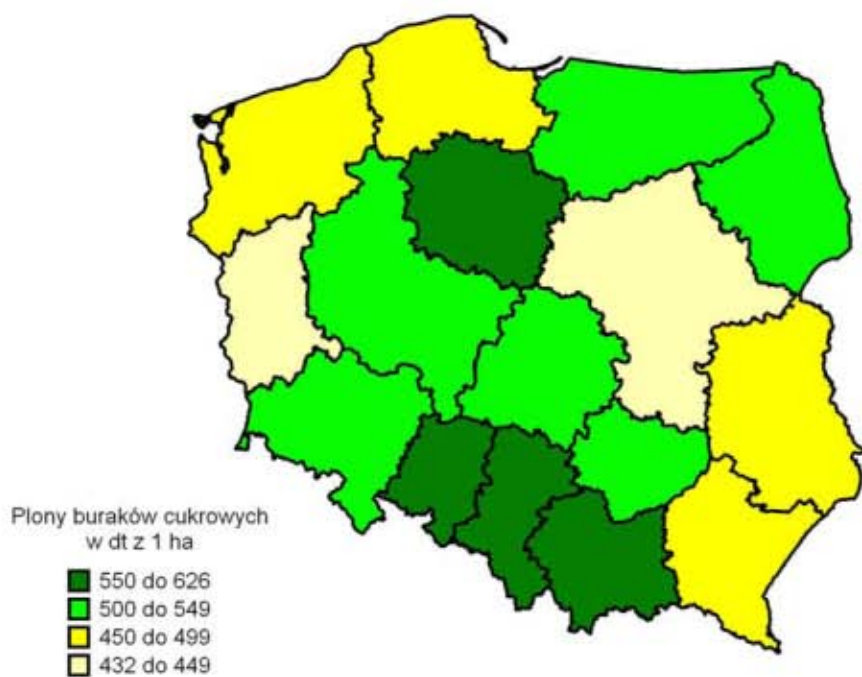
Tabl. 12. Plony buraków cukrowych według grup producentów

Wyszczególnienie	2001– 2005 ^a	2005	2006	2007		
	z 1 ha w dt			2001– 2005 ^a =100	2006= =100	
O g ó ł e m	411	416	438	513	124,8	117,1
Sektor prywatny	409	415	437	512	125,2	117,2
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	407	410	435	503	123,6	115,6
Sektor publiczny	451	467	478	535	118,6	111,9

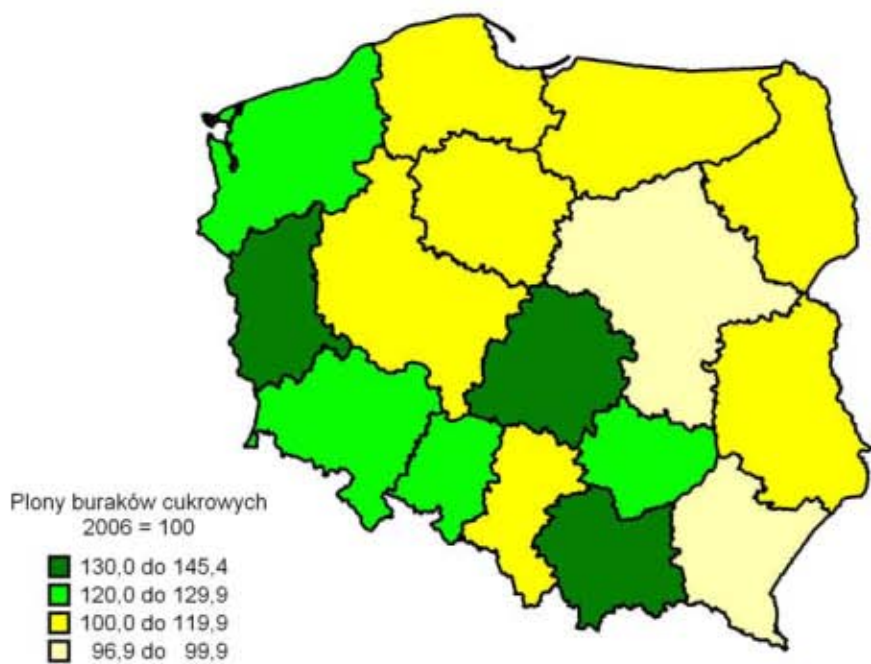
a Przeciętne roczne

Zwiększenie plonowania w stosunku do ubiegłego roku nastąpiło zarówno w sektorze publicznym o 57 dt/ha (o 11,9%) jak i w sektorze prywatnym o 75 dt/ha (o 17,2%). W sektorze prywatnym uzyskano plony 512 dt/ha, zaś udział tego sektora w ogólnej powierzchni uprawy buraków cukrowych wyniósł 96,9%.

PLONY BURAKÓW CUKROWYCH

PLONY BURAKÓW CUKROWYCH 2006 = 100

Plony buraków cukrowych w gospodarstwach indywidualnych wyniosły 503 dt/ha, natomiast powierzchnia uprawy buraków cukrowych w gospodarstwach indywidualnych stanowiła 82,0% całkowitej powierzchni uprawy buraków cukrowych.

Tabl. 13. Zbiory buraków cukrowych według grup producentów

Wyszczególnienie	2001– 2005 ^a	2005	2006	2007		
	z 1 ha w dt			2001– 2005 ^a =100	2006= =100	
O g ó ł e m	12236,0	11912,4	11474,8	12681,6	103,6	110,5
Sektor prywatny	11761,6	11499,5	11104,5	12264,9	104,3	110,5
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	10039,1	9635,4	9400,1	10212,0	101,7	108,6
Sektor publiczny	474,5	412,9	370,3	416,6	87,8	112,5

a Przeciętne roczne

Tabl. 14. Zbiory buraków cukrowych według grup województw

Przedział wielkości produkcji w tys. ton	Liczba województw	Województwa
> 2000	2	wielkopolskie, kujawsko-pomorskie;
2000–1000	3	lubelskie, dolnośląskie, opolskie;
999 – 500	3	mazowieckie, zachodniopomorskie, pomorskie;
499 – 200	5	łódzkie, świętokrzyskie, podkarpackie, podlaskie, warmińsko-mazurskie
< 200	3	lubuskie, śląskie, małopolskie.

Wzrost produkcji buraków cukrowych, będący wynikiem wyższego plonowania wystąpił w 13 województwach, a największy był w województwach: kujawsko-pomorskim o 351,9 tys. t (o 18,1%), wielkopolskim o 306,9 tys. t (o 14,1%), dolnośląskim o 142,4 tys. t (o 12,4%) i lubelskim o 134,9 tys. t (o 8,4%). Spadek produkcji wystąpił w województwach:

mazowieckim o 75,3 tys. t (o 7,4%), podlaskim o 11,7 tys. t (o 4,8%) i warmińsko-mazurskim o 11,3 tys. t (o 5,2%).

Przebieg warunków agrometeorologicznych w czasie wegetacji był nieco zróżnicowany, ale na ogół korzystny dla plonowania buraków cukrowych. W bieżącym roku siewy buraków rozpoczęto lokalnie na przełomie marca i kwietnia, a powszechnie przeprowadzono w drugiej i trzeciej dekadzie kwietnia. Buraki cukrowe wysiane wcześniej wschodziły równomiernie, wschody buraków wysianych w późniejszych terminach agrotechnicznych przedłużały się i były nierównomierne z powodu spadku uwilgotnienia gleby na przełomie kwietnia i maja. Poprawa warunków wilgotnościowych w pierwszej połowie maja przyczyniła się do intensywnego wzrostu roślin. Dobre warunki pogodowe w początkowym okresie wegetacji pozwoliły burakom wykształcić prawidłowy system korzeniowy. Wegetacja buraków cukrowych w bieżącym roku wydłużyła się, co przy korzystnym układzie warunków termiczno – wilgotnościowych w końcowym okresie wegetacji wpłynęło na uzyskanie wysokich plonów.

5. ROŚLINY OLEISTE

Produkcja roślin oleistych w 2007 r. wyniosła 2162,8 tys. t i była wyższa o 481,0 tys. t (o 28,6%) od zbiorów uzyskanych w roku poprzednim, przy osiągniętym średnim plonie w kraju wynoszącym 26,2 dt/ha i powierzchni uprawy - 825,3 tys. ha.

Zwiększenie produkcji roślin oleistych w stosunku do 2006 r. było wynikiem wzrostu powierzchni uprawy roślin oleistych o 167,4 tys. ha (o 25,5%), w tym wzrostu powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku o 172,9 tys. ha (o 27,7%) i wyższego o 0,6 dt/ha (o 2,3%) plonowania roślin oleistych.

Udział sektora publicznego w ogólnej powierzchni uprawy roślin oleistych wyniósł tylko 4,2% (34,8 tys. ha), natomiast sektora prywatnego 95,8% (790,4 tys. ha). W sektorze prywatnym 70,2% (555,3 tys. ha) stanowiła powierzchnia roślin oleistych w gospodarstwach indywidualnych.

Najwyższe plony roślin oleistych uzyskano w gospodarstwach sektora publicznego, średnio 29,7 dt/ha, które były niższe o 1,7 dt/ha (o 5,4%) od plonów w 2006 r.

Tabl. 15. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory roślin oleistych^a

Wyszczególnienie	2001– 2005 ^b	2005	2006	2007		
	w liczbach bezwzględnych				2001– 2005 ^b =100	2006= =100
Ogółem						
Powierzchnia w tys. ha	501,6	569,2	657,9	825,3	x	125,5
Plony z 1 ha w dt	24,0	25,9	25,6	26,2	x	102,3
Zbiory w tys. ton	1203,1	1473,6	1681,8	2162,8	x	128,6
w tym rzepak i rzepik						
Powierzchnia w tys. ha	479,4	550,2	623,9	796,8	166,2	127,7
Plony z 1 ha w dt	24,6	26,3	26,5	26,7	108,5	100,8
Zbiory w tys. ton	1178,4	1449,8	1651,5	2129,9	180,7	129,0

a Od 2003r. łącznie z lnem oleistym. b Przeciętne roczne.

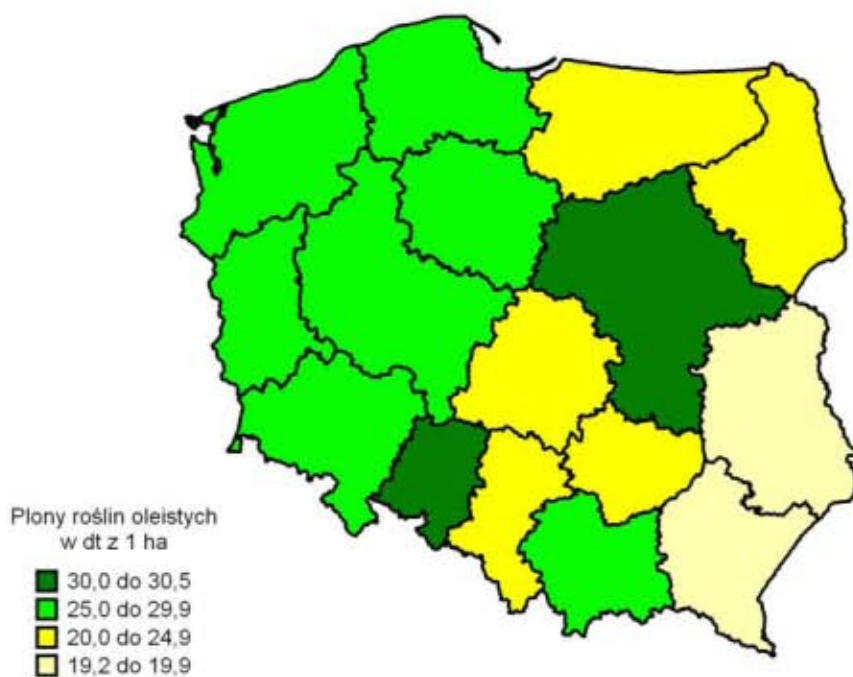
Z uwagi na niewielki udział tego sektora w ogólnej powierzchni uprawy roślin oleistych (4,2%), o zwiększeniu produkcji zdecydował wzrost powierzchni uprawy roślin oleistych w sektorze prywatnym o 162,3 tys. ha (o 25,8%) i wzrost plonów w sektorze prywatnym o 0,8 dt/ha (3,2%) w porównaniu z rokiem poprzednim. W największej grupie gospodarstw tego sektora, tj. w gospodarstwach indywidualnych, plon roślin oleistych wyniósł średnio 24,8 dt/ha i był o 1,5 dt/ha (o 6,4%) wyższy niż w 2006 r.

Tabl. 16. Plony roślin oleistych według grup producentów^a

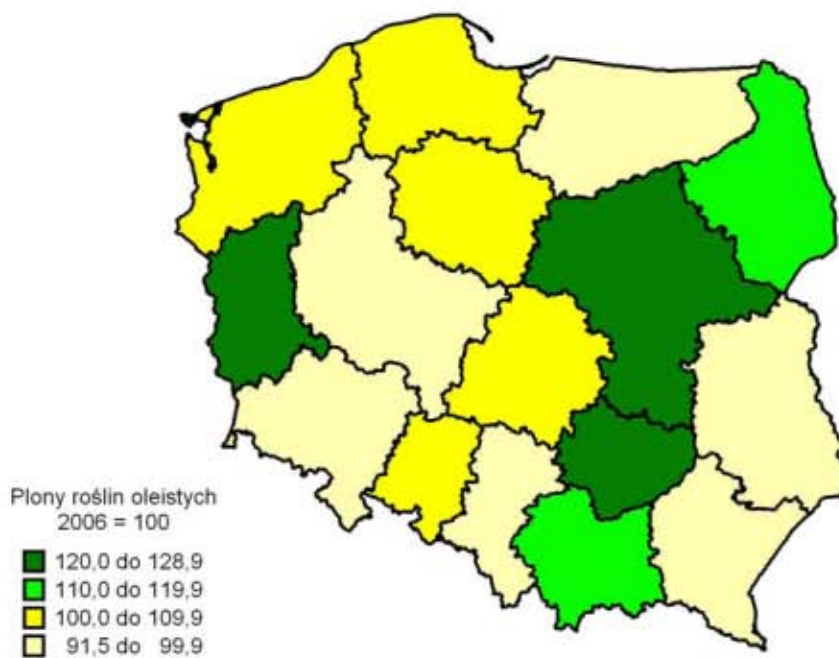
Wyszczególnienie	2001– 2005 ^b	2005	2006	2007		
	z 1 ha w dt			2001– 2005 ^b =100	2006= =100	
O g ó ł e m	24,0	25,9	25,6	26,2	x	102,3
Sektor prywatny	23,7	25,5	25,3	26,1	x	103,2
w tym: gospodarstwa indywidualne	21,8	23,4	23,3	24,8	x	106,4
Sektor publiczny	29,0	32,9	31,4	29,7	x	94,6

a Od 2003r. łącznie z lnem oleistym. b Przeciętne roczne.

PLONY ROŚLIN OLEISTYCH

PLONY ROŚLIN OLEISTYCH 2006 = 100

W dziewięciu województwach uzyskano plony roślin oleistych przekraczające 25,0 dt/ha, a najwyższe w województwach: opolskim (30,5 dt/ha), mazowieckim (30,0 dt/ha) i małopolskim (29,4 dt/ha). Plony najniższe zanotowano w województwach: podkarpackim (19,2 dt/ha) i lubelskim (19,4 dt/ha).

Tabl. 17. Zbiory roślin oleistych według grup producentów ^a

Wyszczególnienie	2001– 2005 ^b	2005	2006	2007		
	w tysiącach ton				2001– 2005 ^b =100	2006= =100
O g ó ł e m	1203,1	1473,6	1681,8	2162,8	x	128,6
Sektor prywatny	1119,2	1384,4	1588,5	2059,2	x	129,6
w tym: gospodarstwa indywidualne	665,1	826,7	987,8	1378,0	x	139,5
Sektor publiczny	83,9	89,3	93,4	103,7	x	111,0

a Od 2003r łącznie z lnem oleistym .b Przeciętne roczne.

W ogólnej produkcji ziarna roślin oleistych udział sektora publicznego wyniósł tylko 4,8% (103,7 tys. t.), natomiast sektora prywatnego 95,2% (2059,2 tys. t). W sektorze prywatnym 66,9% (1378,0 tys. t) stanowiła produkcja uzyskana w gospodarstwach indywidualnych.

Największą produkcję ziarna roślin oleistych przekraczającą 200 tys. t osiągnięto w województwach: wielkopolskim (327,1 tys. t), kujawsko-pomorskim (290,2 tys. t), zachodniopomorskim (289,6 tys. t), dolnośląskim (273,4 tys. t) i opolskim (244,2 tys. t), a najniższą, poniżej 20,0 tys. t w województwach: podlaskim (10,6 tys. t.) i małopolskim (13,0 tys. t). W ogólnej powierzchni roślin oleistych uprawa rzepaku i rzepiku zajmowała aż 96,5% i wynosiła 796,7 tys. ha. W porównaniu z 2006 r., powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku była większa o 172,9 tys. ha (o 27,7%) oraz większa o 317,3 tys. ha (o 66,2%) w porównaniu do średniej z lat 2001- 2005.

Udział sektora prywatnego w ogólnej powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku wyniósł 95,7% (w 2006 r. – 95,3%), a w ogólnej produkcji ziarna 95,2% (w 2006 r. – 94,4%), w tym udział gospodarstw indywidualnych w ogólnej powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku wyniósł 66,7% (w 2006 r. – 63,3 %), a w ogólnej produkcji ziarna rzepaku i rzepiku 63,4% (w 2006 r.

– 58,3 %). Udział sektora publicznego w ogólnej powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku wynosił tylko 4,3% (w 2006 r. – 4,7%), a w ogólnej produkcji ziarna – 4,8% (w 2006 r. – 5,6%).

Tabl. 18. Plony rzepaku i rzepiku według grup producentów

Wyszczególnienie	2001– 2005 ^a	2005	2006	2007		
	z 1 ha w dt				2001– 2005 ^a =100	2006= =100
O g ó ł e m	24,6	26,3	26,5	26,7	108,5	100,8
Sektor prywatny	24,3	26,0	26,2	26,6	109,5	101,5
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	22,4	23,8	24,3	25,4	113,4	104,5
Sektor publiczny	29,6	33,3	31,9	30,1	101,7	94,4

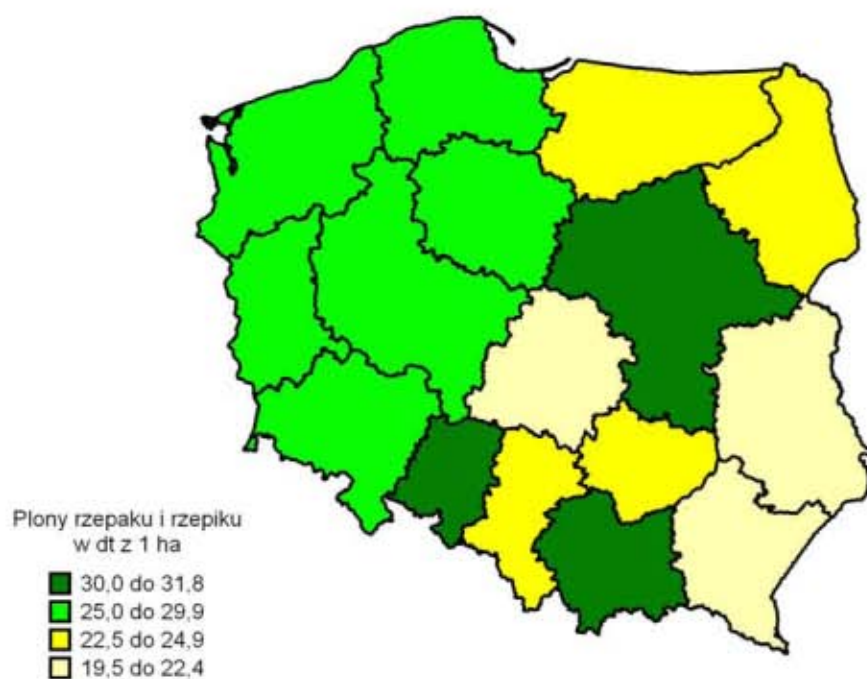
a Przeciętne roczne.

Średni plon rzepaku i rzepiku w kraju wynosił 26,7 dt/ ha i był o 0,2 dt/ ha (o 0,8%) wyższy od uzyskanego w 2006 r. i o 2,1 dt /ha (o 8,5%) wyższy od średniej z lat 2001 – 2005. W sektorze prywatnym średni plon wyniósł 26,6 dt /ha i był wyższy o 0,4 dt /ha (o 1,5 %) w porównaniu do 2006 r., w tym w gospodarstwach indywidualnych plon wynosił 25,4 dt/ha i był wyższy w porównaniu do 2006 r. o 1,1 dt/ha (o 4,5%). W sektorze publicznym średni plon wynosił 30,1 dt/ha i był niższy w porównaniu do 2006 r. o 1,8 dt/ha (o 5,6%).

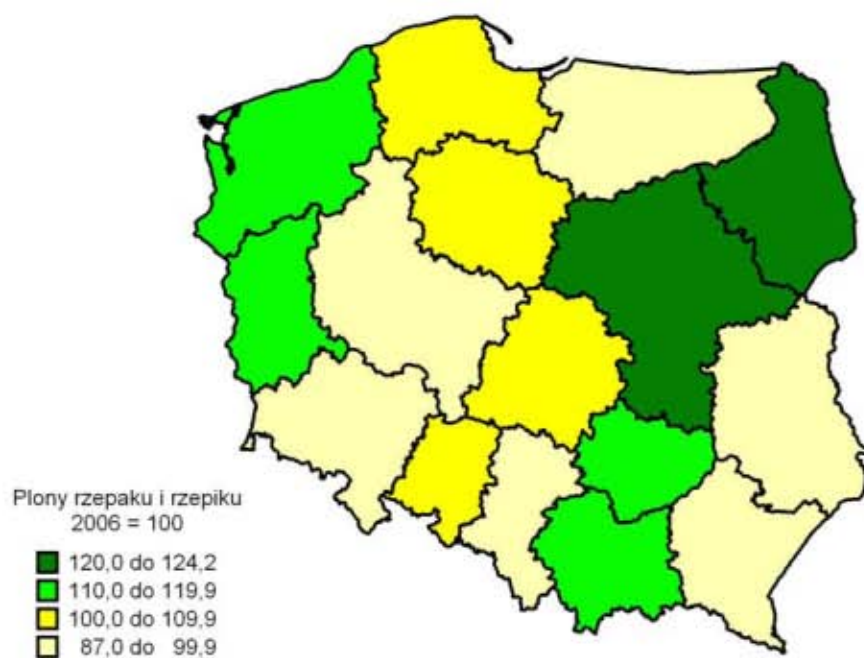
W dziewięciu województwach plony rzepaku i rzepiku przekraczały 25,0 dt/ha, a najwyższe uzyskano w województwach: mazowieckim (31,8 dt/ha), opolskim (30,8 dt/ha) i małopolskim (30,5 dt/ha). Najniższe plony odnotowano w województwach: podkarpackim (19,5 dt/ha), lubelskim (20,1 dt/ha), łódzkim (22,1dt/ha) i warmińsko-mazurskim (22,9 dt/ha).

Produkcja rzepaku i rzepiku w 2007 r. wynosiła ok. 2129,9 tys. t i była wyższa od uzyskanej w 2006 r. o 478,3 tys. t (o 29,0%) i wyższa o 951,5 tys. t (o 80,7%) od średniej z lat 2001 – 2005. Wzrost produkcji rzepaku i rzepiku w porównaniu do 2006 r. był wynikiem zwiększenia powierzchni uprawy o ok. 172,9 tys. ha (o 27,7%), przy wzroście plonów zaledwie o 0,2 dt/ha (o 0,8%).

PLONY RZEPAKU I RZEPIKU

PLONY RZEPAKU I RZEPIKU 2006 = 100

Tabl.19. Zbiory rzepaku i rzepiku według grup producentów

Wyszczególnienie	2001- 2005 ^a	2005	2006	2007		
	w tysiącach ton				1001- 2005 ^a =100	2006= =100
O g ó ł e m	1178,4	1449,8	1651,5	2129,9	180,7	129,0
Sektor prywatny	1095,2	1360,9	1558,6	2026,6	185,0	130,0
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	645,0	810,1	962,0	1350,0	209,3	140,3
Sektor publiczny	83,2	88,9	92,9	103,3	124,1	111,1

a Przeciętne roczne.

Powierzchnia uprawy pozostałych roślin oleistych (słonecznik, mak, soja, gorczyca, len oleisty i inne) w 2007 r. wynosiła ok. 28,5 tys. ha i była niższa o 5,5 tys. ha (o 16,1%) w porównaniu do poprzedniego roku. Średni plon pozostałych roślin oleistych w kraju wyniósł 11,5 dt/ha i był wyższy o 2,6 dt/ha (o 29,2%) niż w 2006 r. Zbiory roślin z grupy pozostałych roślin oleistych pomimo niższej powierzchni uprawy, przy wzroście plonów wyniosły 33,0 tys. t i były wyższe o 2,6 tys. t (o 8,7%) w porównaniu do zbiorów 2006 r.

6. STRĄCZKOWE JADALNE

Powierzchnia uprawy strączkowych jadalnych w 2007 roku wyniosła 35,2 tys. ha i była niższa od powierzchni uprawy w 2006 roku o 3,1 tys. ha (8,0%). Nastąpił wzrost produkcji strączkowych jadalnych w porównaniu do roku 2006. Produkcja wyniosła 75,2 tys. t i była o 15,7 tys. t (o 26,3%) większa od uzyskanej w 2006 r. Plony wyniosły 21,4 dt/ha i były wyższe od plonów w roku poprzednim o 5,8 dt/ha (tj. o 37,2%). W porównaniu do średniej z lat 2001 – 2005 powierzchnia uprawy zmniejszyła się o 3,5 tys. ha (o 9,0%), plony były wyższe o 1,1 dt/ha (o 5,4%), natomiast produkcja była niższa o blisko 3,2 tys. t (o 4,1%).

W ogólnej powierzchni uprawy strączkowych jadalnych – 57,0% zajmowała powierzchnia uprawy fasoli, 38,2% powierzchni zajmował groch, a 3,5% powierzchni zajmował bób.

Fasola uprawiana była na powierzchni 20,1 tys. ha – o ok. 1,3 tys. ha (o 6,1%) mniejszej niż w 2006 roku, plony wyniosły 19,4 dt/ha i były o 6,4 dt/ha większe niż w roku 2006. Produkcja wyniosła 38,8 tys. t, a więc o 11,1 tys. t więcej od zbiorów z roku poprzedniego i stanowiła 51,7% ogólnej produkcji strączkowych jadalnych.

Powierzchnia uprawy grochu wyniosła 13,5 tys. ha i w porównaniu do 2006 roku zmniejszyła się o 1,7 tys. ha (o 11,5%). Plony grochu wyniosły 24,1 dt/ha i zwiększyły się o 5,1 dt/ha (o 26,8%) w porównaniu do poprzedniego sezonu wegetacji, natomiast zbiory wyniosły 32,4 tys. t, tj. o blisko 3,5 tys. t (o 12,1%) więcej od produkcji w 2006 r. Produkcja grochu w 2007 roku stanowiła 43,1% ogólnej produkcji strączkowych jadalnych.

Bób uprawiano na powierzchni nieco mniejszej w stosunku do roku poprzedniego tj. ok. 1,2 tys. ha. Plony wyniosły 24,6 dt/ha, a więc zwiększyły się o 6,6 dt/ha w porównaniu do roku 2006, a produkcja wyniosła 3,1 tys. t.

Tabl. 20. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory strączkowych jadalnych

Wyszczególnienie	2001– 2005 ^a	2005	2006	2007		
	w liczbach bezwzględnych			2001– 2005 ^a =100	2006= =100	
Powierzchnia w tys. ha	38,7	32,5	38,3	35,2	91,0	92,0
Plony z 1 ha w dt	20,3	20,4	15,6	21,4	105,4	137,2
Zbiory w tys. ton	78,4	66,4	59,5	75,2	95,9	126,3

^a Przeciętne roczne.

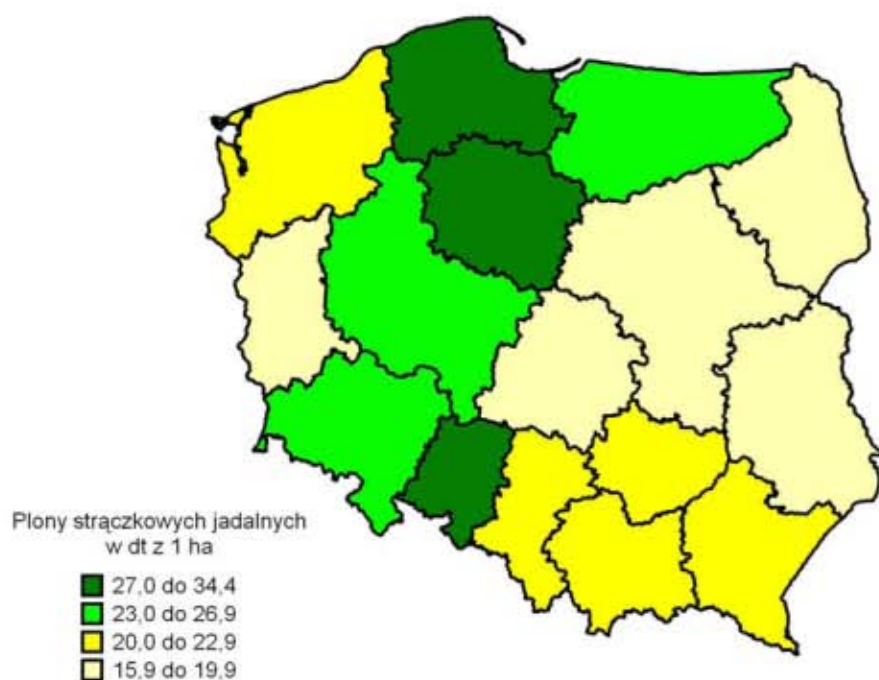
W ogólnej powierzchni uprawy strączkowych jadalnych udział sektora prywatnego zwiększył się do 98,7% (o 0,4 p.p.), w tym udział gospodarstw indywidualnych spadł do 93,2% (o 1,5 p.p.), natomiast udział sektora publicznego zmniejszył się do 1,3% (o 0,4 p.p.).

W porównaniu do 2006 r. w sektorze prywatnym nastąpił znaczny wzrost plonów strączkowych jadalnych o 6 dt/ha (o 39,0%), a w sektorze publicznym nastąpił spadek plonów o 4,6 dt/ha (o 17,4%).

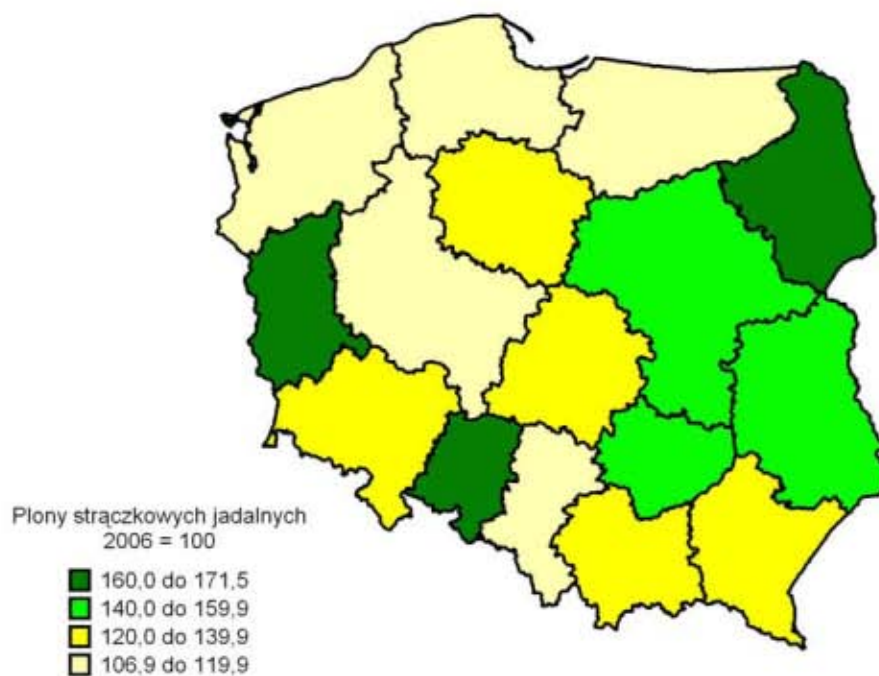
Produkcja strączkowych jadalnych w porównaniu do roku 2006 znacznie zwiększyła się w sektorze prywatnym o 16,4 tys. t (o 28,3%), w tym w gospodarstwach indywidualnych o 15,4 tys. t (o 28,1%), w sektorze publicznym nastąpił spadek o 0,7 tys. t (o 41,3%).

Najwyższe plony strączkowych jadalnych, przekraczające 26,0 dt/ha uzyskano w województwach: opolskim – 34,3 dt/ha, pomorskim – 28,9 dt/ha, kujawsko-pomorskim – 27,8 dt/ha, dolnośląskim – 26,2 dt/ha, natomiast najniższe – poniżej 19,5 dt/ha w województwach: lubuskim – 15,9 dt/ha, lubelskim i podlaskim – 19,0 dt/ha oraz mazowieckim – 19,3 dt/ha.

PLONY STRĄCZKOWYCH JADALNYCH

PLONY STRĄCZKOWYCH JADALNYCH 2006 = 100

Tabl. 21. Plony strączkowych jadalnych według grup producentów

Wyszczególnienie	2001– 2005 ^a	2005	2006	2007		
	z 1 ha w dt				2001– 2005 ^a =100	2006= =100
O g ó ł e m	20,3	20,4	15,6	21,4	105,4	137,2
Sektor prywatny	20,1	20,3	15,4	21,4	106,5	139,0
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	19,8	20,0	15,1	21,4	108,1	141,7
Sektor publiczny	25,0	25,8	26,4	21,8	87,2	82,6

a Przeciętne roczne.

Tabl. 22. Zbiory strączkowych jadalnych według grup producentów

Wyszczególnienie	2001– 2005 ^a	2005	2006	2007		
	w tysiącach ton				2001– 2005 ^a =100	2006= =100
O g ó ł e m	78,4	66,4	59,5	75,2	95,9	126,3
Sektor prywatny	75,7	64,2	57,8	74,2	98,0	128,3
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	70,1	59,3	54,6	70,0	99,9	128,1
Sektor publiczny	2,7	2,2	1,7	1,0	37,3	58,7

a Przeciętne roczne.

Najwyższą produkcję strączkowych jadalnych uzyskano w województwach: lubelskim (33,0 tys. t), świętokrzyskim (8,7 tys. t) i kujawsko-pomorskim (6,0 tys. t), najniższe zbiory, wynoszące blisko 0,3 tys. t odnotowano w województwach: lubuskim i podlaskim.

7. LEN ORAZ INNE PRZEMYSŁOWE

Według danych wstępnych powierzchnia uprawy **lnu włóknistego** w 2007 roku wyniosła 2,0 tys. ha i była mniejsza od powierzchni tej uprawy w 2006 roku o ok. 0,5 tys. ha (o 21,1%). Produkcja wyniosła 3,6 tys. t i była mniejsza w porównaniu do roku poprzedniego o ok. 0,4 tys. t (o 10,9 %).

Tabl. 23. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory lnu włóknistego

Wyszczególnienie	2001– 2005 ^a	2005	2006	2007	
	w liczbach bezwzględnych				2006= =100
Powierzchnia w tys. ha	4,2	6,0	2,6	2,0	78,9
Plony z 1 ha w dt	25,8	23,6	15,5	17,6	113,5
Zbiory w tys. ton	10,9	14,0	4,0	3,6	89,1

a Przeciętne roczne.

Najwięcej lnu włóknistego uprawia się nadal w województwach: lubelskim (1,1 tys. ha) i dolnośląskim (ok. 0,6 tys. ha). W województwach: łódzkim, małopolskim, pomorskim, śląskim, świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim nie zanotowano uprawy lnu.

Najwyższe plony uzyskano w województwach: dolnośląskim (26,9 dt/ha), opolskim (25,0 dt/ha) i kujawsko-pomorskim (19,0 dt/ha), a najniższe w województwach: mazowieckim (6,0 dt/ha), podkarpackim (12,0 dt/ha) i lubelskim (13,0 dt/ha).

Najwyższą produkcję lnu włóknistego uzyskały województwa: dolnośląskie (1,6 tys. t) i lubelskie (1,5 tys. t) - co stanowiło 86,2% produkcji krajowej, natomiast najniższą województwa: kujawsko-pomorskie, podlaskie, podkarpackie i mazowieckie.

Tytoń uprawiano na powierzchni 17,6 tys. ha – o ok. 0,8 tys. ha (o 4,5 %) większej niż w roku ubiegłym. Plony wyniosły 20,2 dt/ha i były o 3,9 dt/ha (o 16,2 %) niższe od plonów uzyskanych w roku 2006. Produkcja zmniejszyła się znacznie – o 5,0 tys. t (o 12,4%) i wyniosła ok. 35,5 tys. t (w 2006 roku – 40,5 tys. t). Najwięcej tytoniu uprawiano w województwach: lubelskim (8,1 tys. ha), świętokrzyskim (2,3 tys. ha), kujawsko-pomorskim (2,0 tys. ha) i małopolskim (blisko 1,6 tys. ha).

Powierzchnia uprawy **chmielu** wyniosła 2,3 tys. ha i była nieznacznie większa od powierzchni tej uprawy w roku ubiegłym o prawie 0,1 tys. ha (o 2,6 %). Produkcja chmielu zwiększyła się o 0,5 tys. t (o 17,4%) i wyniosła 3,4 tys. t (w 2006 roku – 2,9 tys. t). Plony chmielu były o 1,9 dt/ha wyższe od uzyskanych w roku 2006. Największą powierzchnię uprawy chmielu odnotowano w województwie lubelskim (1,9 tys. ha).

Cykorie uprawiano na powierzchni 1,9 tys. ha, tj. zbliżonej do powierzchni uprawy w roku 2006. Przy plonach wynoszących 187,2 dt/ha (w 2006 roku – 180,0 dt/ha), produkcja wyniosła – 34,6 tys. t (w 2006 roku – 34,5 tys. t) i była większa zaledwie o 0,1 tys. t (o 0,3%) od produkcji uzyskanej w 2006 roku. Cykorie uprawiano w 10 województwach. Największy

areal uprawy odnotowano w województwach: wielkopolskim i lubuskim (po ok. 0,6 tys. ha) i kujawsko – pomorskim (ok. 0,5 tys. ha).

8. UPRAWY PASTEWNE

W 2007 r. ogólna powierzchnia paszowa roślin pastewnych uprawianych w plonie głównym, łącznie z arealem trwałych użytków zielonych wyniosła ponad 4,1 mln ha i w porównaniu do roku poprzedniego była mniejsza o około 74,5 tys. ha (o 1,8%). Powierzchnia polowych upraw pastewnych przeznaczonych na paszę zmniejszyła się o ok. 130,1 tys. ha (o 13,1%), a powierzchnia trwałych użytków zielonych zwiększyła się o ok. 55,6 tys. ha (o 1,7%).

W grupie polowych upraw pastewnych zmniejszyła się powierzchnia uprawy okopowych pastewnych o 6,9 tys. ha (o 17,0%), natomiast zwiększyła się powierzchnia uprawy kukurydzy na zielonkę o 11,7 tys. ha (o 3,3%). Zmniejszyła się powierzchnia uprawy strączkowych pastewnych na zielonkę o ok. 8,3 tys. ha (o 37,4%) oraz motylkowych drobnonasiennych i innych pastewnych łącznie z trawami i pastwiskami polowymi na zielonkę o 126,6 tys. ha (o 21,9%).

Udział powierzchni uprawy roślin pastewnych na gruntach ornych w ogólnej powierzchni zasiewów zmniejszył się do 7,6 %, tj. o 1,1 p.p.

Tabl. 24. Powierzchnia paszowa

Wyszczególnienie	2001– 2005 ^a	2005	2006	2007		
	w tysiącach hektarów				2001– 2005 ^a =100	2006 =100
O g ó ł e m	4231,0	4224,8	4211,6	4137,1	97,8	98,2
Trwałe użytki zielone	3489,3	3387,5	3215,6	3271,2	93,7	101,7
Polowe uprawy pastewne	741,7	837,3	996,0	865,8	116,7	86,9
Udział polowych upraw pastewnych w powierzchni zasiewów ogółem	6,6	7,5	8,7	7,6	x	x

^a Przeciętne roczne.

Uprawy pastewne na nasiona

W 2007 r. powierzchnia, z której dokonano zbioru ziarna roślin strączkowych pastewnych (razem z łubinem gorzkim) oraz nasion roślin motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw, łącznie wyniosła około 134,4 tys. ha i w porównaniu do 2006 r. zwiększyła się o blisko 30,9 tys. ha (o 29,9%), w tym powierzchnia zbioru ziarna strączkowych pastewnych (bez łubinu gorzkiego) wyniosła ok. 99,5 tys. ha tj. o 19,2 tys. ha (o 23,9%) więcej. Powierzchnia mieszanek zbożowo-strączkowych na ziarno nieznacznie zwiększyła się w porównaniu do poprzedniego sezonu wegetacyjnego o 4,9 tys. ha (o 13,2%) i wyniosła około 42,3 tys. ha. Powierzchnia łubinu gorzkiego uprawianego na ziarno wyniosła około 2,1 tys. ha i była większa w porównaniu do roku poprzedniego (o 83,9%), a powierzchnia uprawy roślin motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw na nasiona wyniosła około 32,8 tys. ha i zwiększyła się o 10,8 tys. ha (o 49,3%) w porównaniu do powierzchni z 2006 r.

Zbiory ziarna strączkowych pastewnych (bez łubinu gorzkiego) wyniosły 210,5 tys. t i w porównaniu do 2006 r. były większe o około 64,8 tys. t (o 44,5%), a łubinu gorzkiego zebrano około 2,5 tys. t, tj. o 83,7% więcej niż w roku poprzednim. Ze względu na zwiększone plonowanie wszystkich gatunków roślin strączkowych w 2007 roku, nastąpiło zwiększenie produkcji ziarna strączkowych pastewnych (bez łubinu gorzkiego), które było również wynikiem zwiększenia powierzchni uprawy strączkowych pastewnych na nasiona (peluszki, wyki i łubinu słodkiego). Łączna powierzchnia uprawy roślin strączkowych pastewnych (bez łubinu gorzkiego i mieszanek zbożowo-strączkowych) na ziarno w porównaniu do zasiewów z 2006 r. zwiększyła się o 14,2 tys. ha (o 33,1%).

Plony ziarna strączkowych pastewnych łącznie z mieszkankami zbożowo-strączkowymi (bez łubinu gorzkiego) wyniosły 21,2 dt/ha i były o 3,1 dt/ha (o 17,1%) wyższe od uzyskanych w 2006 r. Plony łubinu gorzkiego wyniosły 12,1 dt/ha i były na poziomie plonów uzyskanych w 2006 r.

Zbiory nasion roślin motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw nasiennych wyniosły blisko 20,4 tys. t i były o około 8,4 tys. t (o 70,3%) większe od uzyskanych w 2006 r. Zwiększenie produkcji nasion tej grupy roślin uzyskano zarówno poprzez zwiększenie plonów o 0,7 dt/ha (o 12,7%), jak również w wyniku zwiększenia powierzchni uprawy o 10,8 tys. ha (o 49,3%).

Tabl. 25. Zbiory nasion roślin pastewnych

Wyszczególnienie	2001– 2005 ^a	2005	2006	2007		
	w tysiącach ton			2001– 2005 ^a =100	2006= =100	
Strączkowe pastewne (z łubinem gorzkim i mieszkami zbożowo- strączkowymi)	191,7	187,4	147,1	213,0	111,1	144,8
Motylkowe drobnonasienne i trawy	10,6	13,5	12,0	20,4	191,6	170,3

a Przeciętne roczne.

Polowe uprawy pastewne na paszę

Rośliny **pastewne uprawiane na gruntach ornych** z przeznaczeniem na paszę (siano, zielonka zarówno na bieżące skarmianie jak i na kiszonkę oraz korzenie okopowych pastewnych) zajmowały powierzchnię około 865,8 tys. ha, tj. o 130,1 tys. ha (o 13,1%) mniejszą od powierzchni odnotowanej w 2006 r.

Powierzchnia uprawy roślin **okopowych pastewnych** wyniosła około 33,7 tys. ha i w porównaniu do 2006 r. zmniejszyła się o około 6,9 tys. ha (o 17,0%). Przy plonach wynoszących 409 dt/ha, tj. o 80 dt/ha (o 24,3%) wyższych od uzyskanych w 2006 r., produkcja okopowych pastewnych wyniosła około 1,4 mln t i była o 41,7 tys. t (o 3,1%) większa niż w roku poprzednim.

Największe zbiory okopowych pastewnych uzyskano w województwach: małopolskim (196,7 tys. t), wielkopolskim (173,4 tys. t), mazowieckim (152,6 tys. t), kujawsko-pomorskim (136,9 tys. t) i pomorskim (116,1 tys. t), natomiast najniższą produkcję poniżej 50,0 tys. t uzyskano w województwach: podlaskim (13,8 tys. t), warmińsko-mazurskim (29,1 tys. t), dolnośląskim (34,0 tys. t), śląskim (34,3 tys. t) i opolskim (35,0 tys. t).

Powierzchnia uprawy **buraków pastewnych** wyniosła około 25,3 tys. ha i w porównaniu do 2006 r. zmniejszyła się o około 3,6 tys. ha (o 12,3%). Plony buraków pastewnych ukształtowały się na poziomie 428 dt/ha i były wyższe o 80 dt/ha (o 23,0%) od uzyskanych w 2006 r., natomiast zbiory buraków pastewnych wyniosły około 1,1 mln t, tj. o około 77,6 tys. t (o 7,7%) więcej niż w 2006 roku.

Największe zbiory buraków pastewnych uzyskano w województwach: małopolskim (178,1 tys. t), podkarpackim (139,6 tys. t), wielkopolskim (139,5 tys. t) i kujawsko-pomorskim (112,6 tys. t), natomiast najniższą produkcję zanotowano w województwach: podlaskim (10,7 tys. t), warmińsko-mazurskim (20,9 tys. t), opolskim (21,2 tys. t), dolnośląskim (25,0 tys. t) i śląskim (28,6 tys. t).

Powierzchnia uprawy **kukurydzy na zielonkę** wyniosła 367,5 tys. ha i w porównaniu do 2006 r. zwiększyła się o 11,7 tys. ha (o 3,3%). Przy plonach zielonej masy wyższych od uzyskanych w 2006 r. o 152 dt/ha (o 46,9%) i wynoszących w bieżącym roku 476 dt/ha, zbiory zielonej masy wyniosły około 17,5 mln t i były o blisko 6,0 mln t (o 51,6%) wyższe od uzyskanych w 2006 r.

Najwyższe zbiory kukurydzy na zielonkę uzyskały województwa: wielkopolskie (3304,5 tys. t), mazowieckie (3082,7 tys. t), podlaskie (2735,1 tys. t) i kujawsko-pomorskie (1840,2 tys. t), natomiast najmniejsze zbiory zanotowano w województwach: podkarpackim (133,3 tys. t), małopolskim (198,1 tys. t), świętokrzyskim (220,6 tys. t), dolnośląskim (335,9 tys. t) i lubuskim (341,1 tys. t).

Powierzchnia uprawy **strączkowych pastewnych** na zielonkę zmniejszyła się w porównaniu do 2006 r. do około 13,9 tys. ha, tj. o 8,3 tys. ha (o 37,4%). Przy plonach wynoszących 179 dt/ha, tj. o 28 dt/ha (o 18,5%) wyższych niż w roku ubiegłym, zbiory zielonej masy były mniejsze o 86,8 tys. t (o 25,8%) i wyniosły około 249,8 tys. t.

Największe zbiory zielonki roślin strączkowych pastewnych uzyskały województwa: mazowieckie (68,1 tys. t), pomorskie (43,9 tys. t) i łódzkie (20,7 tys. t), natomiast najmniejsze, poniżej 6,0 tys. t województwa: dolnośląskie (2,6 tys. t), śląskie (3,1 tys. t), zachodniopomorskie (3,3 tys. t) i podkarpackie (3,6 tys. t).

Zielonkę z roślin **motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw łącznie z pastwiskami** (w uprawie polowej) zebrano z powierzchni 450,7 tys. ha, tj. o 126,6 tys. ha (o 21,9%) mniejszej niż w 2006 r. Przy zmniejszonej powierzchni uprawy i plonach wynoszących 238 dt/ha, a więc wyższych od ubiegłorocznych o 46 dt/ha (o 24,0%), zbiory zielonki motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw oraz pastwisk polowych były o około 331,3 tys. t (o 3,0%) niższe od uzyskanych w 2006 r. i wyniosły ponad 10,7 mln t.

W łącznej powierzchni uprawy na zielonkę motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw oraz pastwisk polowych udział powierzchni **koniczyny na zielonkę** wyniósł 9,8%, tj. o 2,8 p.p. więcej niż w 2006 r. Powierzchnia uprawy koniczyny na zielonkę wyniosła ok. 44,3 tys. ha, i była wyższa od ubiegłorocznej o około 3,7 tys. ha (o 9,0%). Plony

koniczyny na zielonkę oszacowano na poziomie 286 dt/ha, a więc były wyższe od ubiegłorocznych o 61 dt/ha (o 27,1%), natomiast zbiory zielonki koniczyny wyniosły 1267,1 tys. t i były wyższe o 350,8 tys. t (o 38,3%) od zbiorów uzyskanych w 2006 r.

Największe zbiory koniczyny na zielonkę uzyskano w województwach: małopolskim (247,5 tys. t), mazowieckim (182,8 tys. t), lubelskim (139,3 tys. t) i wielkopolskim (115,0 tys. t), natomiast najniższe w województwach: lubuskim (9,7 tys. t) i opolskim (17,5 tys. t). Udział zbiorów koniczyny na zielonkę w ogólnych zbiorach motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw oraz pastwisk polowych na zielonkę wyniósł 11,8%.

Powierzchnia uprawy **lucerny na zielonkę** wyniosła około 33,5 tys. ha i zmniejszyła się o blisko 7,9 tys. ha (o 19,0%) w porównaniu do powierzchni uprawy lucerny na zielonkę w 2006 r.

Plony lucerny na zielonkę oszacowano na 318 dt/ha i w porównaniu do 2006 r. były wyższe o 54 dt/ha (o 20,5%).

Zbiory lucerny na zielonkę wyniosły 1067,8 tys. t i były niższe od uzyskanych w roku ubiegłym o 26,1 tys. t (o 2,4%).

Najwyższe zbiory zielonki z lucerny uzyskano w województwach: wielkopolskim (430,7 tys. t) i kujawsko-pomorskim (152,7 tys. t), a najniższe w województwach: podkarpackim (9,6 tys. t), śląskim (10,3 tys. t), zachodniopomorskim (17,6 tys. t) i podlaskim (21,8 tys. t).

Udział zbiorów zielonki z lucerny w ogólnym zbiorze motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw oraz pastwisk polowych na zielonkę wyniósł 10,0%.

Powierzchnia uprawy **esparcety na zielonkę** wyniosła 1,0 tys. ha i była o 0,5 tys. ha, (o 114,3%) większa niż w 2006 r. Przy plonach wynoszących 185 dt/ha, tj. o 12 dt/ha (o 6,9%) wyższych od uzyskanych w poprzednim sezonie wegetacji, produkcja zielonej masy esparcety zwiększyła się o 10,6 tys. t (o 128,2%) i wyniosła około 18,8 tys. t.

Najwyższe zbiory zielonki z esparcety uzyskano w województwach: świętokrzyskim (5,0 tys. t) i wielkopolskim (3,4 tys. t), natomiast najniższe w województwach: pomorskim, lubuskim, śląskim, podlaskim i zachodniopomorskim. W województwie opolskim w bieżącym roku nie odnotowano uprawy esparcety na zielonkę.

Udział zielonki z esparcety w ogólnych zbiorach zielonki motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw oraz pastwisk polowych wyniósł tylko 0,2%.

Powierzchnia uprawy **seradeli i innych motylkowych na zielonkę** wyniosła 13,9 tys. ha i była o około 7,5 tys. ha, (o 34,9%) mniejsza niż w 2006 r. Przy plonach wynoszących 175 dt/ha, tj. o 63 dt/ha (o 56,3%) wyższych od uzyskanych w poprzednim sezonie wegetacji, produkcja zielonej masy seradeli i innych motylkowych na zielonkę zwiększyła się o 3,5 tys. t (o 1,5%) i wyniosła około 243,2 tys. t.

Najwyższe zbiory zielonki z seradeli i innych motylkowych uzyskano w województwach: mazowieckim (76,4 tys. t), łódzkim (27,9 tys. t) i kujawsko-pomorskim (22,5 tys. t), natomiast najniższe w województwach: zachodniopomorskim (1,1 tys. t), lubuskim (2,8 tys. t), dolnośląskim (3,7 tys. t) i śląskim (3,9 tys. t).

Udział zielonki z seradeli i innych motylkowych w ogólnych zbiorach zielonki motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw oraz pastwisk polowych wyniósł 2,3%.

Powierzchnia uprawy **innych pastewnych na zielonkę** wyniosła 14,5 tys. ha i była o 3,8 tys. ha (o 20,6%) mniejsza niż w 2006 r. Przy plonach wynoszących 206 dt/ha, tj. o 42 dt/ha (o 25,6%) wyższych od uzyskanych w poprzednim sezonie wegetacji, produkcja zielonej masy innych pastewnych zmniejszyła się w porównaniu do zbiorów ubiegłorocznych tylko o 0,8 tys. t (o 0,3%) i wyniosła około 297,7 tys. t.

Najwyższe zbiory zielonki z innych pastewnych uzyskano w województwach: wielkopolskim (54,3 tys. t), warmińsko-mazurskim (42,4 tys. t), podlaskim (34,4 tys. t) i zachodniopomorskim (34,0 tys. t), natomiast najniższe w województwach: świętokrzyskim (4,7 tys. t), podkarpackim (6,0 tys. t) oraz śląskim i mazowieckim (po 6,2 tys. t).

Udział zielonki z innych pastewnych w ogólnych zbiorach zielonki motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw oraz pastwisk polowych wyniósł 2,8%.

Powierzchnia uprawy **traw polowych na zielonkę** wyniosła 314,9 tys. ha i była niższa w porównaniu do odnotowanej w 2006 r. o 61,3 tys. ha (o 16,3%).

Przy plonach wyższych o 40 dt/ha (o 21,1%) i wynoszących 230 dt/ha, zbiory zielonej masy traw polowych wyniosły 7228,9 tys. t i były wyższe o 92,7 tys. t (o 1,3%) od uzyskanych w 2006 r. Udział zbiorów zielonki z traw polowych w ogólnych zbiorach motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw oraz pastwisk polowych na zielonkę wyniósł 67,4%.

Najwyższe zbiory zielonki z traw polowych uzyskano w województwach: podlaskim (1397,3 tys. t), warmińsko-mazurskim (1200,2 tys. t) i mazowieckim (902,6 tys. t), natomiast najniższe w województwach: opolskim (24,1 tys. t), lubuskim (80,1 tys. t) i dolnośląskim (99,2 tys. t).

Powierzchnia **pastwisk polowych na zielonkę** wyniosła około 28,6 tys. ha i była mniejsza od powierzchni wykazanej w 2006 r. o około 50,4 tys. ha (o 63,8%).

Plony zielonki z pastwisk polowych wyniosły 210 dt/ha i były wyższe od ubiegłorocznych o 37 dt/ha (o 21,4%).

Zbiory zielonki z pastwisk polowych wyniosły 601,1 tys. t i były niższe w porównaniu do ubiegłorocznych o około 762,0 tys. t (o 55,9%).

Najwyższe zbiory zielonki z pastwisk polowych uzyskano w województwach: warmińsko-mazurskim (116,3 tys. t), podlaskim (84,3 tys. t) i kujawsko-pomorskim (82,9 tys. t), a najniższe w województwach: śląskim (6,2 tys. t) i opolskim (6,7 tys. t).

Udział zbiorów zielonki z pastwisk polowych w zbiorach zielonki motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw oraz pastwisk polowych wyniósł 5,6%.

Produkcja z trwałych użytków zielonych

Powierzchnia trwałych użytków zielonych w gospodarstwach rolnych w 2007 r. wyniosła około 3,3 mln ha i w porównaniu do 2006 r. zwiększyła się o ok. 55,6 tys. ha (o 1,7%). Łączne plony z trwałych użytków zielonych w przeliczeniu na siano wyniosły 47,9 dt/ha i były wyższe od uzyskanych w poprzednim roku o 12,2 dt/ha (o 34,2%). Wyższe plonowanie z trwałych użytków zielonych spowodowało wzrost produkcji (w przeliczeniu na siano) do ok. 15,7 mln t, tj. o blisko 4,2 mln ton (o 36,7%).

Powierzchnia łąk trwałych w gospodarstwach rolnych w 2007 r. wyniosła blisko 2,5 mln ha i w porównaniu do 2006 r. zwiększyła się o 107,2 tys. ha (o 4,5 %). Łączne plony z łąk trwałych (I, II i III pokos) w przeliczeniu na siano wyniosły 51,7 dt/ha i były wyższe od uzyskanych w 2006 r. o 13,2 dt/ha (o 34,3%).

Plony I pokosu z łąk trwałych wyniosły 26,4 dt/ha i były wyższe od uzyskanych w 2006 r. o 2,4 dt/ha (o 10,0%), plony II pokosu wyniosły 17,1 dt/ha i były wyższe o 9,7 dt/ha (o 131,1%), a plony III pokosu wyniosły 8,2 dt/ha i były wyższe o 1,1 dt/ha (o 15,5%).

Produkcja siana z łąk trwałych łącznie z trzech pokosów wyniosła ponad 12,9 mln t i była większa od produkcji z 2006 r. o ok. 3,7 mln t (o 40,4%). Jakość zebranego siana oceniono na 3,7 stopnia kwalifikacyjnego (w 5-cio stopniowej skali), a więc na poziomie roku poprzedniego.

Tabl. 26. Zbiory roślin pastewnych na paszę

Wyszczególnienie	2001– 2005 ^a	2005	2006	2007		
	w tysiącach ton				2001– 2005 ^a =100	2006= =100
Okopowe pastewne	2433,9	1556,7	1336,8	1378,4	56,6	103,1
Strączkowe pastewne	437,2	216,7	336,7	249,8	57,1	74,2
Motylkowe drobnonasienne ^b	9438,2	9646,3	11055,8	10724,5	113,6	97,0
Kukurydza na zielonkę	10191,6	12741,4	11538,7	17491,2	171,6	151,6
Trwałe użytki zielone ^c	13858,7	13521,6	11474,3	15682,2	113,2	136,7
łąki trwałe	10604,9	10839,8	9202,3	12922,8	121,9	140,4
pastwiska trwałe	3253,8	2681,8	2271,9	2759,4	84,8	121,5
Poplony i wsiewki	1128,0	1223,5	920,7	1049,2	93,0	114,0

a Przeciętne roczne. b Łącznie z trawami i pastwiskami polowymi. c W przeliczeniu na siano.

Powierzchnia pastwisk trwałych w gospodarstwach rolnych wyniosła około 773,8 tys. ha i w porównaniu do 2006 r. zmniejszyła się o ok. 51,7 tys. ha (o 6,3%). Przy plonie wynoszącym 178 dt/ha zielonki, tj. o 40 dt/ha (o 29,0%) wyższym od uzyskanego w 2006 r. produkcja w przeliczeniu na siano wyniosła blisko 2,8 mln t i była wyższa od produkcji z roku 2006 o ok. 0,5 mln t (o 21,5%).

Poplony i wsiewki

Powierzchnia uprawy **poplonów i wsiewek poplonowych** na paszę wyniosła ok. 97,4 tys. ha i w porównaniu do 2006 r. była mniejsza o 1,4 tys. ha (o 1,4%). Przy plonach zielonej masy wynoszących 108 dt/ha, tj. wyższych o 15 dt/ha (o 16,1%) w porównaniu do roku ubiegłego, zbiory poplonów i wsiewek na paszę wyniosły około 1049,2 tys. t i były o 128,5 tys. t (o 14,0%) wyższe od uzyskanych w 2006 r.

Najwięcej poplonów i wsiewek uprawiano w województwach: łódzkim (23,7 tys. ha), mazowieckim (18,5 tys. ha), wielkopolskim (14,7 tys. ha) i kujawsko-pomorskim (10,5 tys. ha), a najwyższe zbiory uzyskano w województwach: łódzkim (247,3 tys. t), wielkopolskim (187,7 tys. t), mazowieckim (155,7 tys. t) i kujawsko-pomorskim (119,6 tys. t).

9. WARZYWA

W 2007 r. **powierzchnia uprawy warzyw gruntowych z uwzględnieniem areалу uprawy warzyw gruntowych w ogrodach przydomowych** wynosiła 217,1 tys. ha i była nieco niższa od tej z 2006 r. (o 2,8%). Powierzchnia uprawy warzyw gruntowych w sektorze prywatnym spadła o 2,8% i wyniosła 216,5 tys. ha. W gospodarstwach indywidualnych powierzchnia wyniosła 209,0 tys. ha (o 2,5 % mniej niż w 2006 r.). W sektorze publicznym areal uprawy warzyw gruntowych zmniejszył się w porównaniu do 2006 r. o 12,7% i wyniósł ok. 0,6 tys. ha. W porównaniu do roku poprzedniego, w 2007 r. odnotowano spadek powierzchni uprawy większości podstawowych gatunków warzyw gruntowych, z wyjątkiem pomidorów, których powierzchnia uprawy była zbliżona do areálu z 2006 r. Najbardziej zmniejszyła się powierzchnia uprawy kalafiorów (o 7,1%), buraków ćwikłowych (o 6,7%) i ogórków (o 5,4%).

Tabl. 27. Powierzchnia uprawy warzyw gruntowych według grup producentów

Wyszczególnienie	2001– 2005 ^a	2005	2006	2007		
	w tysiącach ha				2001- 2005 ^a =100	2006= =100
O g ó ł e m	207,9	222,0	223,5	217,1	104,4	97,2
Sektor prywatny	207,0	221,4	222,8	216,5	104,6	97,2
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	200,2	213,8	214,4	209,0	104,4	97,5
Sektor publiczny	0,9	0,6	0,7	0,6	69,1	87,3

a Przeciętne roczne.

W 2007 r. powierzchnia uprawy warzyw pod osłonami była niższa od odnotowanej w roku poprzednim i wyniosła 5325 ha (o 3,6% mniej niż w 2006 r.).

Łączne zbiory warzyw w 2007 r. wyniosły 5709,5 tys. t, tj. o 589,6 tys. t (o 11,5%) więcej od produkcji w roku poprzednim.

Zbiory warzyw gruntowych w 2007 r. wyniosły 4986,6 tys. t, tj. o 578,6 tys. t (o 13,1%) więcej od produkcji 2006 r., natomiast zbiory warzyw spod osłon były jedynie o 1,5% wyższe od uzyskanych w poprzednim roku i wyniosły 722,9 tys. t. Zwiększenie

produkcji warzyw gruntowych było wynikiem znacznie wyższego w porównaniu do roku 2006 plonowania większości gatunków, zwłaszcza cebuli, warzyw korzeniowych i kapustnych, które w roku 2006 plonowały bardzo słabo. Korzystne dla uprawy warzyw gruntowych warunki agrometeorologiczne w 2007 r. pozwoliły osiągnąć również plony wyższe od średnich z lat 2001 – 2005.

Tabl. 28. Zbiory warzyw gruntowych według grup producentów

Wyszczególnienie	2001– 2005 ^a	2005	2006	2007		
	w tysiącach ton				2001– 2005 ^a =100	2006= =100
O g ó ł e m	4652,7	4785,3	4408,0	4986,6	107,2	113,1
Sektor prywatny	4637,3	4772,3	4395,6	4974,4	107,3	113,2
w tym: gospodarstwa indywidualne	4494,8	4603,3	4260,8	4808,7	107,0	112,9
Sektor publiczny	15,4	13,0	12,4	12,2	79,0	98,3

a Przeciętne roczne.

Kapustę uprawiano w 2007 r. na powierzchni 33,4 tys. ha (spadek w porównaniu do roku poprzedniego o 1,7%), natomiast łączna produkcja kapusty wyniosła 1325,3 tys. t, tj. o 11,4% więcej od zbiorów 2006 r. Zwiększenie zbiorów kapusty było jedynie wynikiem wyższego plonowania tego gatunku na skutek korzystnych warunków agrometeorologicznych sprzyjających intensywnemu wzrostowi, a tym samym dobremu plonowaniu kapusty (wzrost o 13,1% w porównaniu do bardzo niskich plonów roku 2006).

Zbiory **kalafiorów** wyniosły 227,8 tys. t, tj. o 7,5% więcej niż w 2006 r. Wzrost produkcji kalafiorów wystąpił jedynie na skutek na zwiększenie plonowania (o 15,8%), gdyż powierzchnia ich uprawy zmniejszyła się o 7,1% i wyniosła 10,8 tys. ha.

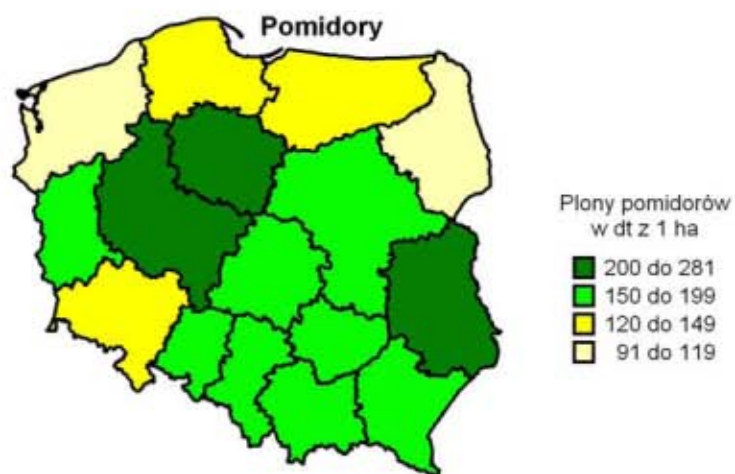
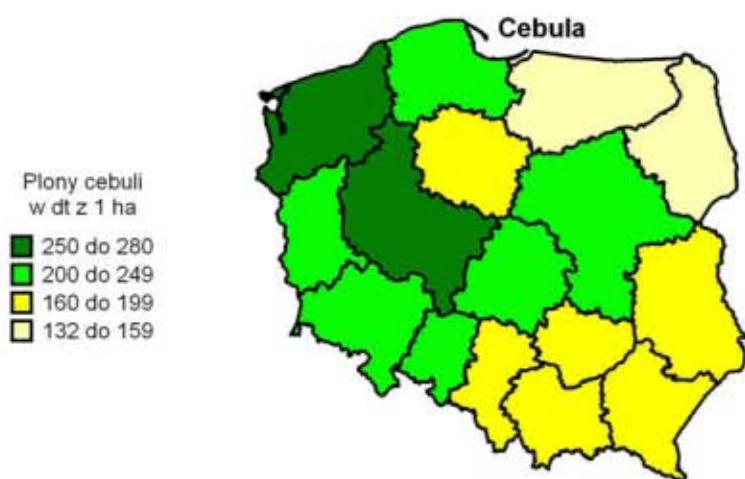
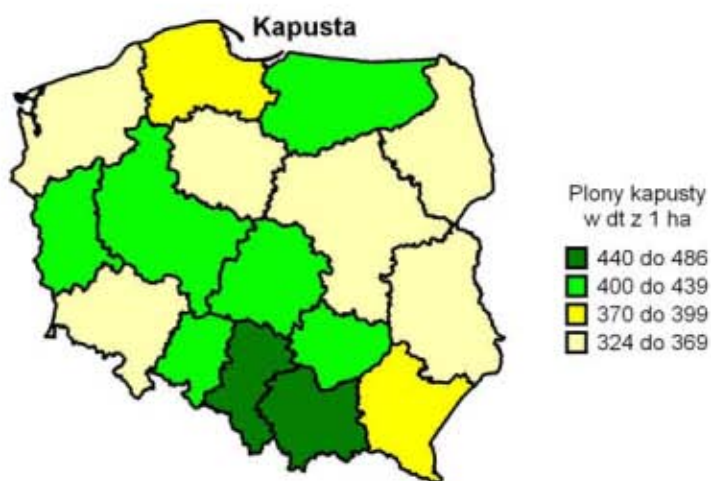
Cebulę uprawiano w 2007 r. na powierzchni 34,4 tys. ha, tj. nieco mniejszej niż w roku poprzednim. Jednak zbiory cebuli w 2007 r. były o 27,5% wyższe od uzyskanych w roku poprzednim. Sprzyjające warunki atmosferyczne podczas ostatniego okresu wegetacji pozwoliły na zdecydowanie wyższe plonowanie (wzrost plonów o blisko 30%) w porównaniu z wyjątkowo niskimi plonami w roku 2006. Produkcja cebuli w 2007 r. wyniosła 752,5 tys. t.

Tabl. 29. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory warzyw gruntowych

Wyszczególnienie		2001– 2005 ^a	2005	2006	2007		
A-powierzchnia w tys. ha						2001– 2005 ^a =100	2006= =100
B -plony z 1 ha w dt		w liczbach bezwzględnych					
C -zbiory w tys. ton							
O g ó ł e m	A	207,9	222,0	223,5	217,1	104,4	97,2
	C	4652,7	4785,3	4408,0	4986,6	107,2	113,1
Kapusta	A	34,5	35,0	33,9	33,4	96,8	98,3
	B	396	377	351	397	100,3	113,1
	C	1365,1	1320,0	1189,4	1325,3	97,1	111,4
Kalafiory	A	10,9	11,1	11,6	10,8	98,7	92,9
	B	188	183	183	212	112,8	115,8
	C	205,1	204,3	211,8	227,8	111,1	107,5
Cebula	A	33,1	34,7	34,9	34,4	104,1	98,5
	B	212	206	169	219	103,3	129,6
	C	700,5	714,1	590,2	752,5	107,4	127,5
Marchew jadalna	A	30,9	33,2	32,5	31,4	101,5	96,6
	B	278	280	256	299	107,6	116,8
	C	861,1	929,0	833,2	938,2	109,0	112,6
Buraki ćwikłowe	A	14,5	14,9	15,3	14,3	98,9	93,3
	B	252	239	222	262	104,0	118,0
	C	364,8	356,0	340,6	374,7	102,7	110,0
Ogórki	A	21,1	20,6	20,9	19,7	93,6	94,6
	B	133	125	130	149	112,0	114,6
	C	280,5	257,5	271,9	293,3	104,6	107,9
Pomidory	A	13,0	13,2	13,4	13,5	103,7	100,3
	B	181	176	184	206	113,8	112,0
	C	234,8	232,4	246,7	277,4	118,1	112,4
Pozostałe ^b	A	49,9	59,4	60,9	59,6	119,5	98,0
	B	128	130	119	134	104,7	112,6
	C	640,7	772,1	724,2	797,4	124,5	110,1

a Przeciętne roczne. b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar, szparagi, koper i inne.

PLONY WARZYW GRUNTOWYCH

Powierzchnia uprawy **marchwi jadalnej** w 2007 r. wynosiła 31,4 tys. ha i była o 3,4% niższa od areалу z 2006 r., natomiast powierzchnia uprawy **buraków ćwikłowych** wyniosła 14,3 tys. ha, tj. o 6,7% mniej od areалу z poprzedniego sezonu wegetacji. Plonowanie warzyw korzeniowych było wysokie, znacznie wyższe niż w poprzednim niekorzystnym dla tych gatunków sezonie wegetacyjnym (wzrost plonowania w porównaniu do 2006 r.: marchwi jadalnej o 16,8%, a buraków ćwikłowych o 18,0%). Plony marchwi jadalnej i buraków ćwikłowych w 2007 r. były wyższe także od średnich plonów z lat 2001–2005. Zbiory marchwi jadalnej oszacowano na 938,2 tys. t, tj. o 12,6% więcej niż w 2006 r. Produkcja buraków ćwikłowych w 2007 r. wyniosła 374,7 tys. t, tj. o 10,0% więcej niż w poprzednim sezonie wegetacyjnym.

W 2007 roku warunki agrometeorologiczne były sprzyjające dla wzrostu i rozwoju **warzyw ciepłolubnych**. Plonowanie pomidorów zwiększyło się o 12,0% w porównaniu do roku 2006, a ogórków o 14,6%. Przy powierzchni uprawy **pomidorów** tylko nieznacznie wyższej od areалу uprawy z roku 2006, produkcja tych warzyw w 2007 r. zwiększyła się o 12,4% i wyniosła 277,4 tys. t. Zbiory **ogórków** w 2007 r. wyniosły 293,3 tys. t i były o 7,9% większe niż w 2006 r.

Łączne zbiory **warzyw pozostałych** (pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar, szparagi, koper, itp.) wyniosły 797,4 tys. t, tj. o 10,1% więcej niż w 2006 r. Było to wynikiem jedynie wyższego plonowania (o 12,6%), ponieważ areal uprawy warzyw z tej grupy zmniejszył się o 2,0% w porównaniu do roku 2006.

Tabl. 30. Zbiory warzyw gruntowych według grup województw

Przedział wielkości produkcji w tys. ton	Liczba województw	2 Województwa
746–600	2	mazowieckie, wielkopolskie;
599–450	3	łódzkie, małopolskie, kujawsko – pomorskie;
449–300	2	lubelskie, świętokrzyskie;
299–150	3	podkarpackie, pomorskie, dolnośląskie;
poniżej 150	6	śląskie, zachodniopomorskie, lubuskie, warmińsko - mazurskie, podlaskie, opolskie.

Łączna powierzchnia uprawy **warzyw pod osłonami** w 2007 r. wynosiła przeszło 5325 ha, tj. o 3,6% mniej w porównaniu do roku poprzedniego. Zmniejszenie areалу uprawy pod osłonami zarówno pomidorów, jak i ogórków wyniosło ok. 4,2%, natomiast łączna powierzchnia uprawy pozostałych warzyw spod osłon zmniejszyła się o 2,3%. W porównaniu do roku 2006 r. drastycznie zmniejszyła się powierzchnia uprawy warzyw w inspektach zwłaszcza warzyw z grupy pozostałe (o blisko 50%).

Tabl. 31. Powierzchnia upraw pod osłonami w 2007 r.

Wyszczególnienie	Warzywa				Kwiaty ogółem
	ogółem	z tego			
		pomidory	ogórki	pozostałe	
w tys. m ²					
Razem	53251,7	24512,8	12858,1	15880,9	7235,4
Szklarnie	20158,8	11105,6	5150,1	3903,1	3824,1
Tunele foliowe ^a	32854,0	13407,2	7645,0	11801,8	3387,6
Inspekty	238,9	x	63,0	175,9	23,7
2006=100					
Razem	96,4	95,8	95,8	97,7	107,2
Szklarnie	96,4	95,4	95,8	100,4	107,6
Tunele foliowe ^a	96,8	96,2	95,9	98,1	107,0
Inspekty	56,5	x	82,8	50,7	86,5

a Powyżej 1,5 m w szczycie.

Tabl. 32. Zbiory warzyw uprawianych pod osłonami w 2007 r.

Wyszczególnienie	Warzywa			
	ogółem	z tego		
		pomidory	ogórki	pozostałe
		w tys. ton		
Razem	722,9	412,4	218,1	92,5
Szklarnie	363,0	233,4	103,8	25,7
Tunele foliowe ^a	358,5	178,9	113,6	66,0
Inspekty	1,4	x	0,7	0,8
		2006=100		
Razem	101,5	101,8	99,1	106,2
Szklarnie	100,9	100,6	99,6	109,5
Tunele foliowe ^a	102,3	103,5	98,8	105,7
Inspekty	76,1	x	94,3	65,6

a Powyżej 1,5 m w szczycie.

Zbiory warzyw spod osłon w 2007 r. wyniosły 722,9 tys. t i były o 1,5% wyższe od uzyskanych w poprzednim roku. Wyższa niż w 2006 r. była łączna produkcja pomidorów spod osłon (o 1,8%), natomiast zbiory ogórków były o 0,9% niższe. Łączna produkcja pozostałych warzyw spod osłon wzrosła o 6,2% w porównaniu ze zbiorami uzyskanymi w 2006 r. Produkcję pomidorów spod osłon w 2007 oszacowano na 412,4 tys. t, ogórków na 218,1 tys. t, a łączne zbiory pozostałych warzyw spod osłon na 92,5 tys. t.

10. OWOCE Z DRZEW I KRZEWÓW OWOCOWYCH ORAZ PLANTACJI JAGODOWYCH

W 2007 r. zbiory owoców ogółem wyniosły 1693,9 tys. t i były niższe od zbiorów uzyskanych w 2006 r. o 1517 tys. t, tj. aż o 47,2%. Podobny spadek produkcji wystąpił w sektorze prywatnym, w tym w gospodarstwach indywidualnych (o 47,4%). Natomiast w sektorze publicznym zbiory owoców w 2007 r. zmniejszyły się w porównaniu do roku poprzedniego o 34,1%. Na tak drastyczny spadek produkcji owoców wpłynęły przede wszystkim uszkodzenia pąków, kwiatów i zawiązków owocowych spowodowane występującymi w pierwszych dniach maja 2007 r. ujemnymi temperaturami powietrza (dochodzącymi do -9°C). Wystąpienie strat dotyczyło w większym stopniu plantacji drzew owocowych i było w dużej mierze zależne od gatunku, odmiany, wieku drzew, położenia sadu, skłonu gruntu, faz rozwojowych kwiatostanu. Znacznie mniejsze straty wystąpiły na krzewach owocowych i na plantacjach truskawkach.

Tabl. 33. Zbiory owoców ogółem według grup producentów

Wyszczególnienie	2001– 2005 ^a	2005	2006	2007		
	w tysiącach ton				2001– 2005 ^a =100	2006= =100
O g ó ł e m	3236,5	2921,5	3210,9	1693,9	52,3	52,8
Sektor prywatny	3220,6	2908,9	3197,7	1685,2	52,3	52,7
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	3169,3	2865,7	3147,1	1654,4	52,2	52,6
Sektor publiczny	15,9	12,6	13,3	8,7	54,9	65,9

^a Przeciętne roczne.

Owoce z drzew

Łączna produkcja owoców z drzew wyniosła 1263,1 tys. t i była aż o 53,3% niższa od produkcji uzyskanej w 2006 r. Spadek zbiorów owoców z drzew w 2007 r. o przeszło połowę w porównaniu do poprzedniego sezonu wegetacji spowodowany był katastrofalnie niskimi plonami, szczególnie jabłek, moreli, czereśni i gruszek. Na tak drastyczne obniżenie plonów wpłynęły wiosenne mrozy, które spowodowały uszkodzenia pąków, kwiatów i zawiązków owocowych na większości plantacji. W poszczególnych rejonach kraju, a nawet w poszczególnych gospodarstwach stwierdzono zróżnicowany stopień uszkodzeń (największe straty wystąpiły na Mazowszu, w Wielkopolsce, na Kujawach, Podkarpaciu oraz w województwie świętokrzyskim, a także w województwach wschodniej Polski). Z powodu łagodnej zimy, wiosną 2007 r. obserwowano nasilenie występowania szkodników.

W 2007 r. znacznie niższe były zbiory wszystkich gatunków owoców z drzew, lecz najbardziej zmniejszyła się produkcja jabłek i moreli. Produkcja brzoskwiń i moreli była znacznie mniejsza od stosunkowo niskiej uzyskanej w 2006 r.

Szacuje się, że zbiory **jabłek** w 2007 r. wyniosły 1040,0 tys. t, tj. o 54,9% mniej od zbiorów z roku 2006 i o 55,3% mniej w stosunku do średniej produkcji jabłek z lat 2001–2005. Na tak znaczny spadek produkcji jabłek wpłynęło jedynie drastyczne obniżenie plonowania jabłoni spowodowane stratami mrozowymi podczas kwitnienia (zmniejszenie plonów o 58,4% w porównaniu do 2006 r.). Przebieg warunków atmosferycznych w lecie i jesienią sprzyjał wzrostowi jabłek, a przyrost masy owoców był duży z uwagi na mniejszą ich ilość. Jabłka z ostatniego sezonu były na ogół dorodne i dobrze wykolorowane, lecz ich ilość była bardzo mała.

Powierzchnia uprawy jabłoni w 2007 r. uległa zwiększeniu o 8,4% w porównaniu do roku poprzedniego i wyniosła 175,6 tys. ha.

Struktura odmianowa jabłoni stale ulega zmianie. W dalszym ciągu tracą na znaczeniu odmiany starsze takie jak: Jonatan, a zyskują nowe – stosunkowo niedawno wprowadzone, takie jak: Golden Delicious, Gala. Chociaż nadal największy udział w powierzchni uprawy jabłoni w Polsce ma odmiana Idared (15,8%), to z roku na rok nabierają znaczenia takie odmiany jak: Jonagold (11,6%) i Szampion (9,9%).

Tabl. 34. Powierzchnia uprawy, liczba drzew owocujących i zbiory jabłek według odmian w 2007 r.

Wyszczególnienie	Powierzchnia uprawy drzew ogółem		Liczba drzew owocujących		Zbiory	
	w ha	ogółem =100	w szt.	ogółem =100	w dt	ogółem =100
O g ó ł e m	175595	100,0	97138422	100,0	10399668	100,0
Idared	27679	15,8	15582787	16,0	1277314	12,3
Jonagold	20340	11,6	10700162	11,0	1272061	12,2
Szampion	17437	9,9	9330152	9,6	1018927	9,8
Cortland	14440	8,2	8481373	8,7	758848	7,3
Lobo	14191	8,1	7933661	8,2	787927	7,6
Gloster	10710	6,1	6186360	6,4	588241	5,7
Golden Delicious	8070	4,6	4318638	4,4	542255	5,2
Ligol	7093	4,0	4398562	4,5	590251	5,7
Elstar	5318	3,0	2582127	2,7	335661	3,2
Red Delicious	4607	2,6	2468136	2,5	267967	2,6
Spartan	4409	2,5	2292462	2,4	240232	2,3
Jonatan	4329	2,5	2263712	2,3	291974	2,8
Melrose	4106	2,3	2259076	2,3	235386	2,3
Gala	4022	2,3	2318682	2,4	403332	3,9
Mc Intosh	3992	2,3	2135294	2,2	237002	2,3
Antonówka	3238	1,8	1574445	1,6	163172	1,6
Bankroft	2585	1,5	1228551	1,3	133805	1,3
Boskoop	1457	0,8	707744	0,7	115142	1,1
Wealthy	1055	0,6	453399	0,5	106752	1,0
Pozostałe	16516	9,4	9923099	10,2	1033419	9,9

Powierzchnia uprawy **grusz** zwiększyła się w porównaniu do roku 2006 (o 4,3%) i wyniosła 13,0 tys. ha. Zbiory gruszek w 2007 r. wyniosły jedynie 30,7 tys. t i były o 48,1% mniejsze od bardzo niskiej produkcji 2006 r., a o ponad 60% mniejsze od średniej produkcji z lat 2001 - 2005. Plony tego gatunku w 2007 r. były o przeszło połowę niższe od bardzo niskich uzyskanych w roku poprzednim. Przyczyną tak niskiego plonowania grusz były, podobnie jak w przypadku jabłoni, straty mrozowe podczas kwitnienia.

Tabl. 35. Powierzchnia uprawy drzew owocowych

Wyszczególnienie	2006	2007	
	w tysiącach ha		2006 = 100
O g ó ł e m	252,9	283,2	112,0
Jabłonie	162,0	175,6	108,4
Grusze	12,5	13,0	104,3
Śliwy	21,1	22,2	105,1
Wiśnie	36,6	37,6	102,8
Czereśnie	9,7	10,3	106,3
Brzoskwinie	3,2	3,3	103,1
Morele	1,5	1,6	109,1
Orzechy włoskie	6,3	19,5	307,1

Tabl. 36. Plony owoców z drzew owocowych

Wyszczególnienie	2006	2007	
	z 1 ha w dt		2006 = 100
Jabłonie	142,3	59,2	41,6
Grusze	47,4	23,6	49,8
Śliwy	44,3	24,1	54,4
Wiśnie	53,2	28,6	53,8
Czereśnie	39,7	19,6	49,4
Brzoskwinie	17,2	10,9	63,4
Morele	16,3	6,6	40,5
Orzechy włoskie	10,1	3,3	32,7

Tabl. 37. Zbiory owoców z drzew

Wyszczególnienie	2001– 2005 ^a	2005	2006	2007		
	w tysiącach ton			2001– 2005 ^a =100	2006= =100	
O g ó ł e m	2761,9	2421,6	2705,5	1263,1	45,7	46,7
Jabłonie	2325,1	2075,0	2304,9	1040,0	44,7	45,1
Grusze	78,6	59,3	59,3	30,7	39,1	51,9
Śliwy	113,7	91,4	93,6	53,5	47,0	57,1
Wiśnie	177,1	139,9	194,9	107,7	60,8	55,2
Czereśnie	43,1	37,5	38,4	20,2	46,8	52,6
Brzoskwinie	.	9,6	5,5	3,6	x	65,5
Morele	.	3,2	2,4	1,1	x	44,0
Orzechy włoskie	7,4	5,8	6,4	6,4	86,5	99,1

a Przeciętne roczne.

Zbiory **śliwek** w 2007 r. były także bardzo niskie i wyniosły 53,5 tys. t, tj. o 42,9% mniej od niewysokich zbiorów roku poprzedniego. Powierzchnia uprawy śliw była o 5,1%

większa niż w 2006 r. Plonowanie śliw w 2007 r. było o 45,6% niższe od uzyskanego w poprzednim sezonie wegetacyjnym.

Zbiory **wiśni** wyniosły 107,7 tys. t, tj. o 44,8% mniej od stosunkowo wysokiej produkcji owoców tego gatunku uzyskanej w 2006 r. Zdecydowanie niższa produkcja wiśni w 2007 r. w porównaniu do poprzedniego sezonu wegetacyjnego była przede wszystkim wynikiem znacznego spadku plonów (o 46,2%) w porównaniu z bardzo dobrymi plonami uzyskanymi w 2006 r. W 2007 r. nastąpiło niewielkie zwiększenie areалу uprawy wiśni (o 2,8%).

Produkcja **czereśni** w 2007 r. wyniosła 20,2 tys. t i była o 47,4% mniejsza od zbiorów 2006 r. Powierzchnia uprawy była wyższa (o 6,3%), lecz plonowanie tego gatunku o ponad połowę niższe w porównaniu do plonów uzyskanych w 2006 r.

Łączne zbiory **brzoskwiń, moreli i orzechów włoskich** wyniosły 11,1 tys. t i były o 23,3% niższe od niewysokiej produkcji uzyskanej w 2006 r. Przyczyniło się do tego znaczne zmniejszenie plonowania. Na tak duże zmniejszenie plonowania w porównaniu do poprzedniego sezonu wegetacyjnego wpłynęły znaczące straty spowodowane mrozami występującymi podczas kwitnienia. Produkcja brzoskwiń zmniejszyła się w stosunku do uzyskanej w 2006 r. o 34,5%, a w porównaniu do 2005 r. aż o 62,5%. Zbiory moreli spadły o 56,0% w stosunku do 2006 r., a o 65,9% w porównaniu do roku 2005. Zbiory brzoskwiń w 2007 r. wyniosły 3,6 tys. t, a moreli 1,1 tys. t. Produkcja orzechów włoskich była tylko nieco niższa od zbiorów z roku 2006 i wyniosła ok. 6,4 tys. t. Powierzchnia uprawy orzechów włoskich w 2007 r. zwiększyła się przeszło trzykrotnie w porównaniu do roku poprzedniego, lecz w przeważającej większości były to młode nasadzenia, które jeszcze nie weszły w okres owocowania, stąd plony uzyskane z 1 ha powierzchni uprawy ogółem były mniejsze o ponad 67% od uzyskanych w 2006 r. W ostatnich dwóch latach nasadzenia orzechów włoskich były bardzo duże.

Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych

Łączne zbiory **owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych** w 2007 r. wyniosły 430,8 tys. t i były o 14,8% mniejsze od zbiorów roku poprzedniego. Plonowanie wszystkich gatunków owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych było znacznie niższe, co spowodowało zmniejszenie produkcji większości gatunków. Jedynie zbiory leszczyny borówki wysokiej i malin były większe od uzyskanych w roku poprzednim, ponieważ powierzchnia ich uprawy zdecydowanie wzrosła. Największy spadek plonów i zbiorów zanotowano dla porzeczek.

Tabl. 38. Powierzchnia uprawy krzewów owocowych i plantacji jagodowych

Wyszczególnienie	2006	2007	
	w tysiącach ha		2006 = 100
Truskawki	55,6	52,3	94,1
Maliny	17,0	20,6	121,0
Porzeczki	43,0	45,8	106,5
Agrest	3,0	3,1	104,7
Pozostałe ^a	9,1	12,6	139,2
w tym:			
aronia	4,8	6,2	130,1
borówka wysoka	1,4	2,0	135,6
leszczyna	2,2	3,6	161,4

a Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

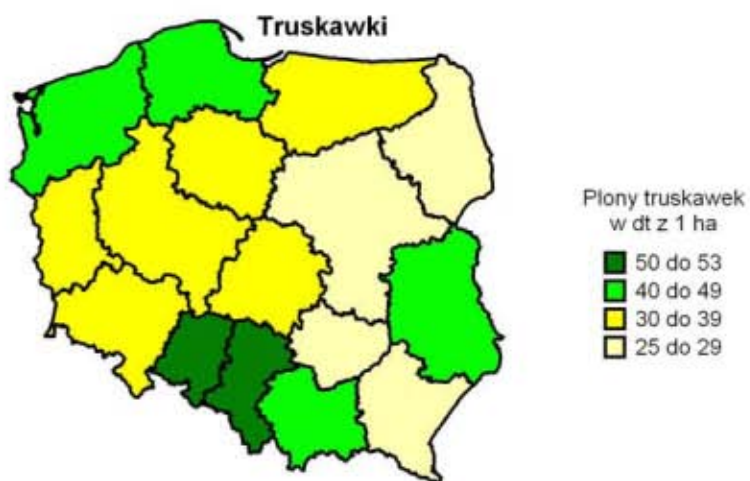
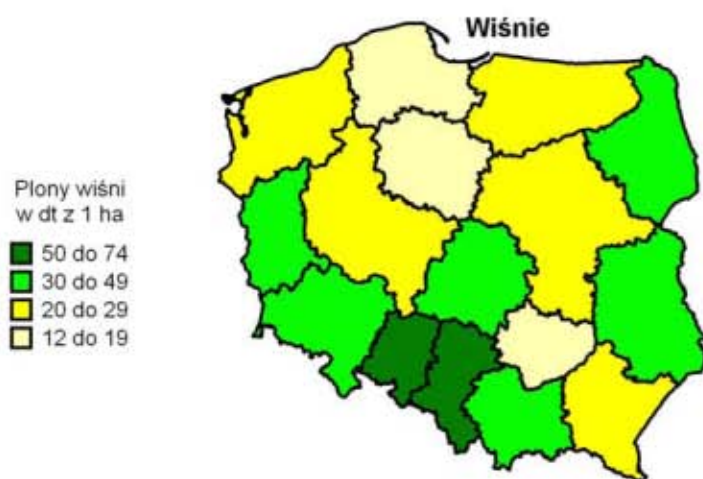
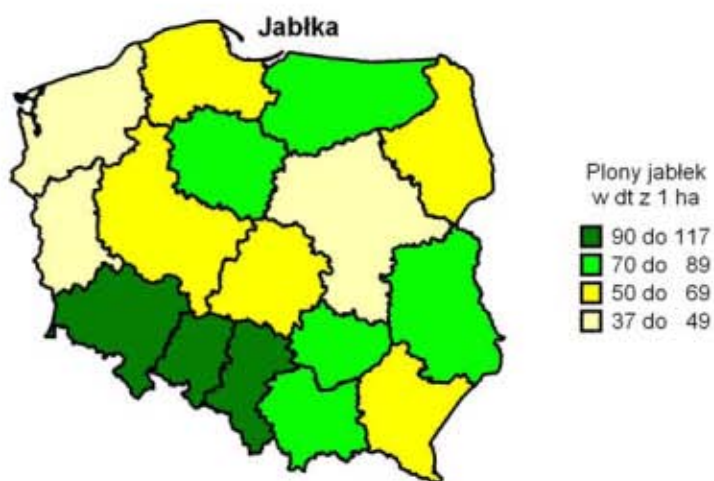
Tabl. 39. Plony owoców z krzewów owocowych i z plantacji jagodowych

Wyszczególnienie	2006	2007	
	z 1 ha w dt		2006 = 100
Truskawki	34,8	33,4	96,0
Maliny	30,9	27,4	88,7
Porzeczki	45,2	30,2	66,8
Agrest	54,4	44,0	80,9
Pozostałe ^a	53,4	37,7	70,6
w tym:			
aronia	83,1	59,8	72,0
borówka wysoka	34,3	26,7	77,8
leszczyna	11,8	9,6	81,4

a Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

Powierzchnia uprawy **truskawek** w 2007 r. z uwzględnieniem areалу uprawy truskawek w ogrodach przydomowych wyniosła 52,3 tys. ha i była o 5,9% mniejsza od areálu uprawy tego gatunku w 2006 r. Plonowanie truskawek w 2007 r. było także niższe niż w poprzednim roku (o 4,0%). Na obniżenie plonów truskawek w bieżącym roku miały wpływ uszkodzenia mrozowe podczas kwitnienia (szczególnie wczesnych odmian deserowych), a niekorzystne warunki atmosferyczne podczas zbiorów i związane z tym skrócenie okresu owocowania (podobnie jak w dwóch poprzednich sezonach wegetacyjnych) były dodatkowo przyczyną ograniczenia produkcji. W wyniku ograniczenia areálu uprawy i niższego plonowania zbiory truskawek były mniejsze od uzyskanych w roku poprzednim o blisko 10% i wyniosły 174,6 tys. t.

PLONY OWOCÓW

Tabl. 40. Zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych

Wyszczególnienie	2001– 2005 ^a	2005	2006	2007		
	w tysiącach ton				2001– 2005 ^a =100	2006 =100
O g ó ł e m	474,6	499,9	505,4	430,8	90,8	85,2
Truskawki	179,3	184,6	193,7	174,6	97,3	90,1
Maliny	51,0	65,5	52,5	56,4	110,6	107,3
Porzeczki	181,3	186,8	194,5	138,6	76,4	71,2
Agrest	21,7	16,7	16,2	13,7	63,4	84,7
Pozostałe ^b	41,3	46,3	48,5	47,5	115,1	98,1
w tym:						
aronia	.	36,8	39,5	37,0	x	93,6
borówka wysoka	.	4,6	4,9	5,2	x	105,8
leszczyna	2,1	3,1	2,6	3,5	167,0	131,6

a Przeciętne roczne. b Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

Powierzchnia uprawy **malin** w 2007 r. wyniosła 20,6 tys. ha, tj. o 21,0% więcej niż w roku poprzednim. Zbiory tego gatunku wyniosły 56,4 tys. t i były o 7,3% wyższe od zbiorów uzyskanych w 2006 roku. Zwiększenie produkcji nastąpiło jedynie z powodu znacznego wzrostu areálu uprawy, gdyż plony malin w 2007 r. były o 11,3% niższe w porównaniu do roku poprzedniego. Plonowanie malin (zwłaszcza letnich) zostało ograniczone w wyniku uszkodzeń mrozowych powstałych podczas kwitnienia. Dość dobry zbiór malin jesiennych, zniwelował nieco straty w produkcji malin letnich.

Łączna powierzchnia uprawy **porzeczek** w 2007 r. uległa zwiększeniu (o 6,5%), lecz plonowanie tego gatunku było o blisko jedną trzecią niższe od uzyskanego w roku 2006. W związku z tym zbiory porzeczek ogółem (czarnych i kolorowych) wyniosły 138,6 tys. t, tj. obniżyły się o 28,8% w porównaniu do poprzedniego sezonu wegetacji. Znaczny spadek produkcji oraz plonów zanotowano dla porzeczek czarnych, które szczególnie ucierpiały z powodu majowych przymrozków.

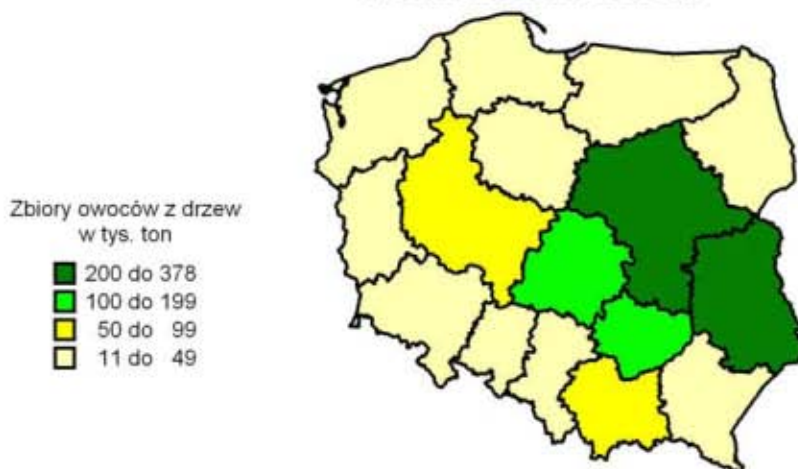
Zbiory **agrestu** w 2007 r., przy znacznie niższych plonach (spadek o 19,1%) i nieco wyższej powierzchni uprawy w porównaniu do poprzedniego sezonu wegetacyjnego (wzrost o 4,7%), wyniosły 13,7 tys. t, tj. o 15,3% mniej niż w 2006 r. W ostatnich latach produkcja agrestu systematycznie zmniejsza się.

Łączna powierzchnia uprawy **pozostałych owoców jagodowych** była wyższa od powierzchni ich uprawy z 2006 r. o 39,2%. Najbardziej wzrósł areál uprawy leszczyny, której

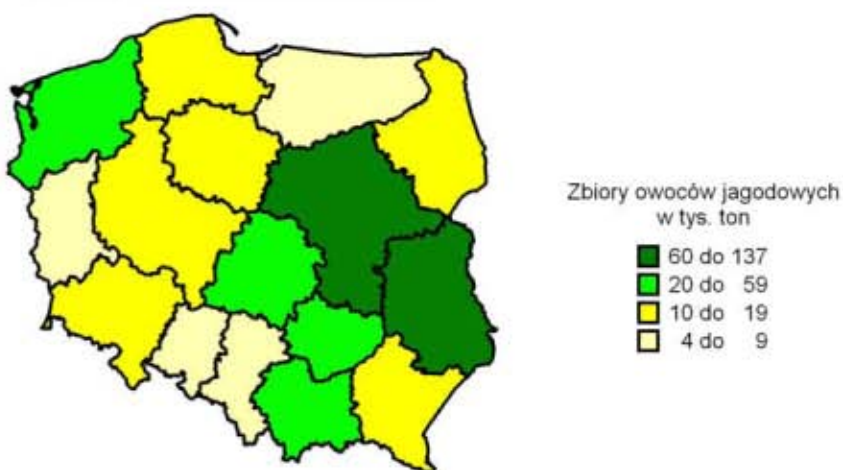
ZBIORY WARZYW GRUNTOWYCH

ZBIORY OWOCÓW Z DRZEW

ZBIORY OWOCÓW JAGODOWYCH

nasadzenia podobnie jak orzechów włoskich były bardzo duże (ze względu na wysokie dopłaty przysługujące do ich uprawy). Znacznie zwiększył się także areał uprawy borówki wysokiej i aronii. Łączne zbiory **aronii, borówki wysokiej oraz innych „pozostałych” owoców jagodowych** wyniosły 47,5 tys. t i były o 1,9% niższe od uzyskanych w 2006 r. Plony większości gatunków należących do tej grupy były zdecydowanie niższe w porównaniu do poprzedniego sezonu wegetacyjnego. Mimo znacznie niższych plonów produkcja leszczyny i borówki wysokiej była wyższa niż w poprzednim sezonie wegetacyjnym. Zbiory leszczyny wyniosły 3,5 tys. t i były wyższe od uzyskanych w 2006 r. o 31,6%, zbiory borówki wysokiej wyniosły 5,2 tys. t (wzrost o 5,8%), natomiast produkcja aronii zmniejszyła się o 6,4% i wyniosła 37,0 tys. t.

DZIAŁ II. PRZEBIEG SIEWÓW ORAZ OCENA STANU ZASIEWÓW PRZEPROWADZONA W LISTOPADZIE 2007 r.

Występujące pod koniec pierwszej dekady listopada we wschodniej części Polski, a prawie w całym kraju w drugiej dekadzie listopada ochłodzenie oraz opady deszczu ze śniegiem i śniegu przyczyniły się do zahamowania procesów życiowych roślin. Uprawy w końcowej fazie rozwoju przed wejściem w stan zimowego spoczynku były właściwie wyrosnięte i dobrze rozkrzewione. Przebieg pogody w listopadzie nie stwarzał zagrożenia dla roślin.

Z oceny przeprowadzonej w listopadzie wynika, że zbóż ozimych pod zbiory 2008 r. zasiano ponad 4,4 mln ha tj. na poziomie zbliżonym do poprzedniego roku, w tym pszenicy ozimej zasiano blisko 1,8 mln ha, żyta ponad 1,3 mln ha, pszenżyta ozimego blisko 1,1 mln ha, jęczmienia ozimego 162,1 tys. ha, a mieszanek zbożowych ozimych 77,9 tys. ha. Powierzchnię obsianą rzepakiem ozimym szacuje się na ponad 0,7 mln ha.

Stan zasiewów zbóż ozimych pod zbiory 2008 r. przed wejściem w stan zimowego spoczynku był lepszy niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Oceniono go na 3,5–3,7 stopnia kwalifikacyjnego (w roku ubiegłym 3,4 – 3,7 stopnia).

Najwyżej oceniono stan plantacji pszenicy ozimej i jęczmienia ozimego 3,7 stopnia, a najniżej stan upraw ozimych mieszanek zbożowych 3,5 stopnia.

W przekroju terytorialnym stan plantacji zbóż ozimych był zróżnicowany. Oceny stanu poszczególnych gatunków zbóż ozimych wahały się:

- dla pszenicy od 3,3 stopnia kwalifikacyjnego w województwach: łódzkim i śląskim do 4,0 w województwach: lubelskim i świętokrzyskim,
- dla żyta od 3,3 stopnia kwalifikacyjnego w województwach: podkarpackim i wielkopolskim do 4,0 w województwie świętokrzyskim,
- dla jęczmienia od 3,2 stopnia kwalifikacyjnego w województwie podkarpackim do 4,0 w województwach lubelskim, świętokrzyskim i zachodniopomorskim,
- dla pszenżyta od 3,2 stopnia kwalifikacyjnego w województwie podkarpackim do 4,0 w województwach: lubelskim i świętokrzyskim,
- dla mieszanek zbożowych od 3,3 stopnia kwalifikacyjnego w województwach: podkarpackim i wielkopolskim do 4,0 w województwach: lubelskim, śląskim i świętokrzyskim.

Plantacje rzepaku i rzepiku ozimego oceniono na 3,7 stopnia kwalifikacyjnego tj. na poziomie roku ubiegłego. Oceny stanu plantacji wahały się od 3,0 stopnia kwalifikacyjnego w województwie opolskim do 4,0 w województwie świętokrzyskim.

Tabl. 43. Ocena stanu zasiewów ozimin w listopadzie

Wyszczególnienie	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	w stopniach kwalifikacyjnych ^a											
Pszenica	3,5	3,5	3,4	3,5	3,7	3,6	3,5	3,6	3,7	3,3	3,7	3,7
Żyto	3,6	3,5	3,5	3,5	3,7	3,5	3,4	3,7	3,6	3,3	3,5	3,6
Jęczmień	3,5	3,5	3,5	3,4	3,7	3,5	3,4	3,6	3,6	3,2	3,6	3,7
Pszenżyto	3,6	3,5	3,4	3,5	3,6	3,5	3,5	3,6	3,7	3,3	3,6	3,6
Mieszanki zbożowe	3,2	3,4	3,5
Rzepak i rzepik	3,4	3,4	3,5	3,2	3,7	3,5	3,4	3,6	3,7	3,2	3,7	3,7

a Stopień „5” oznacza stan bardzo dobry, „4” – dobry, „3” – dostateczny, „2” – słaby, „1” – zły, klęskowy.

DZIAŁ III. TABLICE

TABL. 1/44/. PRODUKCJA ZBÓŻ, OLEISTYCH I BURAKÓW CUKROWYCH WEDŁUG SEKTORÓW

Wyszczególnienie	Lata ^a	Powierzchnia w tys. ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w tys. ton
ZBOŻA				
Ogółem	(2001-2005)	8396,7	31,9	26758,3
	2006	8381,1	26,0	21775,9
	2007	8352,9	32,5	27142,8
Sektor prywatny	(2001-2005)	8277,6	31,6	26165,7
	2006	8285,3	25,8	21348,1
	2007	8258,0	32,3	26669,4
w tym: gospodarstwa indywidualne	(2001-2005)	7577,2	30,3	22970,4
	2006	7625,3	24,7	18808,7
	2007	7626,7	31,4	23919,9
Sektor publiczny	(2001-2005)	119,1	49,8	592,6
	2006	95,8	44,7	427,8
	2007	94,9	49,9	473,4
OLEISTE				
Ogółem	(2001-2005)	501,6	24,0	1203,1
	2006	657,9	25,6	1681,8
	2007	825,3	26,2	2162,8
Sektor prywatny	(2001-2005)	472,7	23,7	1119,2
	2006	628,2	25,3	1588,5
	2007	790,4	26,1	2059,2
w tym: gospodarstwa indywidualne	(2001-2005)	305,5	21,8	665,1
	2006	423,1	23,3	987,8
	2007	555,3	24,8	1378,0
Sektor publiczny	(2001-2005)	28,9	29,0	83,9
	2006	29,7	31,4	93,4
	2007	34,8	29,7	103,7
BURAKI CUKROWE				
Ogółem	(2001-2005)	298,0	411	12236,0
	2006	262,0	438	11474,8
	2007	247,4	513	12681,6
Sektor prywatny	(2001-2005)	287,5	409	11761,6
	2006	254,3	437	11104,5
	2007	239,7	512	12264,9
w tym: gospodarstwa indywidualne	(2001-2005)	246,7	407	10039,1
	2006	215,9	435	9400,1
	2007	202,9	503	10212,0
Sektor publiczny	(2001-2005)	10,5	451	474,5
	2006	7,7	478	370,3
	2007	7,8	535	416,6

a w latach 2001-2005 - średnia wieloletnia

**TABL. 2/45/. PRODUKCJA ZIEMNIAKÓW, KUKURYDZY NA ZIELONKĘ I Z TRWAŁYCH UŻYTKÓW ZIELONYCH
WEDŁUG SEKTORÓW**

Wyszczególnienie	Lata ^a	Powierzchnia w tys. ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w tys. ton
ZIEMNIAKI				
Ogółem	(2001-2005)	813,0	180	14600,4
	2006	597,2	150	8982,0
	2007	569,6	207	11791,1
Sektor prywatny	(2001-2005)	810,1	179	14529,5
	2006	595,1	150	8930,8
	2007	567,3	207	11727,6
w tym: gospodarstwa indywidualne	(2001-2005)	799,0	178	14186,3
	2006	582,9	147	8590,0
	2007	554,7	204	11323,8
Sektor publiczny	(2001-2005)	2,9	248	70,9
	2006	2,2	235	51,2
	2007	2,3	271	63,5
KUKURYDZA NA ZIELONKĘ				
Ogółem	(2001-2005)	246,0	414	10191,6
	2006	355,8	324	11538,7
	2007	367,5	476	17491,2
Sektor prywatny	(2001-2005)	227,4	416	9468,4
	2006	336,9	325	10948,6
	2007	351,2	479	16838,4
w tym: gospodarstwa indywidualne	(2001-2005)	184,7	430	7949,2
	2006	282,8	335	9473,2
	2007	305,3	490	14946,2
Sektor publiczny	(2001-2005)	18,6	389	723,3
	2006	18,9	311	590,2
	2007	16,3	401	652,7
TRWAŁE UŻYTKI ZIELONE				
Ogółem	(2001-2005)	3489,3	39,7	13858,7
	2006	3215,6	35,7	11474,3
	2007	3271,2	47,9	15682,2
Sektor prywatny	(2001-2005)	3211,9	42,8	13737,9
	2006	3016,1	37,7	11368,9
	2007	3192,2	48,8	15563,2
w tym: gospodarstwa indywidualne	(2001-2005)	3048,9	44,1	13456,7
	2006	2887,3	38,4	11085,7
	2007	3076,1	49,4	15211,0
Sektor publiczny	(2001-2005)	277,4	4,4	120,8
	2006	199,6	5,3	105,4
	2007	79,1	15,0	119,0

a w latach 2001-2005 - średnia wieloletnia

TABL. 3/46/. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH
A. OGÓŁEM

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2006=100		
Zboża	8 352 859	32,5	271 428 092	99,7	125,0	124,6
Zboża podstawowe z mieszankami	8 008 513	31,6	253 178 557	100,2	123,4	123,8
Zboża podstawowe	6 503 352	32,4	210 604 601	100,9	122,3	123,3
Pszenica ogółem	2 111 982	39,4	83 172 645	97,1	121,6	117,8
ozima	1 777 141	40,9	72 632 570	98,9	120,3	118,8
jara	334 841	31,5	10 540 075	88,3	126,5	111,7
Żyto	1 316 201	23,7	31 256 905	99,9	119,1	119,2
Jęczmień ogółem	1 232 373	32,5	40 080 955	101,0	125,5	126,8
ozimy	173 214	38,2	6 623 067	111,7	119,0	133,1
jary	1 059 158	31,6	33 457 888	99,4	126,4	125,6
Owies	582 556	25,1	14 623 491	108,1	130,7	141,3
Pszennyto ogółem	1 260 241	32,9	41 470 605	105,5	122,8	129,7
ozime	1 134 143	33,5	38 037 463	105,4	122,3	129,1
jare	126 098	27,2	3 433 142	107,1	128,3	137,2
Mieszanki zbożowe ogółem	1 505 161	28,3	42 573 956	97,5	129,2	126,0
ozime	85 980	30,9	2 660 103	126,7	123,6	156,6
jare	1 419 181	28,1	39 913 853	96,2	129,5	124,4
Gryka	72 680	11,6	842 360	90,4	173,1	155,5
Proso	6 755	17,3	116 919	146,5	154,5	225,5
Pozostałe zbożowe	2 936	22,9	67 283	171,9	135,5	233,6
Kukurydza na ziarno	261 975	65,7	17 222 973	86,5	157,9	136,6
Strączkowe jadalne ogółem	35 180	21,4	752 053	92,0	137,2	126,3
w tym:						
groch	13 454	24,1	324 395	88,5	126,8	112,1
fasola	20 061	19,4	388 452	93,9	149,2	140,2
bób	1 247	24,6	30 730	98,8	136,7	135,3
Ziemniaki	569 600	207	117 910 724	95,4	138,0	131,3
Buraki cukrowe	247 432	513	126 815 554	94,4	117,1	110,5
Oleiste	825 292	26,2	21 628 247	125,5	102,3	128,6
Rzepak i rzepik ogółem	796 751	26,7	21 298 732	127,7	100,8	129,0
ozimy	768 660	27,1	20 803 816	132,2	98,9	130,7
jary	28 091	17,6	494 916	66,2	125,7	83,6
Inne oleiste	28 541	11,5	329 515	83,9	129,2	108,7
w tym:						
len oleisty	1 759	11,6	20 392	126,5	119,6	151,3
Len włókniasty	2 041	17,6	35 829	78,9	113,5	89,1
Konopie	1 046	93,4	97 677	122,2	176,2	215,4
Okopowe pastewne	33 736	409	13 784 418	83,0	124,3	103,1
w tym:						
buraki pastewne	25 340	428	10 834 998	87,7	123,0	107,7

TABL. 3/46/. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH (cd.)

A. OGÓŁEM (cd.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2006=100		
Strączkowe pastewne (ziarno)	99 485	21,2	2 104 588	123,9	117,1	144,5
peluszką	4 542	20,0	90 970	131,2	122,7	160,9
wyka	2 559	11,5	29 429	284,6	105,5	300,2
bobik	6 686	23,3	155 532	75,5	117,7	88,6
łubin słodki	41 904	13,5	564 802	164,8	122,7	201,8
mieszanek strączkowe i zbożowo- strączkowe	43 795	28,9	1 263 855	105,1	129,0	135,2
Łubin gorzki (ziarno)	2 106	12,1	25 499	183,9	100,0	183,7
Strączkowe pastewne (zielonka)	13 933	179	2 498 388	62,6	118,5	74,2
peluszką	2 458	177	434 104	119,5	121,2	144,3
wyka	1 514	166	251 449	68,6	105,1	72,1
bobik	614	168	103 415	99,0	113,5	112,7
łubin słodki	3 094	175	539 909	39,6	124,1	49,1
mieszanek strączkowe i zbożowo- strączkowe	6 252	187	1 169 511	65,4	117,6	76,7
Motylkowe drobnonasiennne (ziarno)	32 770	6,2	203 841	149,3	112,7	170,3
koniczyna	4 398	3,7	16 392	168,9	90,2	152,9
lucerna	1 038	4,6	4 802	136,4	139,4	188,5
esparceta	112	6,8	763	466,7	144,7	675,2
seradela i pozostałe motylkowe pastewne	2 367	4,1	9 731	60,5	93,2	56,8
trawy polowe	19 543	7,0	136 160	141,5	114,8	161,6
inne pastewne	5 313	6,8	35 993	626,5	115,3	721,7
Motylkowe drobnonasiennne (zielonka)	450 668	238	107 245 353	78,1	124,0	97,0
koniczyna	44 289	286	12 670 847	109,0	127,1	138,3
lucerna	33 538	318	10 678 045	81,0	120,5	97,6
esparceta	1 018	185	187 982	214,3	106,9	228,2
seradela i pozostałe motylkowe pastewne	13 904	175	2 431 908	65,1	156,3	101,5
trawy polowe	314 882	230	72 288 594	83,7	121,1	101,3
inne pastewne	14 458	206	2 977 144	79,4	125,6	99,7
pastwiska polowe	28 579	210	6 010 833	36,2	121,4	44,1
Kukurydza na zielonkę	367 495	476	174 911 645	103,3	146,9	151,6
Siano z trwałych użytków zielonych	3 271 236	47,9	156 822 347	101,7	134,2	136,7
siano z łąk trwałych	2 497 422	51,7	129 228 220	104,5	134,3	140,4
siano z pastwisk trwałych	773 814	35,7	27 594 127	93,7	129,8	121,5
Słoma zbóż podst. z mieszanekami	8 008 513	30,0	240 542 178	100,2	117,2	117,6
Słoma strączkowych	x	x	2 269 559	x	x	143,9
Plewy motylkowych	x	x	407 682	x	x	170,3
Liście okopowych	x	x	64 574 477	x	x	111,7
Wysłodki buraczane	x	x	60 439 150	x	x	112,3
Poplony i wsiewki	97 390	108	10 492 072	98,6	116,1	114,0
Zielone nawozy	27 871	x	x	67,3	x	x

TABL. 3/46/. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH (cd.)

A. OGÓŁEM (dok.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2006 = 100		
Ogółem warzywa	222444	x	57095138	97,1	x	111,5
w tym gruntowe	217119	x	49866046	97,2	x	113,1
kapusta	33365	397	13253045	98,3	113,1	111,4
kalafior	10765	212	2278273	92,9	115,8	107,5
cebula	34415	219	7524679	98,5	129,6	127,5
marchew jadalna	31412	299	9382299	96,6	116,8	112,6
buraki ćwikłowe	14317	262	3747031	93,3	118,0	110,0
ogórki	19750	149	2932854	94,6	114,6	107,9
pomidory	13458	206	2773657	100,3	112,0	112,4
pozostałe ^{a)}	59638	134	7974208	98,0	112,6	110,1
Owoce ogółem	x	x	16938980	x	x	52,8
Owoce z drzew	283177	x	12630778	112,0	x	46,7
Jabłonie	175595	59,2	10399668	108,4	41,6	45,1
Grusze	13036	23,6	307456	104,3	49,8	51,9
Śliwy	22187	24,1	534668	105,1	54,4	57,1
Wiśnie	37634	28,6	1076505	102,8	53,8	55,2
Czereśnie	10289	19,6	201857	106,3	49,4	52,6
Brzoskwinie	3310	10,9	36139	103,1	63,4	65,5
Morele	1638	6,6	10764	109,1	40,5	44,0
Orzechy włoskie	19488	3,3	63721	307,1	32,7	99,1
Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych	x	x	4308202	x	x	85,2
Truskawki	52309	33,4	1745775	94,1	96,0	90,1
Maliny	20604	27,4	563913	121,0	88,7	107,3
Porzeczki	45816	30,2	1385682	106,5	66,8	71,2
Agrest	3122	44,0	137358	104,7	80,9	84,7
Pozostałe owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych ^{b)}	12625	37,7	475474	139,2	70,6	98,1
w tym leszczyna	3618	9,6	34703	161,4	81,4	131,6

a) smakowe: pietruszka, pory, selery oraz inne: rzodkiewka, sałata, rabarbar, chrzan, szparagi, koper itp.

b) aronia, borówka wyspka i inne

TABL. 3/46/. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH (cd.)

B. SEKTOR PRYWATNY

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				200 =100		
Zboża	8 257 953	32,3	266 693 674	99,7	125,2	124,9
Zboża podstawowe z mieszankami	7 926 075	31,5	249 403 325	100,2	124,0	124,1
Zboża podstawowe	6 422 206	32,2	206 861 298	100,9	122,4	123,7
Pszenica ogółem	2 069 874	39,1	80 864 088	97,1	121,8	118,2
ozima	1 738 363	40,5	70 464 836	99,0	120,5	119,2
jara	331 512	31,4	10 399 252	88,2	126,6	111,7
Żyto	1 308 045	23,7	31 002 265	99,9	119,7	119,4
Jęczmień ogółem	1 216 749	32,4	39 468 809	101,0	126,1	127,3
ozimy	169 451	38,0	6 437 552	111,7	119,5	133,5
jary	1 047 298	31,5	33 031 257	99,5	126,5	126,2
Owies	578 126	25,1	14 496 242	108,0	131,4	141,4
Pszenżyto ogółem	1 249 411	32,8	41 029 894	105,6	122,8	130,0
ozime	1 123 955	33,5	37 617 749	105,4	122,7	129,4
jare	125 457	27,2	3 412 145	107,2	128,3	137,2
Mieszanki zbożowe ogółem	1 503 869	28,3	42 542 027	97,5	129,2	126,0
ozime	85 908	30,9	2 658 745	126,7	123,6	156,6
jare	1 417 962	28,1	39 883 282	96,2	129,5	124,4
Gryka	72 217	11,6	837 859	90,4	173,1	155,5
Proso	6 604	17,3	114 390	145,9	153,1	222,8
Pozostałe zbożowe	2 936	22,9	67 283	173,0	135,5	235,2
Kukurydza na ziarno	250 119	65,1	16 270 817	85,9	159,2	136,6
Strączkowe jadalne ogółem	34 715	21,4	741 922	92,3	139,0	128,3
w tym:						
groch	12 990	24,2	314 266	89,3	129,4	115,5
fasola	20 061	19,4	388 450	93,9	149,2	140,2
bób	1 247	24,6	30 730	98,8	136,7	135,3
Ziemniaki	567 258	207	117 276 174	95,3	138,0	131,3
Buraki cukrowe	239 650	512	122 649 237	94,2	117,2	110,5
Oleiste	790 447	26,1	20 591 734	125,8	103,2	129,6
Rzepak i rzepik ogółem	762 451	26,6	20 266 208	128,2	101,5	130,0
ozimy	735 001	26,9	19 781 680	132,9	99,3	131,8
jary	27 450	17,7	484 528	66,1	126,4	83,5
Inne oleiste	27 996	11,6	325 526	83,7	130,3	108,9
w tym:						
len oleisty	1 732	11,6	20 147	127,5	118,4	151,8
Len włóknisty	2 029	17,6	35 774	78,8	113,5	89,6
Konopie	1 044	93,5	97 635	122,2	176,4	215,7
Okopowe pastewne	33 543	410	13 753 848	83,2	123,9	103,2
w tym:						
buraki pastewne	25 318	428	10 826 374	87,8	123,0	107,8

TABL. 3/46/. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH (cd.)

B. SEKTOR PRYWATNY (cd.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2006=100		
Strączkowe pastewne (ziarno)	97 886	21,3	2081008	124,4	117,0	145,0
peluszka	4 242	20,3	86203	131,5	125,3	165,2
wyka	2 558	11,5	29414	284,5	105,5	300,1
bobik	6 532	23,2	151515	76,8	116,6	89,3
łubin słodki	40 940	13,5	552883	167,1	121,6	203,5
mieszkanki strączkowe i zbożowo-strączkowe	43 614	28,9	1 260 993	105,1	129,0	135,4
Łubin gorzki (ziarno)	2 059	12,1	24896	183,0	100,8	184,2
Strączkowe pastewne (zielonka)	13 688	180	2469381	63,1	118,4	75,0
peluszka	2 436	176	428625	120,1	121,4	145,4
wyka	1 513	166	251266	68,5	105,1	72,1
bobik	614	168	103415	103,0	114,3	117,8
łubin słodki	3 062	175	537247	39,7	123,2	48,9
mieszkanki strączkowe i zbożowo-strączkowe	6 062	190	1148828	66,4	118,8	78,4
Motylkowe drobnonasienne (ziarno)	32 280	6,2	201391	149,9	114,8	171,9
koniczyna	4 390	3,7	16380	169,7	90,2	153,2
lucerna	1 027	4,7	4802	136,0	138,2	189,7
esparceta	112	6,8	763	466,7	144,7	675,2
seradela i pozostałe motylkowe pastewne	2 328	4,2	9 705	59,6	95,5	56,7
trawy polowe	19 213	7,0	133938	142,8	114,8	163,2
inne pastewne	5 210	6,9	35803	650,4	119,0	771,1
Motylkowe drobnonasienne (zielonka)	440 468	236	103952948	77,8	124,2	96,6
koniczyna	43 934	286	12556286	109,6	126,5	138,9
lucerna	28 055	301	8456144	80,8	119,0	96,2
esparceta	1 018	185	187982	216,1	106,9	230,4
seradela i pozostałe motylkowe pastewne	13 804	175	2 421 307	65,4	156,3	102,5
trawy polowe	313 007	230	71866753	83,5	121,1	101,1
inne pastewne	12 632	205	2586424	74,0	127,3	94,0
pastwiska polowe	28 017	210	5878052	36,0	121,4	43,5
Kukurydza na zielonkę	351 198	479	168384475	104,3	147,4	153,8
Siano z trwałych użytków zielonych	3 192 151	48,8	155 632 339	105,8	129,4	136,9
siano z łąk trwałych	2 446 674	52,5	128 384 715	108,2	130,0	140,6
siano z pastwisk trwałych	745 477	36,6	27 247 624	98,9	123,2	121,6
Słoma zbóż podst. z mieszkankami	7 926 075	29,9	236 859 984	100,2	117,7	117,8
Słoma strączkowych	x	x	2 241 775	x	x	144,5
Plewy motylkowych	x	x	402 782	x	x	171,9
Liście okopowych	x	x	62 412 552	x	x	111,5
Wysłodki buraczane	x	x	58 286 397	x	x	112,1
Poplony i wsiewki	97 293	108	10 476 568	98,7	116,1	114,2
Zielone nawozy	27 280	x	x	69,5	x	x

TABL. 3/46/. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH (cd.)
B. SEKTOR PRYWATNY (dok.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2006 = 100		
Ogółem warzywa	221817	x	56891369	97,2	x	111,6
w tym gruntowe	216521	x	49744050	97,2	x	113,2
kapusta	33328	397	13243746	98,3	113,1	111,5
kalafiory	10760	212	2277526	92,9	115,8	107,6
cebula	34328	219	7504700	98,6	129,6	127,6
marchew jadalna	31245	299	9334352	96,6	116,8	112,7
buraki ćwikłowe	14270	262	3735822	93,3	118,0	110,1
ogórki	19738	149	2931688	94,6	114,6	107,9
pomidory	13448	206	2768309	100,4	112,0	112,3
pozostałe ^{a)}	59405	134	7947908	98,0	112,6	110,0
Owoce ogółem	x	x	16851715	x	x	52,7
Owoce z drzew	282181	x	12548092	112,2	x	46,6
Jabłonie	174796	59,1	10322330	108,7	41,4	45,0
Grusze	12997	23,5	305737	104,3	49,5	51,7
Śliwy	22139	24,1	533492	105,2	54,4	57,2
Wiśnie	37569	28,6	1074324	102,9	53,8	55,3
Czereśnie	10261	19,7	201712	106,4	49,6	52,7
Brzoskwinie	3305	10,9	36023	103,1	63,4	65,3
Morele	1636	6,6	10761	109,1	40,5	44,0
Orzechy włoskie	19480	3,3	63713	307,3	32,7	99,1
Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych	x	x	4303623	x	x	85,2
Truskawki	52297	33,4	1745120	94,1	96,0	90,2
Maliny	20597	27,4	563858	121,0	88,7	107,3
Porzeczki	45754	30,3	1384294	106,5	66,9	71,2
Agrest	3117	44,0	137309	104,7	80,9	84,7
Pozostałe owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych ^{b)}	12580	37,6	473042	139,2	70,3	97,9
w tym leszczyna	3612	9,6	34659	161,2	81,4	131,5

a) smakowe: pietruszka, pory, selery oraz inne: rzodkiewka, sałata, rabarbar, chrzan, szparagi, koper itp.
b) aronia, borówka wyspka i inne

TABL. 3/46/. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH (cd.)
C. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2006=100		
Zboża	7 626 669	31,4	239 199 397	100,0	127,1	127,2
Zboża podstawowe z mieszankami	7 373 420	30,8	227 008 110	100,5	126,2	126,8
Zboża podstawowe	5 876 833	31,4	184 612 547	101,3	125,1	126,9
Pszenica ogółem	1 793 811	37,3	66 861 176	97,8	124,3	121,5
ozima	1 476 999	38,6	56 975 561	100,1	122,9	123,1
jara	316 812	31,2	9 885 615	88,2	127,9	113,0
Żyto	1 236 473	23,7	29 305 437	99,3	121,5	121,0
Jęczmień ogółem	1 104 922	32,0	35 393 957	101,5	128,5	130,8
ozimy	139 196	36,5	5 080 326	116,6	125,4	146,2
jary	965 726	31,4	30 313 631	99,6	129,2	128,5
Owies	552 353	25,1	13 853 444	107,4	131,4	141,3
Pszenżyto ogółem	1 189 274	33,0	39 198 533	106,4	126,0	133,8
ozime	1 067 952	33,6	35 898 342	106,3	125,4	133,4
jare	121 322	27,2	3 300 191	107,1	128,3	137,4
Mieszanki zbożowe ogółem	1 496 586	28,3	42 395 563	97,5	129,2	126,2
ozime	84 992	31,1	2 640 635	126,9	123,9	157,4
jare	1 411 594	28,2	39 754 928	96,1	130,0	124,5
Gryka	67 172	11,8	793 696	91,0	168,6	154,2
Proso	6 240	18,4	114 523	150,8	150,8	226,3
Pozostałe zbożowe	2 664	24,3	64 798	187,1	125,3	234,9
Kukurydza na ziarno	177 174	63,3	11 218 270	84,0	157,5	132,5
Strączkowe jadalne ogółem	32 777	21,4	699 926	90,4	141,7	128,1
w tym:						
groch	11 186	24,6	274 652	84,6	135,2	114,1
fasola	20 027	19,4	387 692	93,8	149,2	140,1
bób	1 229	24,9	30 560	98,0	137,6	134,9
Ziemniaki	554 671	204	113 237 643	95,1	138,8	131,8
Buraki cukrowe	202 939	503	102 120 422	94,0	115,6	108,6
Oleiste	555 270	24,8	13 779 605	131,2	106,4	139,5
Rzepak i rzepik ogółem	531 670	25,4	13 500 222	134,6	104,5	140,3
ozimy	507 689	25,7	13 070 214	139,5	102,0	142,5
jary	23 981	17,9	430 008	77,1	125,2	96,6
Inne oleiste	23 600	11,8	279 383	84,4	128,3	108,5
w tym:						
len oleisty	1 205	12,7	15 285	173,1	106,7	184,4
Len włóknisty	1 867	17,0	31 679	78,3	122,3	95,8
Konopie	968	94,9	91 880	116,2	178,4	207,5
Okopowe pastewne	33 083	413	13 653 818	83,2	123,7	103,0
w tym:						
buraki pastewne	25 248	428	10 807 018	87,9	123,0	107,9

TABL. 3/46/. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH (cd.)
C. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE (cd.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2006=100		
Strączkowe pastewne (ziarno)	92 054	22,1	2 036 753	128,7	118,2	151,9
peluszką	3 976	21,4	85 163	169,1	126,6	214,8
wyka	2 526	11,7	29 481	290,3	105,4	304,9
bobik	4 915	24,4	120 117	77,8	108,9	84,9
łubin słodki	37 792	14,6	551 590	175,2	131,5	229,4
mieszanki strączkowe i zbożowo- strączkowe	42 844	29,2	1 250 402	106,0	129,8	137,5
Łubin gorzki (ziarno)	1 939	12,7	24 574	174,8	105,0	182,8
Strączkowe pastewne (zielonka)	12 321	180	2 215 696	59,7	118,4	70,5
peluszką	2 275	172	391 784	115,5	117,0	135,7
wyka	1 503	166	249 445	68,1	105,1	71,6
bobik	614	168	103 415	106,6	114,3	122,2
łubin słodki	2 935	175	514 240	38,2	122,4	46,9
mieszanki strączkowe i zbożowo- strączkowe	4 991	192	956 812	60,8	119,3	72,3
Motylkowe drobnonasienne (ziarno)	30 401	6,3	190 234	153,5	116,7	179,0
koniczyna	4 310	3,7	16 109	169,0	88,1	151,5
lucerna	950	3,7	3 516	139,3	100,0	139,8
esparceta	70	7,3	511	291,7	155,3	452,2
seradela i pozostałe motylkowe pastewne	2 272	3,9	8 948	79,4	114,7	91,9
trawy polowe	17 734	7,1	126 027	135,8	116,4	158,7
inne pastewne	5 065	6,9	35 123	806,5	111,3	907,1
Motylkowe drobnonasienne (zielonka)	412 681	236	97 374 330	76,8	124,9	95,7
koniczyna	42 654	288	12 272 719	111,8	126,9	141,8
lucerna	16 465	306	5 043 854	76,5	123,9	95,0
esparceta	1 018	185	187 982	221,8	104,5	231,1
seradela i pozostałe motylkowe pastewne	13 198	174	2 290 288	68,6	152,6	104,1
trawy polowe	302 826	231	69 950 182	82,3	121,6	99,9
inne pastewne	9 583	202	1 937 640	71,3	124,7	89,2
pastwiska polowe	26 938	211	5 691 665	35,3	121,3	42,8
Kukurydza na zielonkę	305 279	490	149 462 104	108,0	146,3	157,8
Siano z trwałych użytków zielonych	3 076 128	49,4	152 110 022	106,5	128,6	137,2
siano z łąk trwałych	2 370 066	53,1	125 841 783	108,9	129,8	141,3
siano z pastwisk trwałych	706 062	37,2	26 268 239	99,4	121,2	120,6
Słoma zbóż podst. z mieszkankami	7 373 420	29,4	216 532 355	100,5	120,5	120,8
Słoma strączkowych	x	x	2 200 370	x	x	152,5
Plewy motylkowych	x	x	380 468	x	x	179,0
Liście okopowych	x	x	52 773 534	x	x	109,1
Wysłodki buraczane	x	x	48 677 388	x	x	109,6
Poplony i wsiewki	96 926	107	10 410 117	98,6	115,1	114,1
Zielone nawozy	25 096	x	x	71,8	x	x

TABL. 3/46/. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH (cd.)
C. GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE (dok.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2006 = 100		
Ogółem warzywa	214133	x	54751055	97,4	x	111,3
w tym gruntowe	208965	x	48087111	97,5	x	112,9
kapusta	33269	398	13226224	98,4	113,7	111,6
kalafiory	10734	212	2274148	93,0	115,8	107,5
cebula	31250	210	6575674	98,9	126,5	125,6
marchew jadalna	30569	297	9066063	97,0	116,0	112,5
buraki ćwikłowe	14132	260	3669908	93,6	117,6	110,1
ogórki	19579	147	2878689	94,8	114,8	108,7
pomidory	13341	205	2729346	100,3	112,6	112,6
pozostałe ^{a)}	56091	137	7667059	98,6	112,3	110,3
Owoce ogółem	x	x	16544036	x	x	52,6
Owoce z drzew	276714	x	12282804	111,9	x	46,4
Jabłonie	171830	58,7	10087368	108,7	41,2	44,8
Grusze	12868	23,3	299261	104,4	49,5	51,5
Śliwy	21992	23,8	524161	105,2	53,8	56,7
Wiśnie	37124	28,6	1060651	102,9	53,8	55,2
Czereśnie	10187	19,7	200891	106,6	49,5	52,8
Brzoskwinie	3289	10,9	36007	103,2	63,0	65,3
Morele	1633	6,6	10757	109,1	40,5	44,1
Orzechy włoskie	17791	3,6	63708	315,6	31,6	99,1
Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych	x	x	4261232	x	x	85,5
Truskawki	51746	33,3	1722289	94,2	96,5	90,9
Maliny	20485	27,5	562535	120,9	89,0	107,5
Porzeczki	45420	30,4	1379416	106,6	67,0	71,2
Agrest	3088	44,3	136846	104,7	81,0	84,8
Pozostałe owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych ^{b)}	12049	38,2	460146	143,8	68,2	98,1
w tym leszczyna	3612	9,6	34656	161,2	81,4	131,5

a) smakowe: pietruszka, pory, selery oraz inne: rzodkiewka, sałata, rabarbar, chrzan, szparagi, koper itp.

b) aronia, borówka wyspka i inne

TABL. 3/46/. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH (cd.)
D. SEKTOR PUBLICZNY

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2006=100		
Zboża	94 907	49,9	4 734 418	99,1	111,6	110,7
Zboża podstawowe z mieszankami	82 438	45,8	3 775 232	99,0	106,5	105,4
Zboża podstawowe	81 146	46,1	3 743 303	99,0	106,5	105,3
Pszenica ogółem	42 107	54,8	2 308 557	97,4	108,7	106,0
ozima	38 778	55,9	2 167 734	97,7	108,1	105,6
jara	3 329	42,3	140 823	94,1	118,8	111,7
Żyto	8 155	31,2	254 640	99,5	100,0	99,8
Jęczmień ogółem	15 624	39,2	612 146	98,6	101,8	100,3
ozimy	3 763	49,3	185 515	112,9	106,3	119,8
jary	11 860	36,0	426 631	94,8	98,9	93,7
Owies	4 430	28,7	127 249	117,0	111,2	130,1
Pszennyto ogółem	10 830	40,7	440 711	99,1	108,0	106,9
ozime	10 188	41,2	419 714	99,6	106,2	105,7
jare	642	32,7	20 997	91,6	152,8	139,9
Mieszanki zbożowe ogółem	1 292	24,7	31 929	101,7	111,8	113,8
ozime	73	18,6	1 358	251,7	73,8	185,5
jare	1 219	25,1	30 571	98,2	114,1	111,9
Gryka	463	9,7	4 501	89,6	176,4	158,5
Proso	151	16,7	2 529	175,6	287,9	504,8
Pozostałe zbożowe	–	–	–	x	x	x
Kukurydza na ziarno	11 856	80,3	952 156	99,2	138,4	137,4
Strączkowe jadalne ogółem	465	21,8	10 131	71,0	82,6	58,7
w tym:						
groch	464	21,8	10 129	70,8	82,6	58,7
fasola	1	2,0	2	x	x	x
bób	–	–	–	–	–	–
Ziemniaki	2 342	271	634 550	107,6	115,3	124,0
Buraki cukrowe	7 782	535	4 166 317	100,5	111,9	112,5
Oleiste	34 845	29,7	1 036 513	117,3	94,6	111,0
Rzepak i rzepik ogółem	34 300	30,1	1 032 524	117,7	94,4	111,1
ozimy	33 659	30,4	1 022 136	119,1	93,5	111,4
jary	641	16,2	10 388	73,0	123,7	90,0
Inne oleiste	545	7,3	3 989	95,8	96,1	91,8
w tym:						
len oleisty	27	9,1	245	81,8	140,0	115,0
Len włóknisty	12	4,6	55	120,0	18,4	22,0
Konopie	2	21,0	42	100,0	52,5	52,5
Okopowe pastewne	193	158	30 570	58,5	139,8	81,8
w tym:						
buraki pastewne	23	375	8 624	31,9	133,5	42,6

TABL. 3/46/. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH (cd.)
D. SEKTOR PUBLICZNY (cd.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2006=100		
Strączkowe pastewne (ziarno)	1 599	14,7	23 580	96,3	112,2	108,1
peluszką	300	15,9	4 767	127,7	85,5	109,3
wyka	1	15,0	15	x	x	x
bobik	154	26,1	4 017	44,8	150,9	67,5
łubin słodki	964	12,4	11 919	105,2	137,8	145,1
mieszanki strączkowe i zbożowo- strączkowe	181	15,8	2 862	109,0	80,2	87,3
Łubin gorzki (ziarno)	47	12,8	603	235,0	71,1	168,0
Strączkowe pastewne (zielonka)	245	118	29 007	42,9	93,7	40,2
peluszką	22	249	5 479	75,9	116,9	88,9
wyka	1	183	183	x	x	x
bobik	—	—	—	x	x	x
łubin słodki	32	83	2 662	36,8	296,4	110,6
mieszanki strączkowe i zbożowo- strączkowe	190	109	20 683	44,1	79,0	34,7
Motylkowe drobnonasiennne (ziarno)	490	5,0	2 450	114,8	83,3	96,2
koniczyna	8	1,5	12	47,1	78,9	37,5
lucerna	11	—	—	183,3	x	x
esparceta	—	—	—	x	x	x
seradela i pozostałe motylkowe pastewne	39	0,7	26	wielokrotnie	70,0	wielokrotnie
trawy polowe	330	6,7	2 222	93,0	109,8	103,2
inne pastewne	103	1,8	190	219,1	24,7	55,2
Motylkowe drobnonasiennne (zielonka)	10 201	323	3 292 405	91,4	122,3	111,7
koniczyna	355	323	114 561	62,7	149,5	93,6
lucerna	5 483	405	2 221 901	81,7	126,2	103,2
esparceta	—	—	—	x	x	x
seradela i pozostałe motylkowe pastewne	100	106	10 601	38,5	80,9	31,1
trawy polowe	1 875	225	421 841	134,4	111,9	150,2
inne pastewne	1 826	214	390 720	159,9	104,4	166,6
pastwiska polowe	562	236	132 781	51,9	207,0	107,4
Kukurydza na zielonkę	16 297	401	6 527 170	86,0	128,9	110,6
Siano z trwałych użytków zielonych	79 086	15,0	1 190 007	39,6	283,0	113,0
siano z łąk trwałych	50 748	16,6	843 505	39,7	286,2	114,2
siano z pastwisk trwałych	28 338	12,2	346 502	39,6	277,3	110,0
Słoma zbóż podst. z mieszankami	82 438	44,7	3 682 194	99,0	110,6	109,4
Słoma strączkowych	x	x	27 784	x	x	108,5
Plewy motylkowych	x	x	4 900	x	x	96,2
Liście okopowych	x	x	2 161 925	x	x	118,5
Wysłodki buraczane	x	x	2 152 753	x	x	118,7
Poplony i wsiewki	97	160	15 504	49,7	87,4	43,4
Zielone nawozy	591	x	x	27,4	x	x

TABL. 3/46/. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH (dok.)

D. SEKTOR PUBLICZNY (dok.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2006 = 100		
Ogółem warzywa	627	x	203769	87,8	x	98,2
w tym gruntowe	598	x	121996	87,3	x	98,3
kapusta	37	253	9299	90,7	90,0	81,5
kalafior	6	133	747	86,6	110,8	95,8
cebula	87	230	19979	71,3	125,0	89,2
marchew jadalna	167	287	47947	107,9	86,2	93,1
buraki ćwikłowe	47	238	11210	91,7	86,9	79,7
ogórki	11	102	1165	79,0	86,4	68,3
pomidory	11	489	5348	62,9	334,9	211,0
pozostałe ^{a)}	232	113	26301	83,4	159,2	133,5
Owoce ogółem	x	x	87265	x	x	65,9
Owoce z drzew	996	x	82686	70,6	x	64,6
Jabłonie	799	96,7	77338	68,2	96,5	65,9
Grusze	39	44,5	1719	94,5	136,9	129,5
Śliwy	49	24,2	1176	70,0	52,7	37,0
Wiśnie	65	33,6	2181	80,3	53,7	43,1
Czereśnie	28	5,2	145	80,6	17,8	14,4
Brzoskwinie	6	20,0	116	102,1	666,7	682,4
Morele	3	1,2	3	192,4	3,5	6,7
Orzechy włoskie	8	1,0	8	144,2	83,3	114,3
Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych	x	x	4579	x	x	103,0
Truskawki	12	54,4	655	23,0	148,6	34,2
Maliny	7	8,1	55	385,3	238,2	916,7
Porzeczki	62	22,4	1388	101,4	132,5	134,0
Agrest	4	11,1	49	184,9	23,4	43,4
Pozostałe owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych ^{b)}	45	54,5	2432	135,0	130,7	176,4
w tym leszczyna	6	7,9	44	wielokrotnie	90,8	wielokrotnie

a) smakowe: pietruszka, pory, selery oraz inne: rzodkiewka, sałata, rabarbar, chrzan, szparagi, koper itp.

b) aronia, borówka wyspka i inne

TABL. 4/47/. POWIERZCHNIA, PLONY I ZBIORY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW wg REGIONÓW

Wyszczególnienie a - Powierzchnia w ha b - Plony z 1 ha w dt c - Zbiory w dt		Ogółem	Centralny	Południowy	Wschodni	Północno- Zachodni	Południowo- Zachodni	Północny
Zboża ogółem	a	8 352 859	1 678 186	478 826	1 982 182	1 876 845	867 007	1 469 813
	b	32,5	27,5	33,7	28,2	34,3	43,5	34,9
	c	271 428 092	46 096 510	16 122 581	55 824 954	64 370 436	37 712 604	51 301 007
Zboża podstawowe z mieszankami	a	8 008 513	1 646 614	453 970	1 921 478	1 796 331	765 765	1 424 355
	b	31,6	27,0	31,9	28,0	33,4	41,0	34,5
	c	253 178 557	44 434 061	14 495 440	53 718 728	59 945 668	31 394 442	49 190 218
w tym:								
pszenica ogółem	a	2 111 982	214 247	161 198	491 717	426 077	401 899	416 844
	b	39,4	34,4	35,3	32,9	40,5	46,5	43,2
	c	83 172 645	7 372 555	5 682 669	16 169 612	17 243 780	18 686 746	18 017 283
żyto	a	1 316 201	448 006	36 678	240 489	354 534	60 432	176 062
	b	23,7	21,5	26,7	22,2	25,0	31,0	26,0
	c	31 256 905	9 613 358	977 712	5 334 613	8 876 001	1 871 474	4 583 747
Kukurydza na ziarno	a	261 975	25 771	23 778	29 758	61 158	88 809	32 701
	b	65,7	62,4	67,8	55,9	68,7	69,3	60,7
	c	17 222 973	1 609 217	1 611 338	1 662 795	4 203 797	6 150 640	1 985 186
Strączkowe jadalne ogółem	a	35 180	2 172	1 612	22 461	2 351	1 439	5 147
	b	21,4	19,4	22,5	19,4	23,3	28,3	27,6
	c	752 053	42 163	36 235	436 060	54 735	40 743	142 117
Ziemniaki	a	569 600	145 582	66 969	156 967	88 135	42 161	69 787
	b	207	213	186	194	216	232	216
	c	117 910 724	31 000 955	12 474 319	30 519 169	19 049 615	9 767 482	15 099 184
Buraki cukrowe	a	247 432	30 485	3 182	53 030	62 901	41 889	55 943
	b	513	465	584	491	500	553	539
	c	126 815 554	14 169 544	1 857 482	26 016 110	31 448 122	23 152 003	30 172 293
Rzepak i rzepik ozimy	a	768 660	39 866	22 945	72 322	232 941	182 374	218 211
	b	27,1	28,1	25,5	20,7	28,6	28,0	26,7
	c	20 803 816	1 120 328	584 295	1 496 390	6 673 584	5 106 365	5 822 854
Rzepak i rzepik jary	a	28 091	2 313	1 226	6 003	10 544	1 599	6 407
	b	17,6	24,2	20,4	18,3	16,0	19,3	16,3
	c	494 916	56 059	25 027	109 985	168 858	30 803	104 184
Warzywa gruntowe	a	217 119	55 088	24 507	52 446	37 778	11 326	35 975
	c	49 866 046	13 252 010	6 691 904	10 800 999	9 371 054	2 289 783	7 460 295
w tym:								
kapusta	a	33 365	9 128	6 042	7 817	5 295	1 310	3 772
	b	397	383	453	371	419	372	375
	c	13 253 045	3 492 870	2 736 878	2 901 662	2 219 386	487 542	1 414 707
Owoce z drzew	a	283 177	130 035	19 761	75 381	36 217	7 223	14 561
	c	12 630 778	5 085 882	1 199 446	4 293 088	941 677	493 481	617 204
w tym:								
jabłonie	a	175 595	94 704	11 389	47 697	11 868	3 040	6 898
	b	59,2	46,2	81,5	77,1	52,4	100,9	70,9
	c	10 399 668	4 377 347	928 615	3 675 447	622 258	306 824	489 177
Owoce jagodowe	c	4 308 202	1 089 481	339 189	1 877 939	455 950	202 725	342 918
w tym:								
truskawki	a	52 309	18 127	3 514	16 116	6 060	2 349	6 143
	b	33,4	27,9	44,4	33,3	37,5	37,2	37,8
	c	1 745 775	505 557	156 029	537 422	227 563	87 299	231 905

TABL. 5/48/. PLONY ZBÓŻ I ZIEMNIAKÓW NA TLE NIEKTÓRYCH CZYNNIKÓW PRODUKCJI

Województwa	Plony zbóż z 1 ha w dt	Plony ziemniaków z 1 ha w dt	Zużycie nawozów	
			mineralnych NPK na 1 ha użytków rolnych w kg	naturalnych na 1 ha użytków rolnych w dt
Polska	32,5	207	121,8	46
Dolnośląskie	40,9	234	129,9	19
Kujawsko-pomorskie	36,5	226	168,3	54
Lubelskie	28,5	200	113,6	34
Lubuskie	30,5	204	124,4	20
Łódzkie	29,9	228	146,0	51
Małopolskie	32,7	177	70,9	49
Mazowieckie	26,0	201	110,6	52
Opolskie	47,6	227	143,6	31
Podkarpackie	31,0	199	64,4	28
Podlaskie	25,9	196	89,3	77
Pomorskie	34,8	217	126,8	48
Śląskie	34,8	212	111,4	51
Świętokrzyskie	28,2	176	104,3	41
Warmińsko-mazurskie	32,7	197	124,9	49
Wielkopolskie	35,5	225	159,6	64
Zachodniopomorskie	33,4	204	119,0	19

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

Kropka (.)	– zupełny brak informacji lub brak informacji wiarygodnych.
„W tym”	– oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
znak x	– wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
kreska (–)	– zjawisko nie wystąpiło.

W niektórych rubrykach sumy danych mogą być różne od wielkości podanych w wierszu „Ogółem” ze względu na elektroniczną technikę zaokrąglania liczb.

SYMBOLS

Stop (.)	– data not available or not reliable.
„Of which”	– indicates that not all elements of sum are given.
x	– not applicable.
(–)	– magnitude zero.

In some columns, the sum of data could be different from „Total” with regard for adaptation computer calculation.